ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του τουρισμού για το έτος 2019

Δεκέμβριος 2020

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ελληνική Δημοκρατία
Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα Καινοτομία
ΕΣΠΑ 2014-2020
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

© INSETE Intelligence – Επιτρέπεται η αναδημοσίευση με την προϋπόθεση της αναφοράς στην πηγή

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΟΡΙΣΜΟΙ 6

ΕΙΣΑΓΩΓΗ 8

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ 11

1.1 Γεωμορφολογία της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας 11

1.2 Διοικητικά Στοιχεία 14

1.3 Μεταφορικές Υποδομές 15

1.3.1 Αεροδρόμια 16

1.3.2 Οδικοί άξονες 17

1.3.3 Μεθοριακοί σταθμοί 18

1.4 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά, 2014 και 2019 19

1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 19

1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 21

1.5 Ηλικιακή Κατανομή, 2014 και 2019 22

1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας 22

1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας 23

1.6 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019 24

1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 24

1.7 Μακροοικονομικά Στοιχεία, 2012-2017 26

1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 26

1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 28

1.7.3 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 30

1.7.4 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας 31

1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2019 32

1.8 Απασχόληση, 2014-2019 33

1.8.1 Αριθμός απασχολούμενων ανά Περιφέρεια 34

1.8.2 Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά κατηγορία απασχόλησης 36

1.8.3 Τύπος απασχόλησης ανά Περιφέρεια 37

1.8.4 Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 40

1.8.5 Φύλο απασχολούμενων ανά Περιφέρεια 43

1.8.6 Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 46
1.8.7 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια 49
1.8.8 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά κατηγορία απασχόλησης 52
1.8.9 Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019 56
2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ 58
2.1 Ξενοδοχειακό Δυναμικό 2019 58
2.1.1 Ξενοδοχειακό δυναμικό Ελλάδας ανά Περιφέρεια 58
2.1.2 Ξενοδοχειακό δυναμικό Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 61
2.2 Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων, 2019 64
2.2.1 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 64
2.2.2 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 67
2.3 Δυναμικό Τουριστικών Επιπλωμένων Κατοικιών και Επαύλεων, 2018 69
2.3.1 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 69
2.3.2 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 71
2.4 Κύριες και Δευτερεύουσες Κατοικίες, 2001-2011 73
2.5 Δυναμικό Κάμπινγκ, 2019 76
3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 80
3.1 Παραδοσιακοί Οικισμοί 80
3.2 Αρχαιολογικοί Χώροι και Μουσεία 81
3.2.1 Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 81
3.2.2 Μουσεία της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 82
3.3 Χιονοδρομικά κέντρα 83
3.4 Ορειβατικά καταφύγια 84
3.5 Ιαματικοί φυσικοί πόροι 85
3.6 Αναρριχητικά πεδία 86
3.7 Πεζοπορία - TREKKING 88
3.8 Kayak - Rafting 90
3.9 Γαστρονομία - Οινοτουρισμός 92
4 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ 94
4.1 Διεθνείς Αεροπορικές Αφίξεις, 2014-2019 94

4.2 Αεροπορική Κίνηση Εσωτερικού, 2014-2019 96
4.2.1 Αεροπορική κίνηση εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 96
4.2.2 Αεροπορική κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 98
4.3 Οδικές Αφίξεις, 2014-2019 99
4.3.1 Οδικός τουρισμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 99
4.3.2 Οδικός τουρισμός της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά μεθοριακό σταθμό 100
4.4 Ακτοπλοϊκή Κίνηση Εσωτερικού, 2014-2019 101
4.5 Ακτοπλοϊκή Κίνηση Εξωτερικού, 2014-2019 103
4.6 Στοιχεία Κρουαζιέρας, 2014-2019 104
4.6.1 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια . 104
4.6.2 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 106
4.7 Επισκέπτες σε Μουσεία, 2014-2019 108
4.7.1 Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 108
4.7.2 Επισκέπτες σε μουσεία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 110
4.8 Επισκέπτες σε Αρχαιολογικούς Χώρους 2014-2019 111
4.8.1 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 111
4.8.2 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 113
5 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2017-2019 114
5.1 Βασικά Μεγέθη Εισερχόμενου Τουρισμού, 2017-2019 114
5.1.1 Επισκέψεις στην Ελλάδα 114
5.1.2 Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 116
5.1.3 Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 118
5.1.4 Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 120
5.1.5 Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 122
5.1.6 Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 124
5.2 Βασικοί Δείκτες Εισερχόμενου Τουρισμού, 2017-2019 126
5.2.1 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα 126
5.2.2 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 128
5.2.3 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια στην Ελλάδα 130
5.2.4 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 132

5.2.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια. 134
5.2.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 136
5.3 Κύριες Αγορές 138
5.3.1 Κύριες αγορές 138
5.4 Στοιχεία Αφίξεων – Διανυκτερεύσεων – Πληρότητας σε Ξενοδοχειακά Καταλύματα, 2014-2019 140
5.4.1 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 140
5.4.2 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 142
5.4.3 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 144
5.4.4 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 146
5.4.5 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 148
5.4.6 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 149
5.5 Αφίξεις και Διανυκτερεύσεις σε Καταλύματα Σύντομης Διαμονής, 2014-2019 150
5.5.1 Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής 150
5.5.2 Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής 152
5.6 Τιμές Δωματίων, 2018-2019 154
5.6.1 Τιμές ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 154
6 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ 156
6.1 Οικονομικοί Δείκτες Απόδοσης Ξενοδοχείων, 2018 156
6.1.1 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα 157
6.1.2 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας 159
6.2 Δείκτες Ποιότητας Ξενοδοχείων, 2018-2019 161
6.2.1 Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 162

ΟΡΙΣΜΟΙ

- **ΑΕΠ**: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
- **Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού**: στις αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού καταγράφονται και αλλοδαποί.
- **Αφίξεις**: ορίζονται ως οι διεθνείς αφίξεις που καταγράφονται στα κατά τόπους σημεία εισόδου (αεροδρόμια, μεθοριακοί σταθμοί, λιμάνια) της χώρας.
- **Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής**: είναι οι αφίξεις (Κατοίκων και Μη κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα**: το σύνολο των αφίξεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια.
- **Απασχολούμενοι**: ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποίαν απουσίαζαν προσωρινά.
- **Διανυκτερεύσεις**: το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια στα επιμέρους καταλύματα.
- **Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής**: είναι οι διανυκτερεύσεις (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα**: το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων)σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια.
- **Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις**: οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις δεν καταγράφουν εθνικότητα αλλά χώρα προέλευσης.
- **Εισπράξεις**: το σύνολο των τουριστικών εισπράξεων (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια. Στο σύνολο των εισπράξεων δεν **περιλαμβάνεται το μεταφορικό κόστος (αεροπορικό, θαλάσσιο και σιδηροδρομικό) ακόμα και αν η εταιρεία είναι Ελληνική**.
- **Επισκέψεις**: ορίζονται ως οι επισκέψεις (Μη κατοίκων) που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται 2 Περιφέρειες (π.χ.

Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια άφιξη και δύο επισκέψεις.

- **Ίδια Κεφάλαια**: περιλαμβάνει τα κεφάλαια που έχουν συνεισφέρει οι μέτοχοι στην εταιρεία είτε άμεσα είτε έμμεσα.
- **Καθαρά Πάγια**: στα καθαρά πάγια περιλαμβάνονται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας (ακίνητα, εξοπλισμός κλπ.) και τυχόν έξοδα ιδρύσεως μετά την αφαίρεση των αποσβέσεων.
- **ΚΠΦ**: Κέρδος προ Φόρων.
- **ΚΠΦΤΑ**: Κέρδος προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.
- **Κύκλος Εργασιών**: είναι ο τζίρος που κάνει ένα ξενοδοχείο κατά την διάρκεια ενός έτους.
- **Μακροπρόθεσμα Δάνεια**: μακροπρόθεσμα ονομάζονται τα δάνεια με χρονική διάρκεια αποπληρωμής μεγαλύτερη του ενός έτους.
- **Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη**: ορίζεται ως η Μέση Δαπάνη που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια. Αντίθετα, η Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη αντιπροσωπεύει το σύνολο της δαπάνης που κάνει ο τουρίστας στην χώρα (που μπορεί να επισκέπτεται δύο ή περισσότερες Περιφέρειες).
- **Μέση Διάρκεια Παραμονής**: ορίζεται ως η Μέση Διάρκεια παραμονής των επισκεπτών (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια.
- **Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση**: ορίζεται ως η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια.
- **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός**: αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.
- **Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων**: η ετήσια πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων ανά Περιφέρεια.
- **GRI**: Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης πελατών ξενοδοχείων, ο οποίος υπολογίζεται για κάθε ξενοδοχείο, μέσω ανάλυσης των μεταβλητών που συνδέονται με τις αναρτήσεις σχολίων πελατών σε εκατοντάδες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, ιστοσελίδες σχολιασμού ξενοδοχείων και ιστοσελίδες OTAs (online travel agents – διαδικτυακά ταξιδιωτικά γραφεία).
- **ΠΟΠ:** Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης,
- **ΠΓΕ:** Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση με τίτλο: Ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του Τουρισμού για το έτος 2019 – Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας υλοποιείται στο πλαίσιο της Πράξης «*Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του*» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5003333[1]. Η μελέτη αποσκοπεί στην τεκμηρίωση του τομέα και μέσω αυτής στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το περιεχόμενο του παρόντος Παραδοτέου αφορά στην διαγνωστική ανάλυση και στις κατευθύνσεις του τουριστικού κλάδου στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και ειδικότερα περιλαμβάνει:

Η καταγραφή των ακόλουθων στοιχείων αναφορικά με τους τουριστικούς πόρους, τις τουριστικές υποδομές, τη ζήτηση κλπ. πραγματοποιήθηκε με έρευνα από το γραφείο (desk research). Για τυχόν παρατηρήσεις / συμπληρώσεις, παρακαλούμε στείλτε μας ιμέηλ στο Regionreports@insete.gr.

- ανάλυση των δημογραφικών χαρακτηριστικών (πληθυσμός, ηλικιακή διάρθρωση),
- ανάλυση των βασικών μακροοικονομικών στοιχείων (ΑΕΠ, κατά Κεφαλήν ΑΕΠ),
- ανάλυση των τουριστικών υποδομών (ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις, κύριες & δευτερεύουσες κατοικίες, κάμπινγκ)
- ανάλυση των βασικών μεγεθών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (αφίξεις, διανυκτερεύσεις, έσοδα),
- ανάλυση των βασικών δεικτών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη, Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση, Μέση Διάρκεια Παραμονής),
- ανάλυση της απασχόλησης (αριθμός απασχολούμενων, φύλο, ηλικία και τύπος απασχόλησης ανά κλάδο δραστηριότητας) της εξέλιξης της ανεργίας και του οικονομικά ενεργού πληθυσμού,
- ανάλυση της αεροπορικής κίνησης (διεθνείς αφίξεις και αφίξεις εσωτερικού),

[1] Η παρούσα έκθεση αποτελεί το παραδοτέο Π.2.2.3.1 του Υποέργου 3: Δράσεις παρακολούθησης της δυναμικότητας των τουριστικών προορισμών και των επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου, Δράσεις Διάχυσης/προβολής της Πράξης & Δράσεις Συντονισμού και Επιστημονικής υποστήριξης της υλοποίησης της Πράξης: Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του (MIS 5003333).

- ανάλυση της ακτοπλοϊκής κίνησης (διακινηθέντες κατά την επιβίβαση και την αποβίβαση),
- ανάλυση της οδικής κίνησης στους μεθοριακούς σταθμούς (αφίξεις Μη – Κατοίκων),
- ανάλυση της κρουαζιέρας (κίνηση κρουαζιερόπλοιων και αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας),
- ανάλυση της επισκεψιμότητας σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους,
- καταγραφή αφίξεων – διανυκτερεύσεων – πληρότητας σε ξενοδοχειακά καταλύματα,
- καταγραφή αφίξεων – διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής,
- καταγραφή των τιμών σε ξενοδοχειακά δωμάτια,
- χωροταξικό σχεδιασμό,
- ανάλυση βασικών δεικτών απόδοσης (Οικονομικοί δείκτες απόδοσης).

Για την ανάλυση του τουριστικού κλάδου της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας συλλέχθηκαν τα ακόλουθα στοιχεία:

- μακροοικονομικά στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις τουριστικές υποδομές από το ΞΕΕ (Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας), το ΜΗΤΕ (Μητρώο Τουριστικών Επιχειρήσεων) και την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα βασικά μεγέθη και τους βασικούς δείκτες του ελληνικού τουρισμού από την Τράπεζα της Ελλάδας,
- στοιχεία για την απασχόληση, τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό και την ανεργία από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις και την κίνηση εσωτερικού από την FRAPORT, την ΥΠΑ (Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας) και τον ΔΑΑ (Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών),
- στοιχεία για την οδική κίνηση από τους Μεθοριακούς Σταθμούς,
- στοιχεία ακτοπλοϊκής κίνησης από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία κρουαζιέρας από την Ένωση Λιμένων Ελλάδος,
- στοιχεία αφίξεων, διανυκτερεύσεων και πληρότητας σε ξενοδοχειακά καταλύματα από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία αφίξεων και διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία επισκέψεων σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα δημογραφικά χαρακτηριστικά από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τους Παραδοσιακούς Οικισμούς από το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας,

- στοιχεία για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία από το Υπουργείο Πολιτισμού,
- στοιχεία για τους δείκτες απόδοσης των ξενοδοχείων από την ICAP,
- στοιχεία για τις τιμές των ξενοδοχειακών δωματίων από την Trivago,
- στοιχεία για τις μαρίνες και τους ιαματικούς φυσικούς πόρους από το Υπουργείο Τουρισμού.

1. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

1.1 ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Χάρτης 1: Γεωγραφική αποτύπωση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας βρίσκεται στην βόρεια Ελλάδα και συνορεύει στα βόρεια με την Αλβανία και ΤΗΝ Βόρεια Μακεδονία, ανατολικά με την Κεντρική Μακεδονία, δυτικά με την Ήπειρο και την Αλβανία και νότια με τη Θεσσαλία. Η έκταση της είναι 9.451km² και ισοδυναμεί με το 7,2% της συνολικής έκτασης της χώρας.

Η **μορφολογία και το ανάγλυφο του εδάφους** της χαρακτηρίζεται από έντονες διαφοροποιήσεις. Οι ορεινοί όγκοι της Πίνδου, του Βόρα, του Βερμίου, των Πιερίων, του Ασκίου, του Γράμμου, του Βούρινου και των άλλων βουνών της Περιφέρειας, συνιστούν ορεινές και ημιορεινές περιοχές με εναλλαγές λοφωδών εκτάσεων και οροπεδίων. Η κατανομή των εδαφών της Περιφέρειας είναι 82% ορεινές και ημιορεινές και 18% πεδινές εκτάσεις. Οι επίπεδες γεωργικές εκτάσεις υψηλής παραγωγικότητας είναι λίγες. Σε κάθε Ενότητα τα ποσοστά εδαφικής κάλυψης και κατά συνέπεια οι χρήσεις γης διαφοροποιούνται ελάχιστα, με ορισμένες εξαιρέσεις, όπως το μεγάλο ποσοστό των δασών στα Γρεβενά που αγγίζει το 50%. Επίσης αξιοσημείωτο είναι το υψηλό ποσοστό των υδάτινων εκτάσεων στη Φλώρινα, εξαιτίας της ύπαρξης πολλών λιμνών.

Το **κλίμα** έχει χαρακτηριστικά ηπειρωτικού, με χαμηλές θερμοκρασίες τη χειμερινή περίοδο και ήπιο καλοκαίρι. Συχνά είναι τα φαινόμενα της χιονόπτωσης και των παγετών με συνέπεια να περιορίζεται το εύρος των γεωργικών δραστηριοτήτων.

Οι κυριότεροι ποταμοί της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας είναι:

- Ο Αλιάκμονας. Έχει μήκος 285Km, πηγάζει από το Βόιο και τη λίμνη της Καστοριάς και εκβάλλει στο Θερμαϊκό κόλπο. Κυριότεροι παραπόταμοί του είναι ο Ντραμπουτιώτικος, ο Γρεβενίτης, ο Βενέτικος κ.α.
- το ποτάμι της Πτολεμαΐδας, που δέχεται τα νερά του βόρειου τμήματος του οροπεδίου της Κοζάνης-Πτολεμαΐδας,
- ο Ελέσκας που σχηματίζεται από μικρά ποταμάκια και ρέματα. Παραπόταμοι του Ελέσκα είναι ο Γκουσάτσια, ο Μπέλκο, ο Μόντσκα, ο Στάρα κ.α.

Οι σημαντικότερες λίμνες της Περιφέρειας είναι η τεχνητή λίμνη Σερβίων στην Ενότητα Κοζάνης, η λίμνη της Ορεστιάς στην Ενότητα Καστοριάς, η Βεγορίτιδα, η λίμνη των Πετρών, η μεγάλη και η μικρή Πρέσπα που βρίσκονται στην Ενότητα Φλώρινας.

Οι κυριότεροι ορεινοί όγκοι της Περιφέρειας είναι:

- Το όρος Βόρας ή Καϊμακτσαλάν (2.524μ.),
- Ο Γράμμος (2.520μ.),
- Τα Πιέρια ή Φλάμπουρο (2.198μ.),
- Το βουνό Λύγκος (2.177 μ.),
- Ο Βαρνούς ή Περιστέρι ή Νερέσκα (2.177μ.),
- Το Βέρνο (2.128 μ.),
- το Άσκιο (2.111μ.),
- το Βέρμιο (2.056μ.),
- Ο Βούρινος (1.866 μ.),
- Η Β. Πίνδος και το Βόιο (1.802μ.),
- Τα Καμβούνια όρη (1.615 μ.),
- Τα Χάσια (1.564 μ.).

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας διαθέτει **πλούσια βιοποικιλότητα**, γεγονός που οφείλεται στην ύπαρξη πεδινών και ημιορεινών περιοχών, μικρών υψωμάτων και λόφων καθώς και στο πλήθος λιμνών που απαντώνται στην επικράτεια της, και που οδηγεί σε εναλλαγή μικροενδιαιτημάτων. Συγκεκριμένα, από τα 6.000 είδη χλωρίδας που απαντώνται στην Ελλάδα, περίπου τα 1.500 είδη καταγράφονται στην Περιφέρεια.

Στην **πανίδα** της περιοχής εξέχουσα θέση καταλαμβάνουν τα πουλιά: από τα 400 είδη πουλιών που έχουν παρατηρηθεί στην Ελλάδα, τα 260 απαντώνται στην Περιφέρεια. Εκτός όμως από τα πουλιά, στην Περιφέρεια καταγράφονται 60 είδη

θηλαστικών, μερικά από τα οποία είναι από τα πιο σπάνια είδη στην Ευρώπη (καφέ αρκούδα, λύκος, αγριόγιδο κ.α.), 11 είδη αμφιβίων και 21 είδη ερπετών. Σημαντικό ρόλο στα οικοσυστήματα των λιμνών παίζει και η μοναδική ιχθυοπανίδα με 17 είδη ψαριών, εκ των οποίων τα 9 είναι ενδημικά.

Στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας υπάρχει σημαντικός αριθμός **θεσμοθετημένων περιοχών προστασίας**. Ειδικότερα, με βάση την υφιστάμενη εθνική και διεθνή νομοθεσία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας καταγράφονται:

- 10 Ειδικές ζώνες διαχείρισης (ΕΖΔ),
- 6 Ζώνες ειδικής προστασίας (ΖΕΠ),
- 2 Προστατευόμενες περιοχές του Ν. 3937/2011 (Εθνικό Πάρκο Δρυμού Πρεσπών και Περιοχή Προστασίας της φύσης Λίμνης Καστοριάς),
- 1 Εθνικό Δρυμό (Εθνικός δρυμός Πρεσπών),
- 1 Διατηρητέο Μνημείο της Φύσης (Το Μικτό Δάσος του Γράμμου),
- 1 Υγρότοπο Διεθνούς Σημασίας (Λίμνη Μικρή Πρέσπα) και
- 7 Παραδοσιακούς οικισμούς.

1.2 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αποτελείται από τις Περιφερειακές Ενότητες Κοζάνης, Γρεβενών, Καστοριάς και Φλώρινας και έχει έδρα την πόλη της Κοζάνης, η οποία αποτελεί και την Πρωτεύουσα της ομώνυμης Ενότητας. Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες έχουμε:

Η **Π.Ε. Κοζάνης** βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα της Δυτικής Μακεδονίας και είναι η μεγαλύτερη σε έκταση Ενότητα της Περιφέρειας (3.516 km²). Συνορεύει βόρεια με τις Ενότητες Καστοριάς και Φλωρίνης, βορειοανατολικά με την Ενότητα Πέλλας, ανατολικά με τις Ενότητες Ημαθίας και Πιερίας, νότια με τις Ενότητες Λαρίσης και Τρικάλων και δυτικά με την Ενότητα Ιωαννίνων. Οι ορεινές και ημιορεινές εκτάσεις καλύπτουν το 77% της έκτασης της, ενώ μόλις το 23% της έκτασης είναι πεδινό.

Η **Π.Ε. Γρεβενών** καταλαμβάνει το νοτιοδυτικό τμήμα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και είναι η δεύτερη μεγαλύτερη σε έκταση Ενότητα της Περιφέρειας (2.291 km²). Συνορεύει με την Ενότητα Ιωαννίνων στα δυτικά, με την Ενότητα Καστοριάς στα βορειοδυτικά, με την ενότητα Κοζάνης στα βόρεια, με την Ενότητα Λάρισας στα νοτιοανατολικά και με την Ενότητα Τρικάλων στα νότια. Το έδαφος της είναι στο σύνολο του ορεινό και ημιορεινό (93%) και το ανάγλυφο της διαμορφώνεται από τα βουνά τα οποία την περιστοιχίζουν.

Η **Π.Ε. Καστοριάς** είναι η μικρότερη σε έκταση Ενότητα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (1.720 km²). Συνορεύει βόρεια με την Ενότητα Φλώρινας, νοτιοανατολικά με την Ενότητα Κοζάνης και στα νότια και νοτιοδυτικά με τις Ενότητες Γρεβενών και Ιωαννίνων αντίστοιχα. Στα δυτικά συνορεύει με την Αλβανία. Το 90% της έκτασης της χαρακτηρίζεται ως ορεινό και ημιορεινό, ενώ μόλις το 10% χαρακτηρίζεται ως πεδινό.

Η **Π.Ε. Φλώρινας** έχει έκταση 1.925 km² και συνορεύει βόρεια με την Βόρεια Μακεδονία και δυτικά με την Αλβανία. Η λίμνη της Μεγάλης Πρέσπας αποτελεί το σημείο επαφής των τριών κρατών. Προς την ελληνική ενδοχώρα η Ενότητα Φλώρινας συνορεύει με τις Ενότητες Πέλλας, Κοζάνης και Καστοριάς. Μορφολογικά, η Ενότητα χαρακτηρίζεται κατά 74% ως ορεινή και ημιορεινή, με τις πεδινές εκτάσεις να καταλαμβάνουν το 26% της έκτασης της.

1.3 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Χάρτης 2: Μεταφορικές υποδομές της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

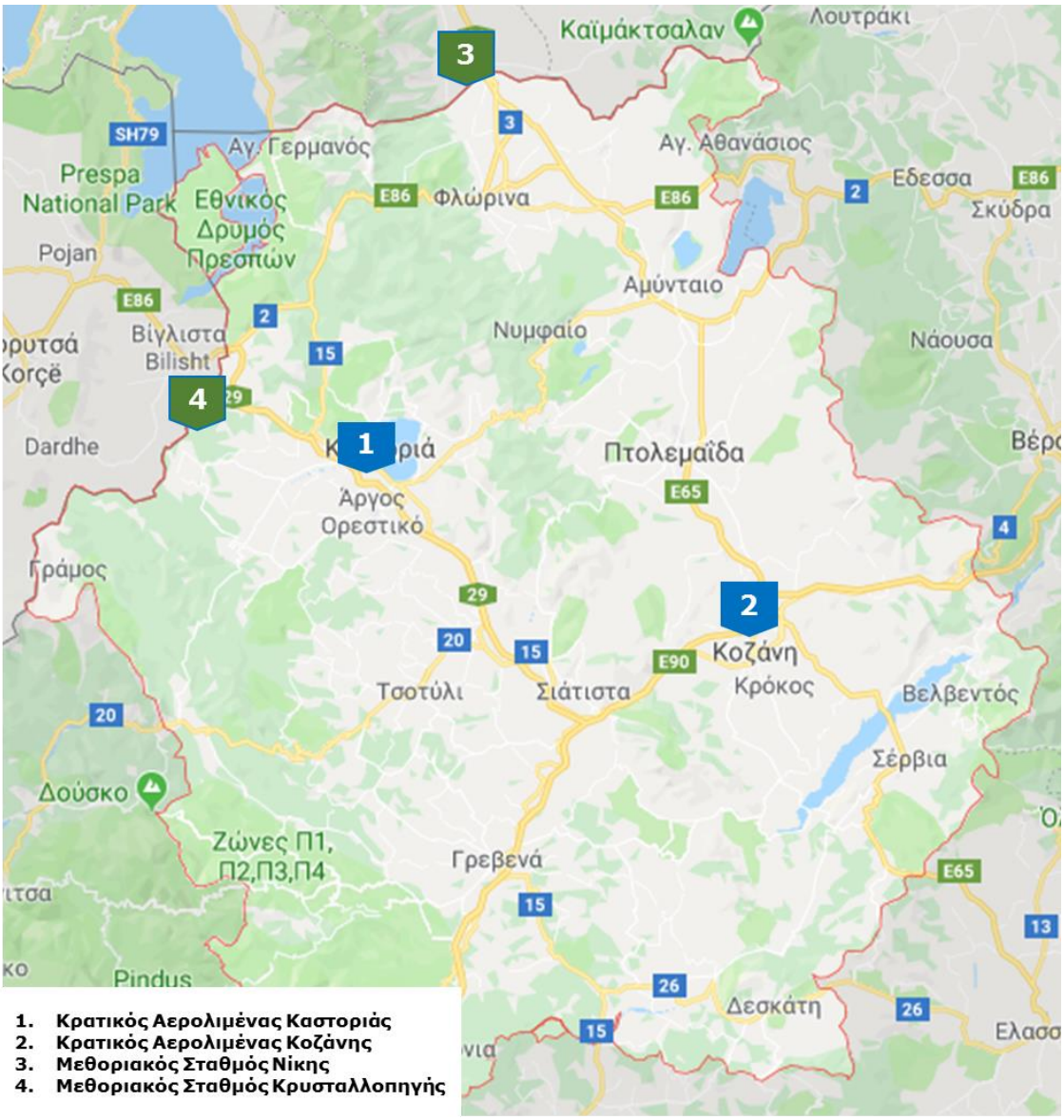

1. **Κρατικός Αερολιμένας Καστοριάς**
2. **Κρατικός Αερολιμένας Κοζάνης**
3. **Μεθοριακός Σταθμός Νίκης**
4. **Μεθοριακός Σταθμός Κρυσταλλοπηγής**

1.3.1 Αεροδρόμια

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας εξυπηρετείται από δύο αεροδρόμια, τον Κρατικό Αερολιμένα Καστοριάς «Αριστοτέλης» και τον Κρατικό Αερολιμένα Κοζάνης «Φίλιππος».

Ο Κρατικός Αερολιμένας Καστοριάς βρίσκεται σε απόσταση 500 μ. από την πόλη του Άργους Ορεστικού και 12 χλμ. από την Πρωτεύουσα της Ενότητας, τη Καστοριά. Οι κτιριακές του εγκαταστάσεις καλύπτουν επιφάνεια 1.000 τ.μ. Διαθέτει έναν επιβατικό σταθμό και δύο θέσεις στάθμευσης αεροσκαφών μεγέθους Β737, ενώ ο χώρος για την στάθμευση ελαφρών αεροσκαφών επιφανείας φτάνει τα 2.000 τ.μ. Τέλος, λόγω του ορεινού αναγλύφου της Ενότητας οι συγκοινωνίες και κυρίως του χειμερινούς μήνες παρουσιάζουν δυσκολίες.

Ο Κρατικός αερολιμένας Κοζάνης, βρίσκεται στην θέση Πετρανά 4 χλμ. νοτιοανατολικά από την πόλη της Κοζάνης σε υψόμετρο 634 μ. Οι κτιριακές του εγκαταστάσεις καλύπτουν επιφάνεια 400 τ.μ. Διαθέτει έναν επιβατικό και έναν πυροσβεστικό σταθμό, ενώ διαθέτει και 2 θέσεις στάθμευσης για αεροσκάφη τύπου Β737 ή 3 θέσεις για αεροσκάφη τύπου ATR.

1.3.2 Οδικοί άξονες

Η μορφολογία του εδάφους της Περιφέρειας και η γεωγραφική της θέση συντελούν στην απομόνωση της από την υπόλοιπη χώρα. Στο πρόβλημα της μορφολογίας, πρέπει να σημειωθεί ότι ένα μεγάλο μέρος του συγκοινωνιακού δικτύου παραμένει δύσβατο για μεγάλες περιόδους του χειμώνα, λόγω καιρικών συνθηκών.

Η κατασκευή όμως της Εγνατίας Οδού και τμημάτων των κάθετων οδικών αξόνων βοήθησαν σε σημαντικό βαθμό στα προβλήματα προσβασιμότητας, αναιρώντας πλέον τη γεωγραφική απομόνωση της Δυτικής Μακεδονίας.

Το ενδοπεριφερειακό οδικό δίκτυο βελτιώνεται σημαντικά συμβάλλοντας στη διευκόλυνση των επικοινωνιών στην ενδοχώρα της Περιφέρειας, στην απόκτηση πρόσβασης στην Εγνατία και τους κάθετους άξονες, καθώς επίσης στη διασφάλιση της οδικής ασφάλειας και στην αξιοποίηση των προοπτικών ανάπτυξης που διανοίγονται από την υλοποίηση υποδομών και υπηρεσιών προσπελασιμότητας. Ωστόσο, παραμένει η αναγκαιότητα κατασκευής νέων συνδέσεων βελτίωσης της προσπελασιμότητας κυρίως σε περιοχές ιδιαίτερου οικονομικού ενδιαφέροντος (τουριστικές περιοχές, περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους κ.α.) και δράσεων ποιοτικής αναβάθμισης του ενδοπεριφερειακού οδικού δικτύου.

Τέλος, το σιδηροδρομικό δίκτυο της Περιφέρειας χαρακτηρίζεται ανεπαρκές και καλύπτεται από δίκτυο μονής κατεύθυνσης μήκους 170χλμ.

1.3.3 Μεθοριακοί σταθμοί

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας διαθέτει 2 μεθοριακούς σταθμούς, Νίκης και Κρυσταλλοπηγής, οι οποίοι διοικητικά ανήκουν και οι δύο στην Ενότητα Φλώρινας.

Ο μεθοριακός σταθμός της Νίκης είναι το πέρασμα μεταξύ της Βόρειας Μακεδονίας και της Ελλάδας. Στην πλευρά της Βόρειας Μακεδονίας βρίσκεται η πόλη της Μπίτολα ενώ στην ελληνική βρίσκεται το χωριό Νίκη.

Ο μεθοριακός σταθμός της Κρυσταλλοπηγής, αποτελεί ένα από τα δύο κύρια μεθοριακά περάσματα μεταξύ της Αλβανίας και της Βορειοδυτικής Ελλάδας. Ο μεθοριακός σταθμός βρίσκεται 1,5 χλμ. από τα ελληνοαλβανικά σύνορα μεταξύ του ορεινού χωριού της Κρυσταλλοπηγής από την Ελληνική πλευρά και της Καπεστίτσα Κορυτσάς από την πλευρά της Αλβανίας.

1.4 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ, 2014 ΚΑΙ 2019

1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοινώνει η ΕΛΣΤΑΤ, ο υπολογιζόμενος πληθυσμός της Ελλάδας την περίοδο 2014-2019 σημείωσε μείωση κατά -2% (από 10,9 εκατ. το 2014 σε 10,7 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν μείωση την περίοδο 2014-2019, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+1%, από 631 χιλ. το 2014 σε 635 χιλ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+3%, από 335 χιλ. το 2014 σε 344 χιλ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (+11%, από 199 χιλ. το 2014 σε 221 χιλ. το 2019).

Πίνακας 1: Εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019

Περιφέρεια	2014	2019	%Δ 2014 - 2019
Αττική	3.863.763	3.742.235	-3%
Κεντρική Μακεδονία	1.903.360	1.873.777	-2%
Θεσσαλία	737.686	718.640	-3%
Δυτική Ελλάδα	677.727	655.189	-3%
Κρήτη	630.889	634.930	1%
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	608.214	599.723	-1%
Πελοπόννησος	585.155	574.447	-2%
Στερεά Ελλάδα	559.214	555.960	-1%
Νότιο Αιγαίο	334.802	344.027	3%
Ήπειρος	341.046	333.696	-2%
Δυτική Μακεδονία	**278.706**	**267.008**	**-4%**
Βόρειο Αιγαίο	198.581	221.098	11%
Ιόνια Νησιά	207.664	203.869	-2%
Ελλάδα	**10.926.807**	**10.724.599**	**-2%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Υπολογιζόμενος Πληθυσμός - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού στις 13 Περιφέρειες της χώρας για το 2019, παρατηρούμε ότι το 52% του συνόλου είναι συγκεντρωμένο στις Περιφέρειες Αττικής (35%) και Κεντρικής Μακεδονίας (17%), στις οποίες ανήκουν και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 2% του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας.

Διάγραμμα 1: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

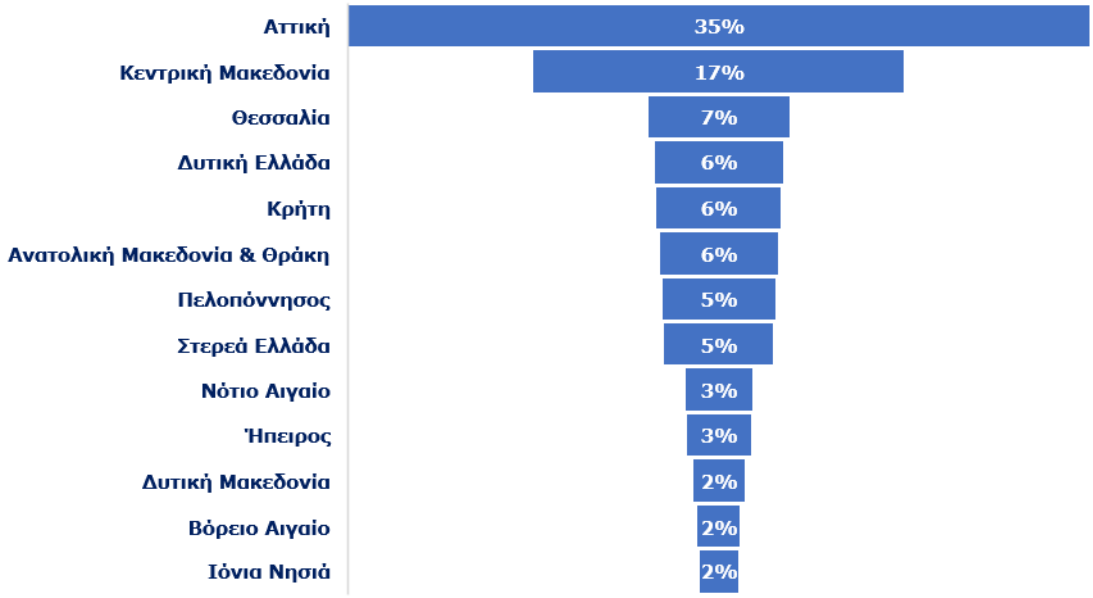

1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2014-2019, σημείωσε μείωση κατά -4% (από 279 χιλ. το 2014 σε 267 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν μείωση στον πληθυσμό τους: Κοζάνης (-5%, από 147 χιλ. το 2014 σε 140 χιλ. το 2019), Φλώρινας (-3%, από 51 χιλ. το 2014 σε 50 χιλ. το 2019), Καστοριάς (-5%, από 49 χιλ. το 2014 σε 47 χιλ. το 2019) και Γρεβενών (-2%, από 31 χιλ. το 2014 σε 31 χιλ. το 2019).

Πίνακας 2: Εξέλιξη του πληθυσμού της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, 2014 και 2019

Ενότητα	2014	2019	%Δ 2014 - 2019
Κοζάνης	147.155	140.233	-5%
Φλώρινας	51.058	49.519	-3%
Καστοριάς	49.293	46.668	-5%
Γρεβενών	31.200	30.588	-2%
Δυτική Μακεδονία	**278.706**	**267.008**	**-4%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Υπολογιζόμενος Πληθυσμός - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2019, η Ενότητα Κοζάνης αντιπροσωπεύει το 53% του πληθυσμού της Περιφέρειας και ακολουθούν οι Ενότητες Φλώρινας (19%), Καστοριάς (17%) και Γρεβενών (11%).

Διάγραμμα 2: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, 2019

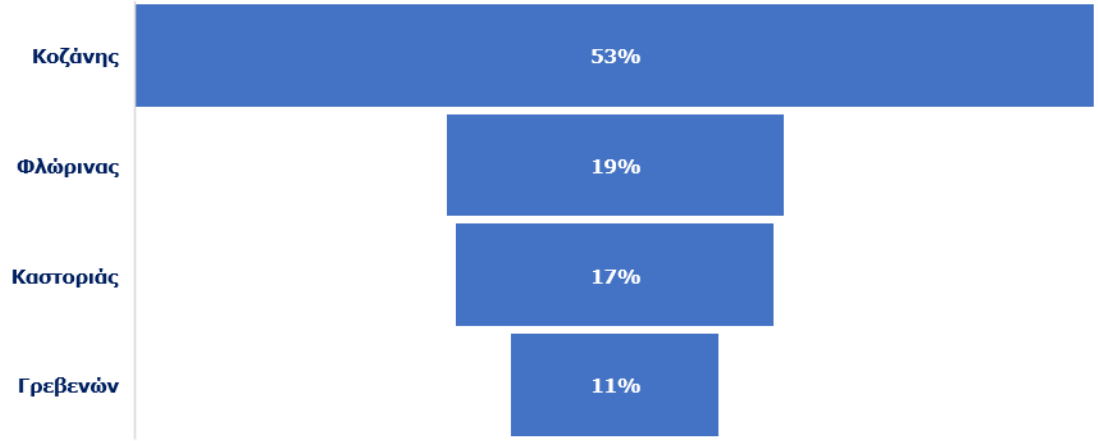

1.5 ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ, 2014 ΚΑΙ 2019

1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας

Αναφορικά με την ηλικιακή κατανομή, παρατηρούμε μια γήρανση του πληθυσμού της Ελλάδας την περίοδο 2014-2019. Συγκεκριμένα, οι ηλικίες 0-44 ετών καταγράφουν μείωση των μεριδίων τους, με εξαίρεση τις ηλικίες 15-19 ετών (οριακή αύξηση +0,2%), ενώ αντίθετα αύξηση κατέγραψαν οι ηλικίες άνω των 45 ετών. Στις επιμέρους ηλικιακές κατηγορίες, μείωση κατέγραψαν οι ηλικίες 0-14 ετών (-6%), 20-24 ετών (-10%), 25-29 ετών (-11%) και 30-44 ετών (-10%) και αύξηση οι ηλικίες 15-19 ετών (+0,2%), 45-64 ετών (+3%) και 65+ ετών (+4%). Αναφορικά με τα μερίδια των επιμέρους ηλικιών για το 2019, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 45-64 ετών (28%) και ακολουθούν οι ηλικίες 65+ ετών (22%), 30-44 ετών (20%), 15-29 ετών (15%) και 0-14 ετών (14%).

Διάγραμμα 3: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας, 2014 και 2019

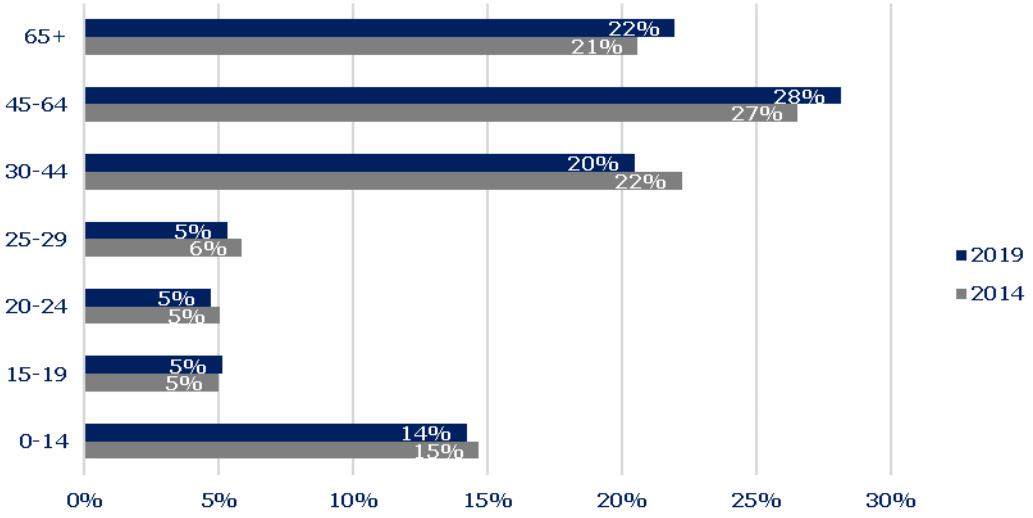

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σε σύγκριση με το σύνολο της χώρας, σημειώνει πιο έντονη μείωση στις ηλικίες 0-14 ετών και 25-29 ετών και πιο έντονη αύξηση στις ηλικίες 15-19 ετών. Παράλληλα η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας μαζί με την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου είναι οι μόνες Περιφέρειες που σημείωσαν μείωση στις ηλικίες 65+ ετών. Συγκεκριμένα, στις επιμέρους ηλικιακές κατηγορίες, μείωση κατέγραψαν οι ηλικίες 0-14 ετών (-11%), 20-24 ετών (-12%), 25-29 ετών (-20%), 30-44 ετών (-12%) και 65+ ετών (-1%) και αύξηση οι ηλικίες 15-19 ετών (+4%) και 45-64 ετών (+5%). Όσον αφορά τα μερίδια των επιμέρους ηλικιών για το 2019, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 45-64 ετών (30%) και ακολουθούν οι ηλικίες 65+ ετών (24%), 30-44 ετών (18%), 15-29 ετών (15%) και 0-14 ετών (14%).

Διάγραμμα 4: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, 2014 και 2019

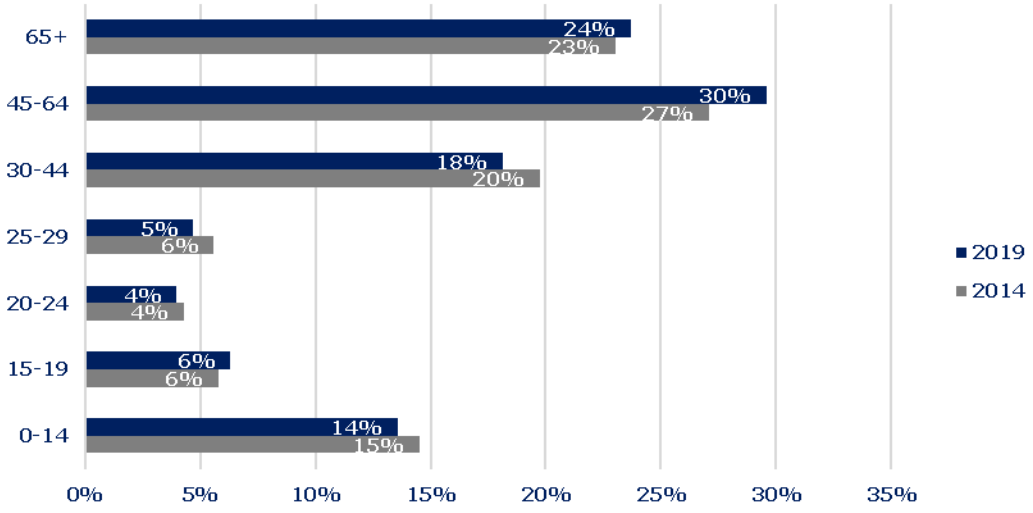

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.6 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, 2014 ΚΑΙ 2019

Η ΕΛΣΤΑΤ διενεργεί κάθε χρόνο την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, η οποία εκτός από στοιχεία απασχόλησης περιλαμβάνει εκτιμήσεις για τον πληθυσμό, τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό, δείκτες απασχόλησης και ανεργίας κ.α. Ο **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός** αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.

1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Οι ηλικίες άνω των 15 ετών αντιπροσωπεύουν το 85% και 86% του πληθυσμού της χώρας τα έτη 2014 και 2019 αντίστοιχα, εκ των οποίων το 52% (και για τα δύο έτη) αποτελεί τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό. Επιμέρους στις 13 Περιφέρειες, δεν παρατηρούνται μεγάλες διαφοροποιήσεις και για τα δύο έτη με το ποσοστό των ηλικιών 15+ ετών να κυμαίνεται μεταξύ 83% - 87%.

Αναφορικά με τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό για το 2019 καταγράφεται στις νησιωτικές Περιφέρειες της χώρας, Νότιο Αιγαίο (56%), Κρήτη (55%) και Βόρειο Αιγαίο (55%). Στον αντίποδα το χαμηλότερο ποσοστό για το 2019 εντοπίζεται στις Περιφέρειες Ηπείρου (47%), Κεντρικής Μακεδονίας (50%), Θεσσαλίας (50%), Δυτικής Ελλάδας (50%), Στερεάς Ελλάδας (50%) και Δυτικής Μακεδονίας (50%).

Η πλειοψηφία του οικονομικά ενεργού πληθυσμού όπως είναι φυσικό απαντάται και για τα 2 έτη στις μεγάλες αστικές Περιφέρειες της χώρας (54% και για τα δύο έτη), Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ οι υπόλοιπες Περιφέρειες σημειώνουν μικρότερα μερίδια κάτω από το 10%.

Πίνακας 3: Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019

Οικονομικά ενεργός πληθυσμός στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019						
	2014			2019		
	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού*	% κατανομή ενεργού πληθυσμού	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού	% κατανομή ενεργού πληθυσμού
Αττική	86%	55%	38%	86%	54%	37%
Κεντρική Μακεδονία	85%	49%	16%	86%	50%	17%
Θεσσαλία	85%	50%	7%	86%	50%	7%
Δυτική Ελλάδα	85%	49%	6%	86%	50%	6%
Κρήτη	83%	54%	6%	84%	55%	6%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	85%	50%	5%	86%	51%	5%
Πελοπόννησος	86%	52%	5%	86%	52%	5%
Στερεά Ελλάδα	85%	50%	5%	86%	50%	5%
Νότιο Αιγαίο	83%	56%	3%	83%	56%	3%
Ήπειρος	87%	48%	3%	87%	47%	3%
Δυτική Μακεδονία	**85%**	**47%**	**2%**	**86%**	**50%**	**2%**
Ιόνια Νησιά	85%	52%	2%	86%	52%	2%
Βόρειο Αιγαίο	86%	47%	2%	85%	55%	2%
Ελλάδα	**85%**	**52%**	**100%**	**86%**	**52%**	**100%**

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

***επί του συνόλου των ηλικιών 15+**

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει μόλις το 2% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας, ενώ το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της ως προς τον πληθυσμό της ηλικίας 15+ ετών ήταν 47% το 2014 και 50% το 2019. Σε σύγκριση με το σύνολο της χώρας, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας εμφανίζει χαμηλότερο ποσοστό οικονομικά ενεργού πληθυσμού και για τα 2 έτη. Επίσης, το 2014 η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σημειώνει τον χαμηλότερο οικονομικά ενεργό πληθυσμό, μαζί με την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, σε σύγκριση με τις 13 Περιφέρειες της χώρας.

1.7 ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, 2012-2017

1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι την περίοδο 2012-2017 το ΑΕΠ της χώρας σημείωσε πτώση κατά -6% (από € 191.204 εκατ. το 2012 σε € 180.218 εκατ. το 2017), ενώ το 2017 σημειώνεται για 1η φορά την τελευταία 6ετία αύξηση του ΑΕΠ (+2,1%, από € 176.488 το 2016 σε € 180.218 το 2017), σηματοδοτώντας την στροφή της Ελληνικής οικονομίας σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Επιμέρους, την περίοδο 2012-2017 όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν μείωση στο ΑΕΠ τους, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+3%, από € 8,8 δισ. το 2012 σε € 9,1 δισ. το 2017) και Νοτίου Αιγαίου (+1%, από € 6,1 δισ. το 2012 σε € 6,1 δισ. το 2017). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Δυτικής Μακεδονίας (-16%, από € 4,7 δισ. το 2012 σε € 4,0 δισ. το 2017), Δυτικής Ελλάδας (-10%, από € 9,0 δισ. το 2012 σε € 8,1 δισ. το 2017), Αττικής (-7%, από € 92,7 δισ. το 2012 σε € 85,8 δισ. το 2017), Βορείου Αιγαίου (-7%, από € 2,7 δισ. το 2012 σε € 2,5 δισ. το 2017), Ηπείρου (-5%, από € 4,2 δισ. το 2012 σε € 4,0 δισ. το 2017), Κεντρικής Μακεδονίας (-4%, από € 25,8 δισ. το 2012 σε € 24,7 δισ. το 2017), Πελοποννήσου (-3%, από € 8,3 δισ. το 2012 σε € 8,0 δισ. το 2017), Ιονίων Νήσων (-3%, από € 3,3 δισ. το 2012 σε € 3,2 δισ. το 2017), Θεσσαλίας (-2%, από € 9,5 δισ. το 2012 σε € 9,3 δισ. το 2017) και Στερεάς Ελλάδας (-2%, από € 8,6 δισ. το 2012 σε € 8,5 δισ. το 2017).

Πίνακας 4: ΑΕΠ Περιφερειών της Χώρας, 2012-2017 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

Περιφέρεια	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017*	%Δ 2012 - 2017
Αττικής	92.671	87.642	86.047	84.515	83.872	85.782	-7%
Κεντρικής Μακεδονίας	25.807	24.172	23.771	23.918	24.237	24.739	-4%
Θεσσαλίας	9.517	9.065	9.114	9.154	9.214	9.347	-2%
Κρήτης	8.845	8.565	8.781	8.880	8.732	9.095	3%
Στερεάς Ελλάδας	8.628	8.075	7.912	7.960	8.185	8.454	-2%
Δυτικής Ελλάδας	8.957	8.275	8.196	8.156	8.032	8.083	-10%
Πελοποννήσου	8.270	7.847	7.766	7.830	7.878	8.036	-3%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	7.579	7.004	6.878	6.831	6.901	6.946	-8%
Νοτίου Αιγαίου	6.079	5.983	6.042	6.121	5.981	6.144	1%
Ηπείρου	4.187	3.989	3.955	3.925	3.960	3.977	-5%
Δυτικής Μακεδονίας	**4.724**	**4.398**	**4.530**	**4.337**	**3.916**	**3.964**	**-16%**
Ιονίων Νήσων	3.260	3.066	3.112	3.129	3.124	3.170	-3%
Βορείου Αιγαίου	2.678	2.573	2.553	2.504	2.455	2.480	-7%
Ελλάδα	**191.204**	**180.654**	**178.656**	**177.258**	**176.488**	**180.218**	**-6%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2017, όπως είναι φυσιολογικό την μεγαλύτερη συμβολή στο ΑΕΠ της χώρας έχουν οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, που αποτελούν και την καρδιά της οικονομικής δραστηριότητας, συνεισφέροντας το 61% του ΑΕΠ της. Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 2% του συνολικού ΑΕΠ της χώρας.

Διάγραμμα 5: Ποσοστιαία κατανομή του ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2017

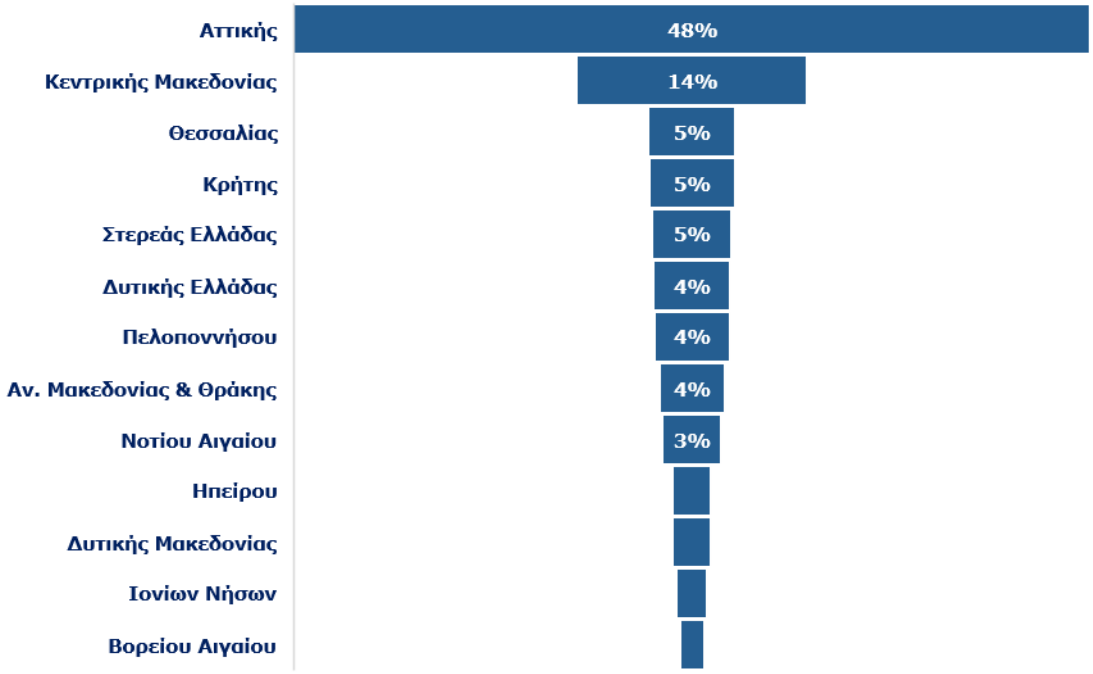

1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Η εξέλιξη του ΑΕΠ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας κατέγραψε μείωση την περίοδο 2012-2017, πιο έντονη από αυτή που καταγράφεται στο σύνολο της χώρας, κατά -16% (από € 4.724 εκατ. το 2012 σε € 3.964 εκατ. το 2017). Επίσης, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σημείωσε την περίοδο 2012-2017 την υψηλότερη μείωση από όλες τις Περιφέρειες της χώρας.

Διάγραμμα 6: Εξέλιξη του ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (σε εκατ. €), 2012-2017

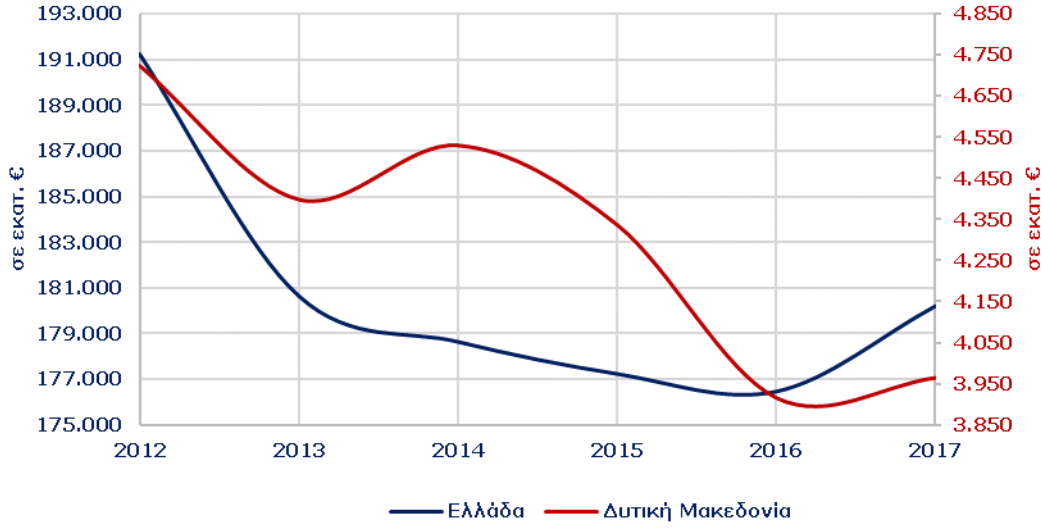

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες κατέγραψαν μείωση στο ΑΕΠ τους την περίοδο 2012-2017. Συγκεκριμένα: Κοζάνης (-20%, από € 2.827 εκατ. το 2012 σε € 2.269 εκατ. το 2017), Φλώρινας (-8%, από € 965 εκατ. το 2012 σε € 890 εκατ. το 2017), Καστοριάς (-16%, από € 593 εκατ. το 2012 σε € 499 εκατ. το 2017) και Γρεβενών (-10%, από € 340 εκατ. το 2012 σε € 307 εκατ. το 2017). Συμπερασματικά, μπορούμε να αναφέρουμε ότι η υψηλή μείωση του ΑΕΠ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2012-2017 οφείλεται στην κατακόρυφη μείωση που καταγράφεται στο ΑΕΠ της Ενότητας Κοζάνης, η οποία διαχρονικά σημειώνει την υψηλότερη συνεισφορά στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Περιφέρειας (57% το 2017).

Πίνακας 5: ΑΕΠ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2012-2017 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

Ενότητα	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017*	%Δ 2012 - 2017
Κοζάνης	2.827	2.633	2.708	2.592	2.245	2.269	-20%
Φλώρινας	965	897	974	920	847	890	-8%
Καστοριάς	593	557	530	512	517	499	-16%
Γρεβενών	340	311	318	313	307	307	-10%
Δυτική Μακεδονία	**4.724**	**4.398**	**4.530**	**4.337**	**3.916**	**3.964**	**-16%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.3 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας την περίοδο 2012-2017 μειώθηκε κατά -3% (από € 17.311 το 2012 σε € 16.757 το 2017). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν μείωση στο κατά Κεφαλήν ΑΕΠ, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+2%, από € 14.046 το 2012 σε € 14.366 το 2017) και Θεσσαλίας (+1%, από € 12.796 το 2012 σε € 12.911 το 2017). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (-3%, από € 23.530 το 2012 σε € 22.784 το 2017), Νοτίου Αιγαίου (-0,4%, από € 18.163 το 2012 σε € 18.091 το 2017), Ιονίων Νήσων (-1%, από € 15.621 το 2012 σε € 15.464 το 2017), Στερεάς Ελλάδας (-1%, από € 15.383 το 2012 σε € 15.214 το 2017), Δυτικής Μακεδονίας (-12%, από € 16.711 το 2012 σε € 14.663 το 2017), Πελοποννήσου (-1%, από € 14.066 το 2012 σε € 13.903 το 2017), Κεντρικής Μακεδονίας (-2%, από € 13.458 το 2012 σε € 13.172 το 2017), Δυτικής Ελλάδας (-7%, από € 13.070 το 2012 σε € 12.216 το 2017), Βορείου Αιγαίου (-11%, από € 13.389 το 2012 σε € 11.955 το 2017), Ηπείρου (-2%, από € 12.162 το 2012 σε € 11.879 το 2017) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-7%, από € 12.403 το 2012 σε € 11.539 το 2017).

Πίνακας 6: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2012-2017 (σε €)

Περιφέρεια	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017*	%Δ 2012 - 2017
Αττικής	23.530	22.540	22.389	22.229	22.204	22.784	-3%
Νοτίου Αιγαίου	18.163	17.874	18.045	18.280	17.769	18.091	0%
Ιονίων Νήσων	15.621	14.746	15.007	15.143	15.182	15.464	-1%
Στερεάς Ελλάδας	15.383	14.428	14.167	14.296	14.727	15.214	-1%
Δυτικής Μακεδονίας	**16.711**	**15.707**	**16.320**	**15.761**	**14.361**	**14.663**	**-12%**
Κρήτης	14.046	13.584	13.912	14.058	13.811	14.366	2%
Πελοποννήσου	14.066	13.390	13.291	13.449	13.579	13.903	-1%
Κεντρικής Μακεδονίας	13.458	12.669	12.520	12.664	12.880	13.172	-2%
Θεσσαλίας	12.796	12.256	12.389	12.513	12.662	12.911	1%
Δυτικής Ελλάδας	13.070	12.166	12.133	12.159	12.058	12.216	-7%
Βορείου Αιγαίου	13.389	12.927	12.883	12.700	12.266	11.955	-11%
Ηπείρου	12.162	11.662	11.630	11.613	11.785	11.879	-2%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	12.403	11.498	11.324	11.281	11.432	11.539	-7%
Ελλάδα	**17.311**	**16.475**	**16.402**	**16.381**	**16.378**	**16.757**	**-3%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.4 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας

Η μείωση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2012-2017 είναι πιο έντονη από την μείωση που καταγράφεται στο σύνολο της χώρας. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2012-2017 η Περιφέρεια σημείωσε μείωση κατά -12% (από € 16.711 το 2012 σε € 14.663 το 2017). Επίσης, η μείωση του κατά Κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας είναι η υψηλότερη που καταγράφεται στο σύνολο των 13 Περιφερειών της χώρας.

Διάγραμμα 7: Εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας (σε €), 2012-2017

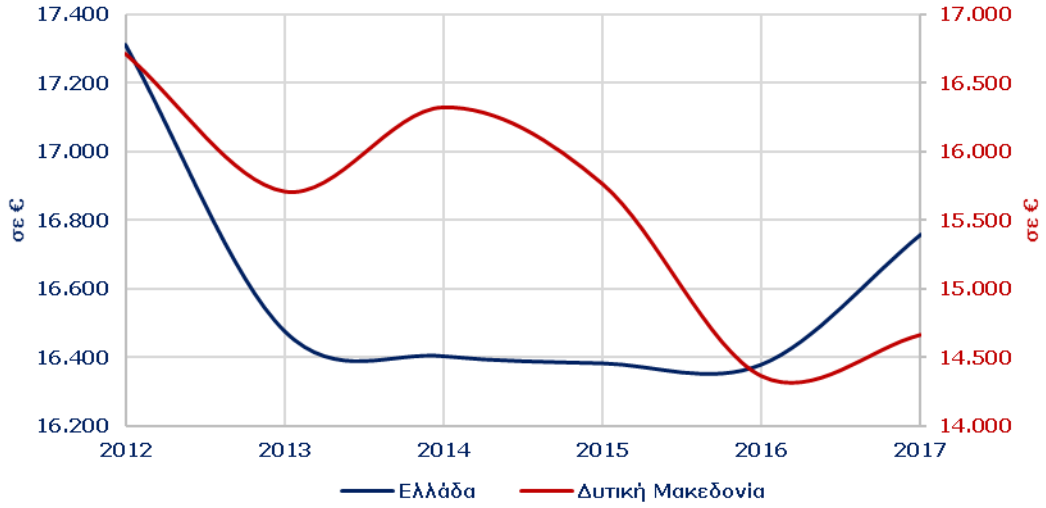

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες την περίοδο 2012-2017 σημείωσαν πτώση: Φλώρινας (-5%, από € 18.727 το 2012 σε € 17.776 το 2017), Κοζάνης (-16%, από € 18.895 το 2012 σε € 15.947 το 2017), Καστοριάς (-11%, από € 11.825 το 2012 σε € 10.528 το 2017) και Γρεβενών (-7%, από € 10.808 το 2012 σε € 10.017 το 2017).

Πίνακας 7: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2012-2017

Ενότητα	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017*	%Δ 2012 - 2017
Φλώρινα	18.727	17.523	19.119	18.162	16.828	17.776	-5%
Κοζάνη	18.895	17.800	18.490	17.868	15.632	15.947	-16%
Καστοριά	11.825	11.226	10.805	10.549	10.765	10.528	-11%
Γρεβενά	10.808	9.939	10.222	10.130	9.989	10.017	-7%
Δυτική Μακεδονία	**16.711**	**15.707**	**16.320**	**15.761**	**14.361**	**14.663**	**-12%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2019

Η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της χώρας το 2019 ήταν της τάξης του 12,5% ή € 23,4 δισ. Λόγω της προσεγγιστικής φύσης των στοιχείων του πίνακα, η εικόνα που αναδεικνύει είναι κατά κύριο λόγο ενδεικτική. Παρόλα αυτά είναι εντυπωσιακή η συνεισφορά του τουρισμού στο ΑΕΠ των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων και της Κρήτης.

Τα έσοδα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας από τον τουρισμό το 2019, αντιπροσώπευαν μόλις το 0,4% (€ 100 εκατ.) των συνολικών εσόδων της χώρας ενώ η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της Περιφέρειας ήταν μόλις 2%. Επίσης, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας, το ΑΕΠ της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας το 2019 σημείωσε αύξηση κατά +4% (από € 3.964 εκατ. το 2017 σε € 4.124 εκατ. το 2019).

Πίνακας 8: Συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2019

Περιφέρεια	% κατανομή εσόδων εισερχόμενου τουρισμού 2019	αναλογία άμεσης τουριστικής δαπάνης 2019 - σε € εκ.	ΑΕΠ Περιφερειών 2019*- σε εκ.	άμεση συμβολή τουρισμού στο ΑΕΠ Περιφέρειας με στοιχεία 2019	κατά κεφαλήν ΑΕΠ 2017 - σε €
Ν. Αιγαίο	29%	6.861	6.391	107%	18.091
Κρήτη	20%	4.775	9.460	50%	14.366
Αττική	15%	3.437	89.228	4%	22.784
Κεντ. Μακεδονία	13%	2.983	25.732	12%	13.172
Ιόνια Νησιά	11%	2.534	3.297	77%	15.464
Αν. Μακεδονία & Θράκη	2%	583	7.225	8%	11.539
Πελοπόννησος	2%	553	8.359	7%	13.903
Θεσσαλία	2%	471	9.723	5%	12.911
Ήπειρος	1%	347	4.137	8%	11.879
Δυτ. Ελλάδα	1%	341	8.408	4%	12.216
Στερεά Ελλάδα	1%	239	8.794	3%	15.214
Β. Αιγαίο	1%	219	2.579	8%	11.955
Δυτ. Μακεδονία	**0,4%**	**100**	**4.124**	**2%**	**14.663**
Σύνολο Χώρας	**100%**	**23.442**	**187.456**	**13%**	**16.757**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Η κατανομή του ΑΕΠ των Περιφερειών είναι εκτίμηση λαμβάνοντας υπόψιν την ποσοστιαία κατανομή του 2017

*Το ΑΕΠ των Περιφερειών είναι προσωρινό και υπόκειται σε αλλαγή

1.8 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ[2], 2014-2019

Στην ενότητα αυτή δίδονται στοιχεία για την εξέλιξη του συνόλου της απασχόλησης ανά Περιφέρεια καθώς επίσης και στοιχεία για την εξέλιξη της απασχόλησης στους κλάδους των καταλυμάτων, της εστίασης και των λοιπών κλάδων. Επίσης, αναλύονται στοιχεία απασχόλησης ανά τύπο (πλήρης – μερικής), ηλικιακή διάρθρωση και φύλο απασχολούμενων τόσο συνολικά όσο και στα καταλύματα, την εστίαση και τους λοιπούς κλάδους. Τέλος, παρέχονται στοιχεία ανεργίας ανά Περιφέρεια.

Αν και μέρος της δραστηριότητας της εστίασης δεν αφορά στον τουρισμό, η εποχικότητα που παρουσιάζουν τα στοιχεία απασχόλησης σε αυτήν ταυτίζεται με την εποχικότητα του Ελληνικού τουρισμού. Ως εκ τούτου θεωρούμε την δραστηριότητα της εστίασης ως κλάδο του τουρισμού. Επίσης, σημειώνουμε ότι υπάρχουν άλλες τουριστικές δραστηριότητες (πχ μεταφορές, ταξιδιωτικά γραφεία) που περιλαμβάνονται σε άλλες κατηγορίες και δεν καταγράφονται στα παρόντα στοιχεία. Τέλος, τα στοιχεία προέρχονται από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ και η περίοδος αναφοράς είναι από το 2014 έως το 2019. Αναφορικά με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, σημειώνουμε τα εξής:

- Η Έρευνα Εργατικού Δυναμικού είναι δειγματοληπτική και διεξάγεται από την ΕΛΣΤΑΤ,
- Ως απασχολούμενοι ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποία απουσίαζαν προσωρινά.

[2] Λόγω της δειγματοληπτικής μεθόδου της ΕΕΔ, εκτιμήσεις <5.000 πρέπει να λαμβάνονται ενδεικτικά καθώς συνοδεύονται από μεγάλα δειγματοληπτικά σφάλματα (CV~20%).

1.8.1 Αριθμός απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των απασχολούμενων σημείωσε αύξηση την περίοδο 2014-2019 κατά +11% (από 3,5 εκατ. το 2014 σε 3,9 εκατ. το 2019). Επιμέρους όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν θετική ποσοστιαία μεταβολή, με τις υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις να καταγράφονται στις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (+20%, από 62 χιλ. το 2014 σε 75 χιλ. το 2019), Κρήτης (+19%, από 212 χιλ. το 2014 σε 253 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+14%, από 563 χιλ. το 2014 σε 643 χιλ. το 2019), Πελοποννήσου (+12%, από 189 χιλ. το 2014 σε 211 χιλ. το 2019), Στερεάς Ελλάδας (+12%, από 173 χιλ. το 2014 σε 194 χιλ. το 2019), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+10%, από 195 χιλ. το 2014 σε 215 χιλ. το 2019), Αττικής (+9%, από 1,3 εκατ. το 2014 σε 1,4 εκατ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+9%, από 71 χιλ. το 2014 σε 77 χιλ. το 2019). Οι χαμηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (+6%, από 82 χιλ. το 2014 σε 87 χιλ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+7%, από 124 χιλ. το 2014 σε 133 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+7%, από 201 χιλ. το 2014 σε 215 χιλ. το 2019), Θεσσαλίας (+8%, από 234 χιλ. το 2014 σε 253 χιλ. το 2019) και Ηπείρου (+8%, από 104 χιλ. το 2014 σε 113 χιλ. το 2019).

Πίνακας 9: Εξέλιξη του αριθμού των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014-19
Αττική	1.325.885	1.335.896	1.360.251	1.365.990	1.378.527	1.442.366	9%
Κεντρική Μακεδονία	563.396	600.756	618.813	625.984	642.050	642.691	14%
Θεσσαλία	233.501	229.766	232.656	250.915	253.253	253.248	8%
Κρήτη	212.215	209.134	220.538	234.804	247.255	252.984	19%
Δυτική Ελλάδα	200.887	206.191	205.424	216.814	218.181	214.683	7%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	194.990	197.901	200.661	205.778	213.366	214.647	10%
Πελοπόννησος	188.666	193.237	196.287	204.979	208.186	211.431	12%
Στερεά Ελλάδα	173.081	181.007	178.370	187.970	191.250	194.168	12%
Νότιο Αιγαίο	123.825	132.339	129.786	127.722	131.570	132.973	7%
Ήπειρος	103.946	105.272	106.539	104.635	108.934	112.748	8%
Δυτική Μακεδονία	**82.470**	**81.243**	**81.094**	**84.525**	**86.248**	**87.085**	**6%**
Ιονίων Νήσων	71.113	72.984	75.771	73.186	78.252	77.188	9%
Βόρειο Αιγαίο	62.263	64.967	67.369	69.374	70.949	74.817	20%
Σύνολο	**3.536.240**	**3.610.693**	**3.673.559**	**3.752.674**	**3.828.021**	**3.911.030**	**11%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια για το 2019, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (37%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Θεσσαλίας (6%), Κρήτης (6%), Δυτικής Ελλάδας (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Πελοποννήσου (5%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Νοτίου

Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (2%).

Διάγραμμα 8: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2019

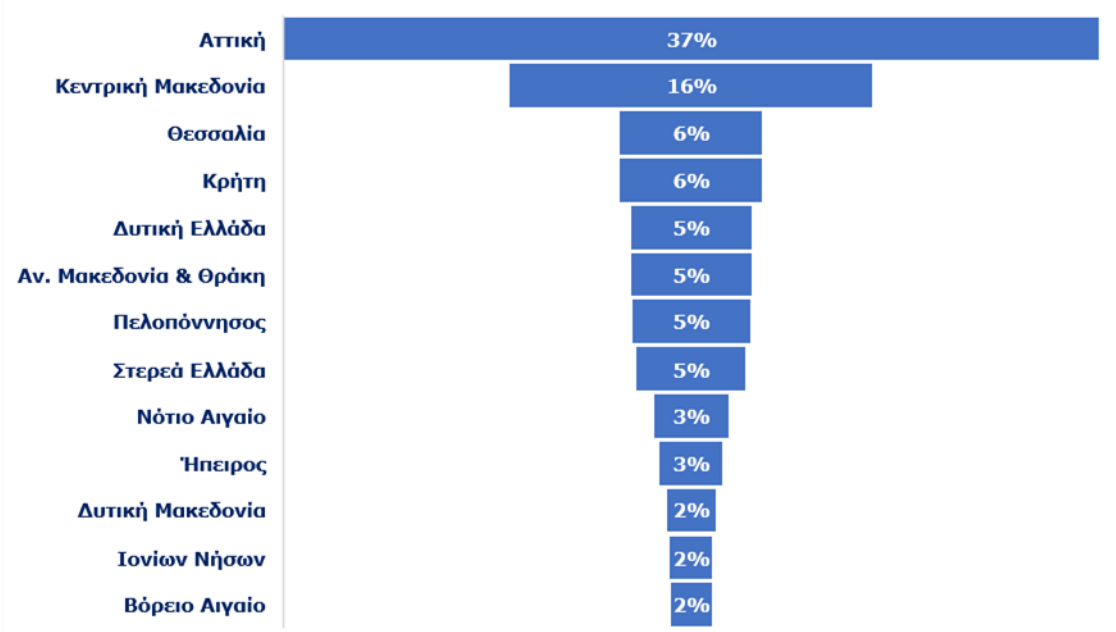

1.8.2 Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά κατηγορία απασχόλησης

Οι απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2014-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +6% (από 82 χιλ. το 2014 σε 87 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι στους Λοιπούς κλάδους σημείωσαν αύξηση κατά +7% (από 76 χιλ. το 2014 σε 81 χιλ. το 2019), στα καταλύματα αύξηση κατά +244% (από 266 απασχολούμενους το 2014 σε 918 απασχολούμενους το 2019) ενώ αντίθετα στην Εστίαση κατεγράφη μείωση κατά -19% (από 6 χιλ. το 2014 σε 5 χιλ. το 2019).

Πίνακας 10: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά κατηγορία απασχόλησης, 2014-2019

Κλάδος	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014-19
Λοιποί Κλάδοι	76.208	75.443	75.696	78.773	80.418	81.331	7%
Εστίαση	5.996	5.655	5.300	5.460	5.049	4.836	-19%
Καταλύματα	266	145	98	291	781	918	244%
Σύνολο	**82.470**	**81.243**	**81.094**	**84.525**	**86.248**	**87.085**	**6%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των απασχολούμενων όπως είναι φυσικό εντοπίζεται στους Λοιπούς κλάδους (από 92% το 2014 σε 93% το 2019) ενώ μικρότερα είναι τα μερίδια στην Εστίαση (από 7% το 2014 σε 6% το 2019) και τα καταλύματα (από 0,3% το 2014 σε 1% το 2019).

Διάγραμμα 9: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά κατηγορία απασχόλησης, 2014-2019

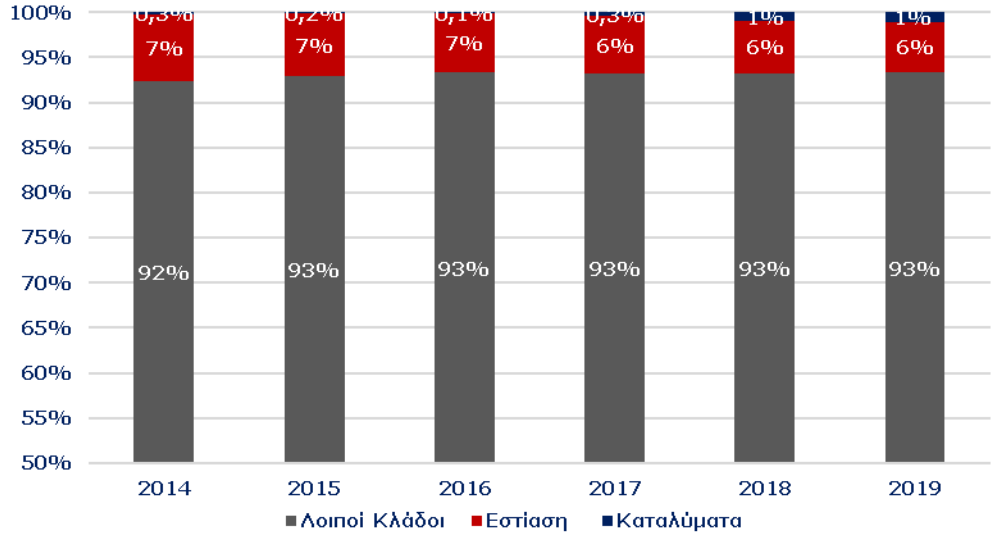

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.3 Τύπος απασχόλησης ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με τον τύπο απασχόλησης στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2014-2019, παρατηρούμε ότι οι απασχολούμενοι με πλήρη απασχόληση σημείωσαν αύξηση κατά +11% (από 3,2 εκατ. το 2014 σε 3,6 εκατ. το 2019) ενώ αυτοί με μερική απασχόληση αύξηση κατά +7% (από 336 χιλ. το 2014 σε 361 χιλ. το 2019).

Πίνακας 11: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια και ανά τύπο απασχόλησης, 2014-2019

Περιφέρεια	Τύπος Απασχόλησης	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 19
Αττική	Πλήρης	1.183.251	1.188.212	1.208.038	1.216.494	1.238.685	1.290.923	9%
	Μερική	142.635	147.684	152.213	149.496	139.842	151.444	6%
Κεντρική Μακεδονία	Πλήρης	514.866	545.507	563.447	567.615	580.041	576.379	12%
	Μερική	48.530	55.249	55.366	58.369	62.009	66.313	37%
Θεσσαλία	Πλήρης	197.813	199.104	202.402	213.733	220.205	219.707	11%
	Μερική	35.688	30.662	30.255	37.182	33.048	33.541	-6%
Κρήτη	Πλήρης	192.523	189.086	200.590	217.019	229.703	238.866	24%
	Μερική	19.693	20.048	19.948	17.785	17.552	14.118	-28%
Δυτική Ελλάδα	Πλήρης	185.959	187.878	182.492	194.975	197.743	197.020	6%
	Μερική	14.928	18.313	22.932	21.838	20.438	17.663	18%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Πλήρης	180.984	186.703	185.798	192.428	200.687	200.265	11%
	Μερική	14.006	11.198	14.863	13.350	12.679	14.383	3%
Πελοπόννησος	Πλήρης	169.630	175.315	179.399	188.528	193.884	199.489	18%
	Μερική	19.036	17.922	16.888	16.451	14.301	11.942	-37%
Στερεά Ελλάδα	Πλήρης	159.975	164.851	158.394	164.427	170.157	176.667	10%
	Μερική	13.106	16.156	19.977	23.543	21.093	17.501	34%
Νότιο Αιγαίο	Πλήρης	117.501	126.101	122.595	120.470	119.637	121.418	3%
	Μερική	6.324	6.238	7.191	7.252	11.933	11.555	83%
Ήπειρος	Πλήρης	96.618	98.203	98.147	98.171	103.919	105.495	9%
	Μερική	7.328	7.069	8.392	6.464	5.015	7.253	-1%
Δυτική Μακεδονία	**Πλήρης**	**75.142**	**74.739**	**73.448**	**76.167**	**78.647**	**79.978**	**6%**
	Μερική	**7.328**	**6.504**	**7.645**	**8.358**	**7.601**	**7.107**	**-3%**
Ιόνια Νησιά	Πλήρης	67.172	69.862	71.461	68.465	75.192	74.137	10%
	Μερική	3.941	3.122	4.310	4.721	3.060	3.050	-23%
Βόρειο Αιγαίο	Πλήρης	59.140	61.889	64.290	64.933	67.009	70.071	18%
	Μερική	3.123	3.077	3.078	4.441	3.941	4.746	52%
Ελλάδα	**Πλήρης**	**3.200.573**	**3.267.448**	**3.310.502**	**3.383.425**	**3.475.509**	**3.550.414**	**11%**
	Μερική	**335.667**	**343.244**	**363.057**	**369.249**	**352.512**	**360.616**	**7%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση της πλήρους απασχόλησης ενώ στην μερική η εικόνα είναι μικτή. Για την πλήρη απασχόληση οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Κρήτης (+24%, από 193 χιλ. το 2014 σε 239 χιλ. το 2019), Βορείου Αιγαίου (+18%, από 59 χιλ. το 2014 σε 70 χιλ. το 2019), Πελοποννήσου (+18%, από 170 χιλ. το 2014 σε 199 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+12%, από 515 χιλ. το 2014 σε 576 χιλ. το 2019), Θεσσαλίας (+11%, από 198 χιλ. το 2014 σε 220 χιλ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+10%, από 67 χιλ. το 2014 σε 74 χιλ. το 2019). Για την μερική απασχόληση πτώση καταγράφεται στις Περιφέρειες Πελοποννήσου (-37%, από 19 χιλ. το 2014 σε 12 χιλ. το 2019), Κρήτης (-28%, από 20 χιλ. το 2014 σε 14 χιλ. το 2019), Ιονίων Νήσων (-23%, από 4 χιλ. το 2014 σε 3 χιλ. το 2019), Θεσσαλίας (-6%, από 36 χιλ.

το 2014 σε 34 χιλ. το 2019), Δυτικής Μακεδονίας (-3%, από 7 χιλ. το 2014 σε 7 χιλ. το 2019) και Ηπείρου (-1%, από 7 χιλ. το 2014 σε 7 χιλ. το 2019) ενώ αντίθετα αύξηση σημειώνεται στις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+3%, από 14 χιλ. το 2014 σε 14 χιλ. το 2019), Αττικής (+6%, από 143 χιλ. το 2014 σε 151 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+18%, από 15 χιλ. το 2014 σε 18 χιλ. το 2019), Στερεάς Ελλάδας (+34%, από 13 χιλ. το 2014 σε 18 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+37%, από 49 χιλ. το 2014 σε 6 χιλ. το 2019), Βορείου Αιγαίου (+52%, από 3 χιλ. το 2014 σε 5 χιλ. το 2019) και Νοτίου Αιγαίου (+83%, από 6 χιλ. το 2014 σε 12 χιλ. το 2019).

Στην πλήρη απασχόληση το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (36%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Κρήτης (7%), Θεσσαλίας (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (6%), Πελοποννήσου (6%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (2%).

Διάγραμμα 10: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων πλήρους απασχόλησης ανά Περιφέρεια, 2019

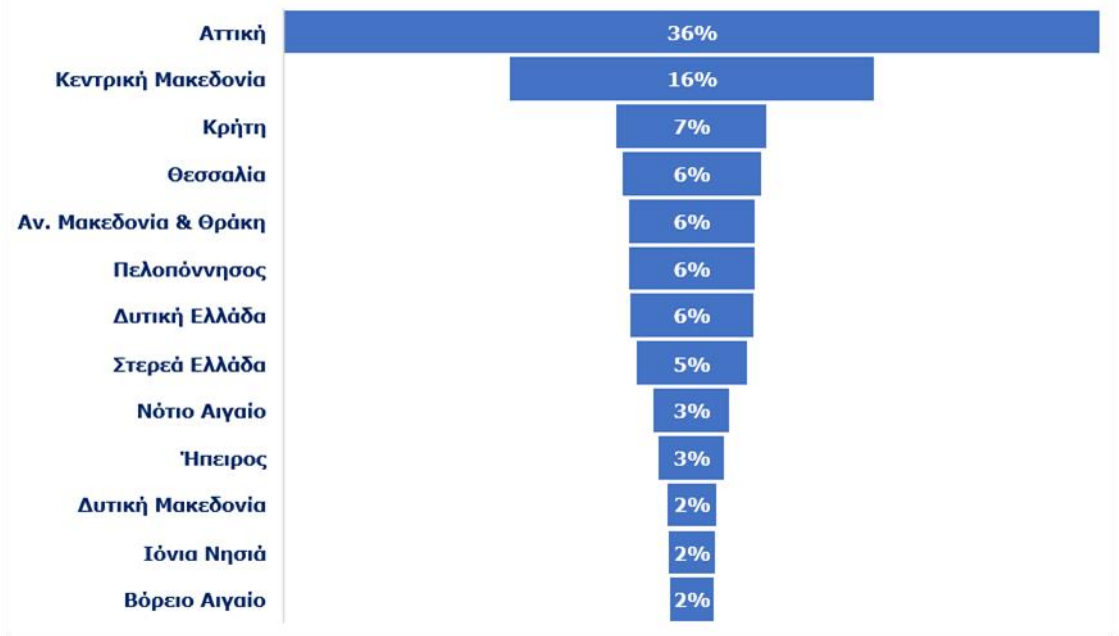

Στην μερική απασχόληση το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (42%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (18%), Θεσσαλίας (9%), Δυτικής Ελλάδας (5%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (4%), Κρήτης (4%), Πελοποννήσου (3%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (2%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Βορείου Αιγαίου (1%) και Ιονίων Νήσων (1%).

Διάγραμμα 11: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων μερικής απασχόλησης ανά Περιφέρεια, 2019

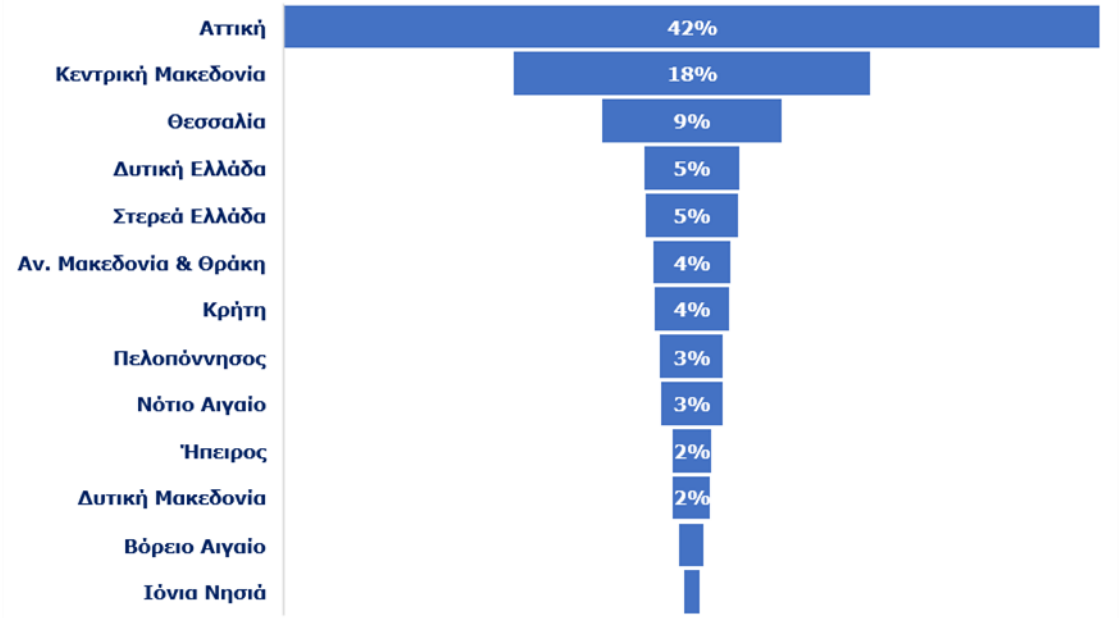

1.8.4 Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2014-2019, σημείωσαν αύξηση κατά +6% (από 75 χιλ. το 2014 σε 80 χιλ. το 2019) ενώ οι απασχολούμενοι μερικής μείωση κατά -3% (από 7 χιλ. το 2014 σε 7 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στους Λοιπούς κλάδους σημείωσαν αύξηση κατά +8% (από 70 χιλ. το 2014 σε 75 χιλ. το 2019) ενώ οι μερικής μείωση κατά -8% (από 7 χιλ. το 2014 σε 6 χιλ. το 2019), στην εστίαση οι πλήρης μείωση κατά -27% (από 5 χιλ. το 2014 σε 4 χιλ. το 2019) και οι μερικής αύξηση κατά +32% (από 781 απασχολούμενους το 2014 σε 1 χιλ. το 2019) ενώ στα καταλύματα οι πλήρης αύξηση κατά +229% (από 266 απασχολούμενους το 2014 σε 876 απασχολούμενους το 2019) και οι μερικής από 0 απασχολούμενους το 2014 σε 41 απασχολούμενους το 2019.

Πίνακας 12: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά τύπο απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2014-2019

Κλάδος	Τύπος απασχόλησης	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014-19
Λοιποί κλάδοι	Πλήρης	69.661	69.545	69.405	71.679	73.839	75.294	8%
	Μερική	6.547	5.898	6.291	7.094	6.579	6.038	-8%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	Πλήρης	5.215	5.049	3.945	4.197	4.100	3.808	-27%
	Μερική	781	606	1.355	1.263	949	1.028	32%
Καταλύματα	Πλήρης	266	145	98	291	708	876	229%
	Μερική	0	0	0	0	73	41	
Δυτική Μακεδονία	**Πλήρης**	**75.142**	**74.739**	**73.448**	**76.167**	**78.647**	**79.978**	**6%**
	Μερική	**7.328**	**6.504**	**7.645**	**8.358**	**7.601**	**7.107**	**-3%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους την περίοδο 2014-2019, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στους λοιπούς κλάδους (από 91% το 2014 σε 93% το 2019) εμφάνισαν υψηλότερο μερίδιο έναντι των μερικής απασχόλησης (από 9% το 2014 σε 7% 2019).

Διάγραμμα 12: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2014-2019

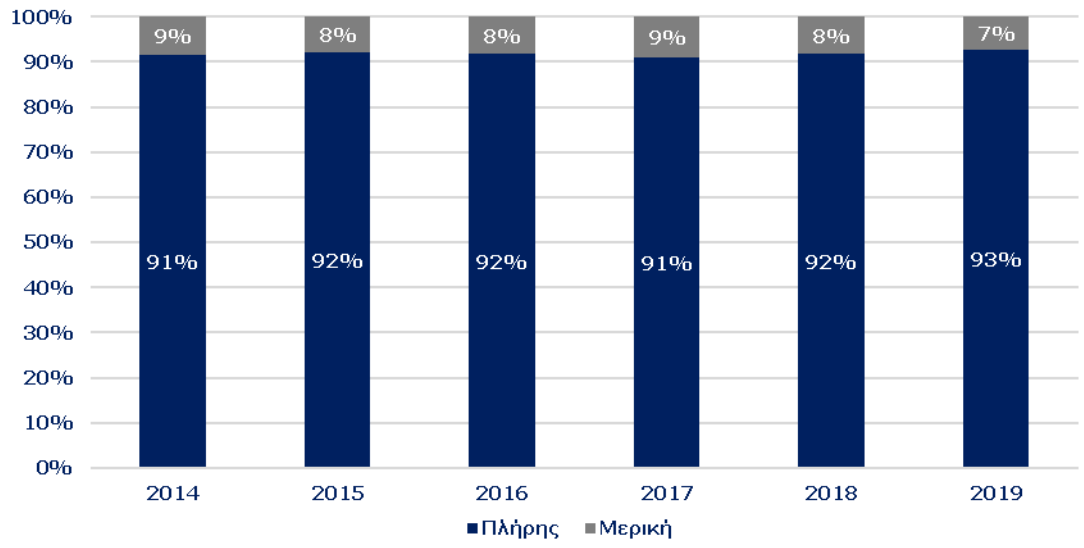

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά τους απασχολούμενους στην εστίαση, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης (από 87% το 2014 σε 79% το 2019) καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης (από 13% το 2014 σε 21% το 2019).

Διάγραμμα 13: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην εστίαση ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2014-2019

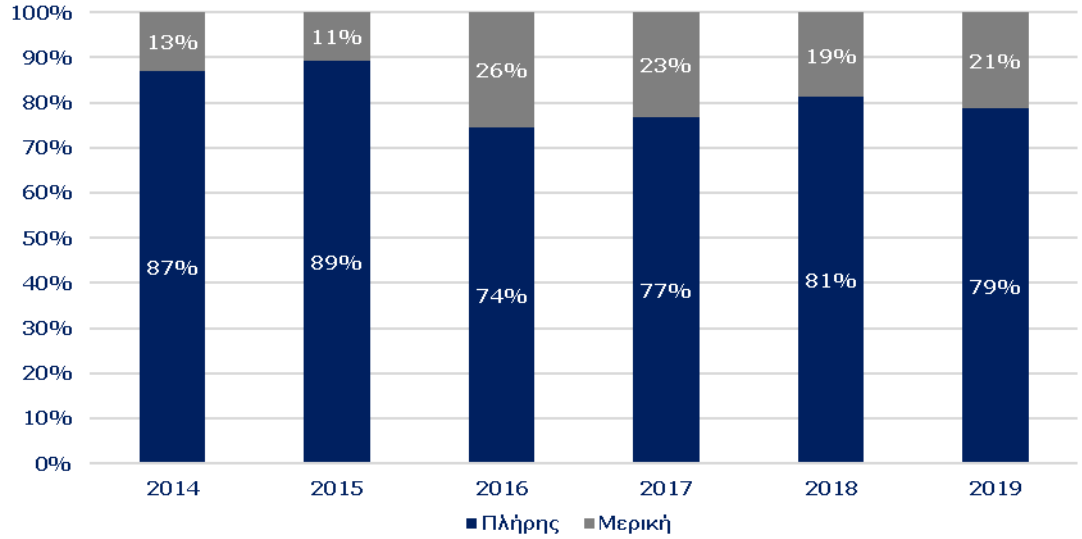

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τους απασχολούμενους στα καταλύματα, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης (από 100% το 2014 σε 96% το 2019) καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης (από 0% το 2014 σε 4% το 2019).

Διάγραμμα 14: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2014-2019

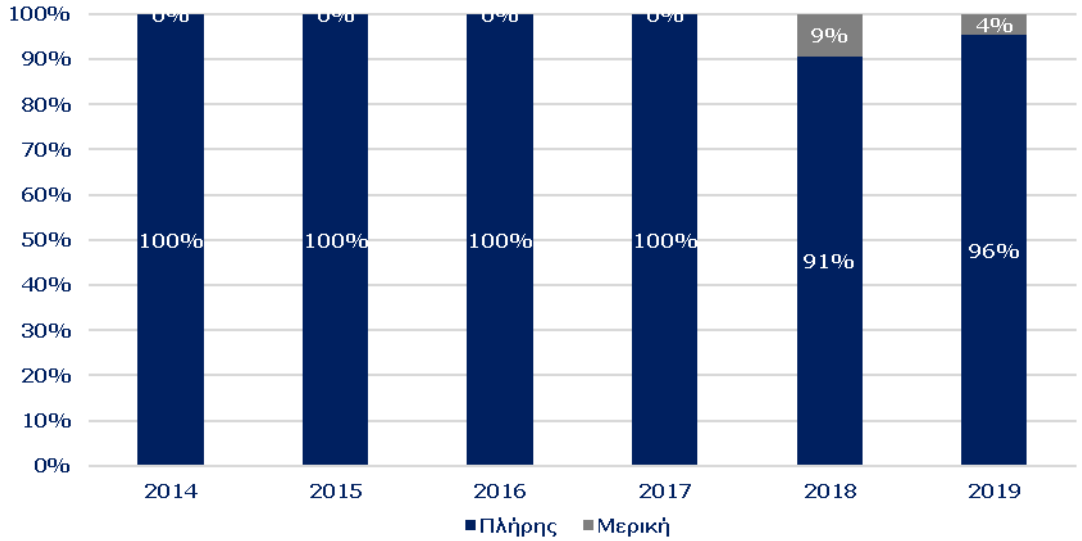

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Συμπερασματικά, στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο η μερική απασχόληση είναι πιο έντονη στις δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης απ' ότι στους λοιπούς κλάδους και τα καταλύματα.

1.8.5 Φύλο απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων την περίοδο 2014-2019, παρατηρούμε ότι οι άνδρες απασχολούμενοι σημείωσαν αύξηση κατά +10% (από 2,1 εκατ. το 2014 σε 2,3 εκατ. το 2019) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +11% (από 1,5 εκατ. το 2014 σε 1,6 εκατ. το 2019).

Πίνακας 13: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια και ανά φύλο απασχολούμενων, 2014-2019

Περιφέρεια	Φύλο απασχολούμενων	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014-19
Αττική	Άνδρες	746.304	747.590	761.640	765.108	787.140	808.049	8%
	Γυναίκες	579.582	588.306	598.612	600.882	591.388	634.317	9%
Κεντρική Μακεδονία	Άνδρες	328.626	344.547	353.239	366.021	377.751	371.786	13%
	Γυναίκες	234.770	256.209	265.574	259.963	264.299	270.905	15%
Θεσσαλία	Άνδρες	140.217	134.903	135.748	148.107	149.311	150.333	7%
	Γυναίκες	93.284	94.863	96.909	102.807	103.942	102.915	10%
Κρήτη	Άνδρες	121.389	121.631	126.665	134.634	141.671	143.067	18%
	Γυναίκες	90.826	87.503	93.874	100.170	105.584	109.917	21%
Δυτική Ελλάδα	Άνδρες	123.434	123.993	127.845	135.734	136.061	132.765	8%
	Γυναίκες	77.453	82.198	77.578	81.080	82.120	81.918	6%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Άνδρες	114.609	115.996	117.700	122.799	125.073	126.742	11%
	Γυναίκες	80.382	81.905	82.961	82.979	88.293	87.906	9%
Πελοπόννησος	Άνδρες	110.137	111.743	114.954	120.559	123.358	123.344	12%
	Γυναίκες	78.529	81.494	81.332	84.420	84.827	88.087	12%
Στερεά Ελλάδα	Άνδρες	107.613	112.313	114.230	116.308	119.852	125.121	16%
	Γυναίκες	65.468	68.694	64.140	71.662	71.398	69.047	5%
Νότιο Αιγαίο	Άνδρες	70.761	77.739	78.651	75.746	77.396	77.847	10%
	Γυναίκες	53.064	54.601	51.134	51.976	54.174	55.126	4%
Ήπειρος	Άνδρες	59.650	61.830	62.916	60.845	62.316	64.717	8%
	Γυναίκες	44.297	43.442	43.623	43.790	46.618	48.031	8%
Δυτική Μακεδονία	**Άνδρες**	**50.706**	**50.592**	**50.643**	**51.777**	**51.742**	**53.017**	**5%**
	Γυναίκες	**31.765**	**30.651**	**30.451**	**32.748**	**34.506**	**34.068**	**7%**
Ιόνια Νησιά	Άνδρες	42.757	41.230	42.379	41.352	44.488	44.712	5%
	Γυναίκες	28.356	31.753	33.392	31.834	33.764	32.476	15%
Βόρειο Αιγαίο	Άνδρες	39.851	42.255	42.688	41.758	42.056	44.827	12%
	Γυναίκες	22.412	22.711	24.681	27.616	28.894	29.989	34%
Ελλάδα	**Άνδρες**	**2.056.053**	**2.086.363**	**2.129.297**	**2.180.747**	**2.238.215**	**2.266.326**	**10%**
	Γυναίκες	**1.480.187**	**1.524.330**	**1.544.262**	**1.571.927**	**1.589.806**	**1.644.704**	**11%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, σε όλες τις Περιφέρειες σημειώθηκε αύξηση των ανδρών και γυναικών. Συγκεκριμένα, οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις στους άνδρες απασχολούμενους καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Κρήτης (+18%, από 121 χιλ. το 2014 σε 143 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+13%, από 329 χιλ. το 2014 σε 372 χιλ. το 2019), Πελοποννήσου (+12%, από 110 χιλ. το 2014 σε 123 χιλ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (+12%, από 40 χιλ. το 2014 σε 45 χιλ. το 2019) ενώ στις γυναίκες στις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (+34%, από 22 χιλ. το 2014 σε 30 χιλ. το 2019), Κρήτης (+21%, από 91 χιλ. το 2014 σε 110 χιλ. το 2019), Ιονίων Νήσων (+15%, από 28 χιλ. το 2014 σε 32 χιλ. το 2019) και Κεντρικής Μακεδονίας (+15%, από 235 χιλ. το 2014 σε 271 χιλ. το 2019).

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια για το 2019, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (36%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Θεσσαλίας (7%), Κρήτης (6%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (6%), Στερεάς Ελλάδας (6%), Πελοποννήσου (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 15: Ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

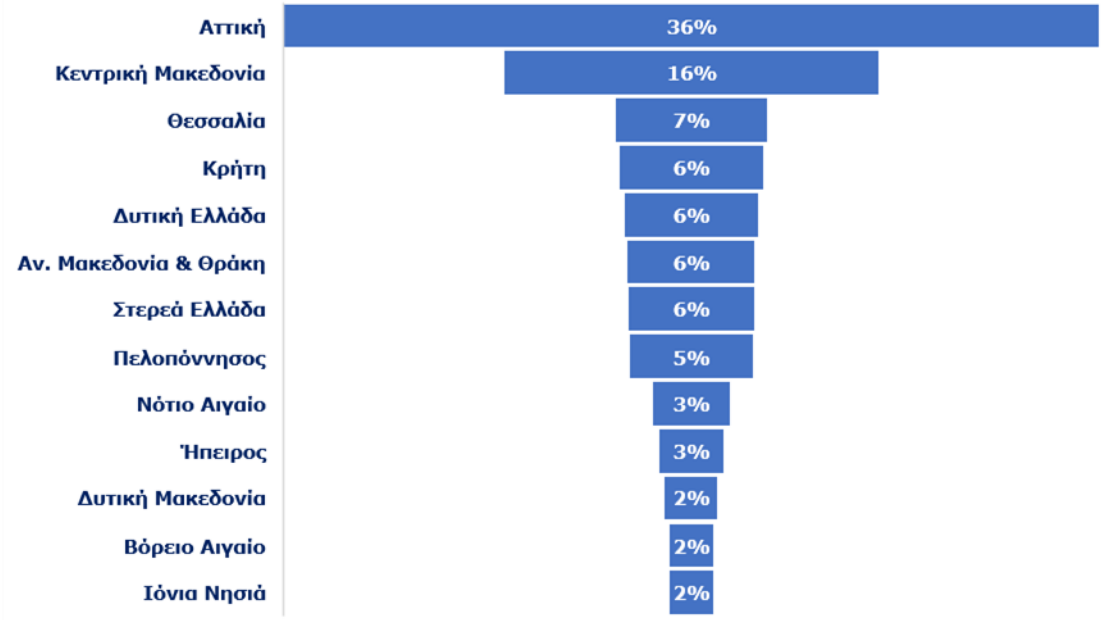

Σε ότι αφορά την ποσοστιαία κατανομή των γυναικών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια για το 2019, το υψηλότερο ποσοστό σημειώνεται στην Περιφέρεια Αττικής (39%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Κρήτης (7%), Θεσσαλίας (6%), Πελοποννήσου (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Δυτικής Ελλάδας (5%), Στερεάς Ελλάδας (4%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (2%).

Διάγραμμα 16: Ποσοστιαία κατανομή των γυναικών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2019

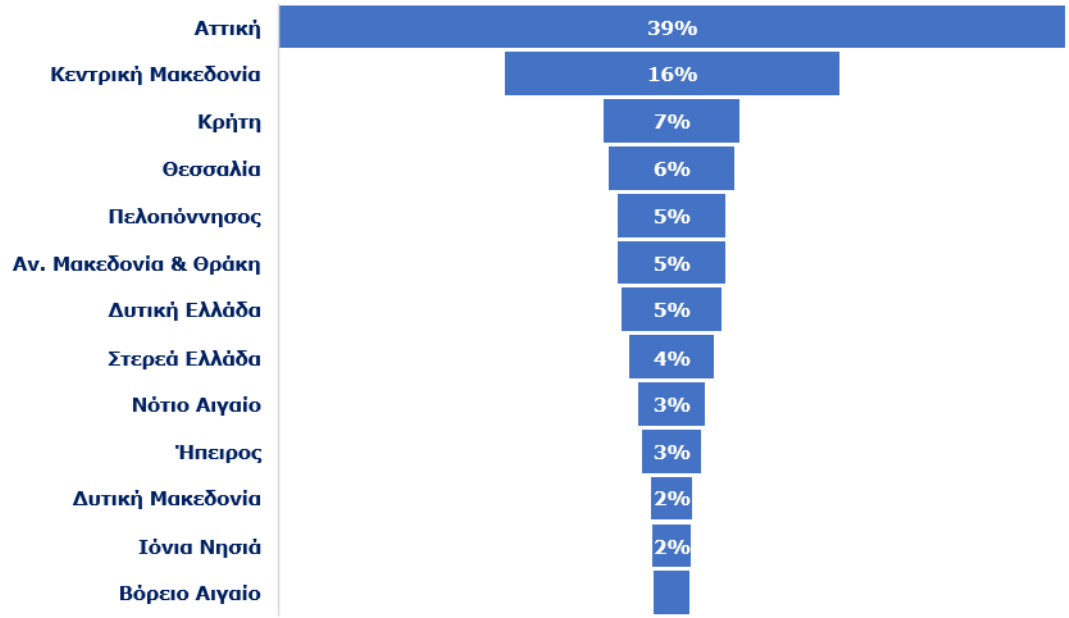

1.8.6 Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Οι άνδρες απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2014-2019, σημείωσαν αύξηση κατά +5% (από 51 χιλ. το 2014 σε 53 χιλ. το 2019) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +7% (από 32 χιλ. το 2014 σε 34 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι άνδρες απασχολούμενοι στους λοιπούς κλάδους σημείωσαν αύξηση κατά +5% (από 48 χιλ. το 2014 σε 50 χιλ. το 2019) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +10% (από 28 χιλ. το 2014 σε 31 χιλ. το 2019), στην εστίαση οι άνδρες απασχολούμενοι μείωση κατά -18% (από 3 χιλ. το 2014 σε 2 χιλ. το 2019) και οι γυναίκες μείωση κατά -20% (από 3 χιλ. το 2014 σε 3 χιλ. το 2019) ενώ στα καταλύματα οι άνδρες αύξηση κατά +208% (από 208 απασχολούμενους το 2014 σε 640 απασχολούμενους το 2019) και οι γυναίκες αύξηση κατά +375% (από 58 απασχολούμενους το 2014 σε 277 απασχολούμενους το 2019).

Πίνακας 14: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά φύλο απασχολούμενων και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2014-2019

Κλάδος	Φύλο απασχολούμενων	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014-19
Λοιποί κλάδοι	Άνδρες	47.968	48.053	48.255	48.889	48.516	50.313	5%
	Γυναίκες	28.240	27.390	27.441	29.884	31.902	31.019	10%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	Άνδρες	2.530	2.461	2.354	2.690	2.690	2.064	-18%
	Γυναίκες	3.466	3.194	2.946	2.770	2.359	2.772	-20%
Καταλύματα	Άνδρες	208	78	34	197	536	640	208%
	Γυναίκες	58	67	65	94	245	277	375%
Δυτική Μακεδονία	**Άνδρες**	**50.706**	**50.592**	**50.643**	**51.777**	**51.742**	**53.017**	**5%**
	Γυναίκες	**31.765**	**30.651**	**30.451**	**32.748**	**34.506**	**34.068**	**7%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων στους λοιπούς κλάδους την περίοδο 2014-2019, οι άνδρες απασχολούμενοι (από 63% το 2014 σε 62% το 2019) εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τις γυναίκες (από 37% το 2014 σε 38% το 2019).

Διάγραμμα 17: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά φύλο απασχολούμενων, 2014-2019

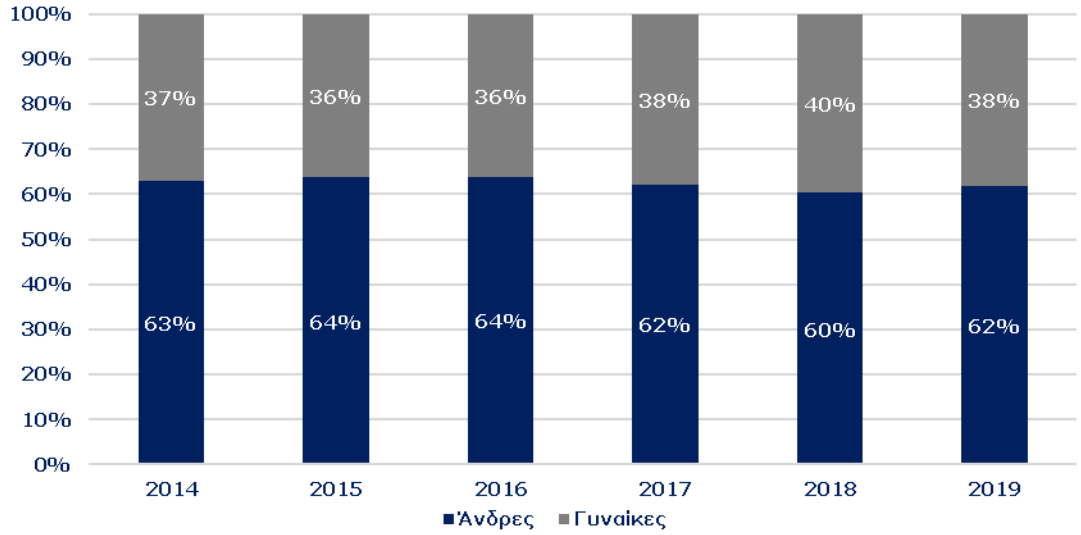

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αντίθετη είναι η εικόνα στην εστίαση, με τις γυναίκες απασχολούμενες να εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια (από 58% το 2014 σε 57% το 2019) σε σύγκριση με αυτά των ανδρών (από 42% το 2014 σε 43% το 2019). Εξαίρεση αποτέλεσε μόνο το 2018 (Άνδρες 53% και Γυναίκες 47%).

Διάγραμμα 18: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά φύλο απασχολούμενων, 2014-2019

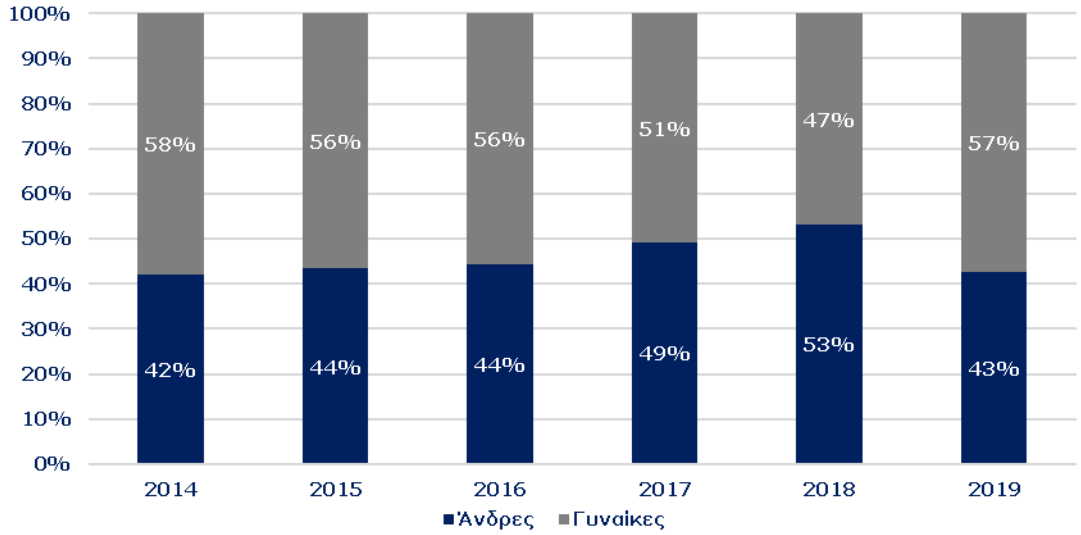

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε ότι αφορά τα καταλύματα, οι άνδρες απασχολούμενοι εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια (από 78% το 2014 σε 70% το 2019) σε σύγκριση με αυτά των γυναικών (από 22% το 2014 σε 30% το 2019). Εξαίρεση αποτέλεσε μόνο το 2016 (Άνδρες 34% και Γυναίκες 66%).

Διάγραμμα 19: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά φύλο απασχολούμενων, 2014-2019

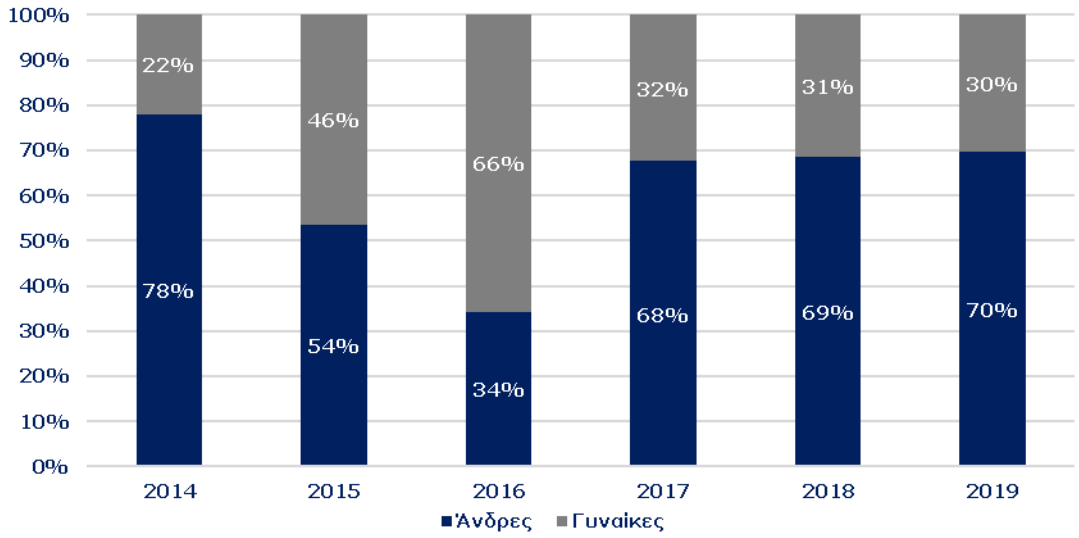

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.7 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με την ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων, παρατηρούμε ότι όλες οι ηλικιακές ομάδες σημείωσαν αύξηση την περίοδο 2014-2019, με εξαίρεση τις ηλικίες 25-34 ετών (-3%, από 808 χιλ. το 2014 σε 786 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες ηλικιακές κατηγορίες: 15-24 ετών (+4%, από 146 χιλ. το 2014 σε 151 χιλ. το 2019), 35-44 ετών (+5%, από 1,1 εκατ. το 2014 σε 1,2 εκατ. το 2019), 45-54 ετών (+17%, από 970 χιλ. το 2014 σε 1,1 εκατ. το 2019) και 55+ (+35%, από 510 χιλ. το 2014 σε 687 χιλ. το 2019).

Επιμέρους, μείωση σημειώθηκε στις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (-17%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-6%), Πελοποννήσου (-31%), Νοτίου Αιγαίου (-16%) και Δυτικής Μακεδονίας (-13%), στις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Αττικής (-8%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-1%), Νοτίου Αιγαίου (-8%), Ηπείρου (-6%), Δυτικής Μακεδονίας (-21%) και Ιονίων Νήσων (-6%) και στις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Θεσσαλίας (-8%), Δυτικής Ελλάδας (-6%) και Δυτικής Μακεδονίας (-6%).

Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις την περίοδο 2014-2019, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Θεσσαλίας (+33%, από 7 χιλ. το 2014 σε 9 χιλ. το 2019), Ηπείρου (+21%, από 2 χιλ. το 2014 σε 3 χιλ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+11%, από 4 χιλ. το 2014 σε 4 χιλ. το 2019), για τις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Θεσσαλίας (+15%, από 44 χιλ. το 2014 σε 51 χιλ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (+13%, από 16 χιλ. το 2014 σε 18 χιλ. το 2019), για τις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (+15%, από 66 χιλ. το 2014 σε 76 χιλ. το 2019), Βορείου Αιγαίου (+13%, από 17 χιλ. το 2014 σε 20 χιλ. το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+10%, από 55 χιλ. το 2014 σε 60 χιλ. το 2019), για τις ηλικίες 45-54 ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (+30%, από 54 χιλ. το 2014 σε 70 χιλ. το 2019), Βορείου Αιγαίου (+26%, από 15 χιλ. το 2014 σε 19 χιλ. το 2019) και Κεντρικής Μακεδονίας (+20%, από 162 χιλ. το 2014 σε 193 χιλ. το 2019) και για τις ηλικίες 55+ ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (+46%, από 30 χιλ. το 2014 σε 43 χιλ. το 2019), Δυτικής Μακεδονίας (+46%, από 12 χιλ. το 2014 σε 17 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+41%, από 32 χιλ. το 2014 σε 45 χιλ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+41%, από 16 χιλ. το 2014 σε 23 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+40%, από 80 χιλ. το 2014 σε 112 χιλ. το 2019), του Βορείου Αιγαίου (+40%, από 10 χιλ. το 2014 σε 14 χιλ. το 2019) και Αττικής (+39%, από 158 χιλ. το 2014 σε 218 χιλ. το 2019).

Πίνακας 15: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Περιφέρεια	Ηλικιακή διάρθρωση	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014-19
Αττική	15-24	52.006	49.544	48.173	49.433	50.602	57.161	10%
	25-34	328.441	324.892	327.740	315.406	308.862	301.567	-8%
	35-44	430.401	435.152	448.226	441.117	442.690	449.035	4%
	45-54	357.506	369.588	373.678	386.461	387.585	416.252	16%
	55+	157.532	156.719	162.434	173.572	188.788	218.351	39%
Κεντρική Μακεδονία	15-24	21.447	20.242	17.261	22.805	23.834	23.636	10%
	25-34	124.891	128.351	123.893	123.450	126.267	126.150	1%
	35-44	175.691	187.973	197.506	194.959	193.576	187.775	7%
	45-54	161.659	173.447	184.147	189.811	192.759	193.294	20%
	55+	79.709	90.743	96.005	94.959	105.614	111.836	40%
Θεσσαλία	15-24	7.050	7.677	8.188	11.134	9.917	9.373	33%
	25-34	44.092	48.188	46.818	48.322	49.469	50.918	15%
	35-44	72.990	71.309	70.062	72.521	71.057	67.239	-8%
	45-54	63.793	63.656	66.656	70.111	70.960	73.557	15%
	55+	45.576	38.936	40.932	48.826	51.850	52.162	14%
Κρήτη	15-24	10.845	10.256	10.897	11.364	12.130	11.792	9%
	25-34	51.400	48.372	48.725	50.506	51.939	51.598	0%
	35-44	66.248	64.886	69.776	73.806	76.697	76.167	15%
	45-54	54.175	56.043	57.630	62.167	67.298	70.319	30%
	55+	29.546	29.577	33.511	36.960	39.192	43.109	46%
Δυτική Ελλάδα	15-24	8.554	9.704	10.589	10.165	8.360	7.122	-17%
	25-34	42.507	42.399	42.353	44.622	43.195	42.604	0%
	35-44	62.442	63.726	61.397	62.152	61.199	58.683	-6%
	45-54	55.762	55.508	54.367	57.372	58.948	61.730	11%
	55+	31.623	34.855	36.717	42.503	46.479	44.545	41%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	15-24	9.647	8.444	7.678	9.312	9.497	9.036	-6%
	25-34	45.489	44.626	42.837	42.718	44.365	44.998	-1%
	35-44	54.697	58.169	58.431	58.107	60.264	59.987	10%
	45-54	52.893	54.984	56.717	58.653	58.977	58.758	11%
	55+	32.265	31.678	34.998	36.988	40.262	41.869	30%
Πελοπόννησος	15-24	7.059	6.318	4.366	5.922	4.779	4.861	-31%
	25-34	35.504	34.438	34.377	37.861	38.100	36.827	4%
	35-44	54.016	54.864	55.943	58.524	57.419	57.402	6%
	45-54	56.085	58.126	58.962	59.641	61.724	64.851	16%
	55+	36.002	39.491	42.639	43.030	46.164	47.490	32%
Στερεά Ελλάδα	15-24	7.077	7.587	7.930	8.098	5.955	7.082	0%
	25-34	36.565	39.369	38.192	38.601	38.874	37.929	4%
	35-44	53.096	54.978	52.666	55.290	56.333	57.861	9%
	45-54	49.330	50.973	51.802	53.896	57.187	56.595	15%
	55+	27.013	28.100	27.780	32.086	32.901	34.701	28%
Νότιο Αιγαίο	15-24	8.884	7.919	8.891	8.240	8.398	7.445	-16%
	25-34	32.999	37.132	30.199	29.333	30.545	30.316	-8%
	35-44	35.297	40.028	38.812	37.527	36.737	37.849	7%
	45-54	30.554	29.600	31.038	32.815	33.457	34.697	14%
	55+	16.092	17.661	20.847	19.807	22.434	22.665	41%
Ήπειρος	15-24	2.441	2.469	2.602	2.470	3.455	2.963	21%
	25-34	21.085	21.079	20.679	19.329	19.360	19.796	-6%
	35-44	32.577	32.804	31.633	31.650	33.561	34.789	7%
	45-54	28.795	30.086	31.182	31.869	31.977	32.437	13%
	55+	19.049	18.833	20.444	19.316	20.581	22.764	20%
Δυτική Μακεδονία	**15-24**	**3.132**	**4.145**	**4.147**	**3.487**	**2.452**	**2.727**	**-13%**
	25-34	**15.353**	**14.190**	**13.669**	**14.802**	**13.807**	**12.196**	**-21%**
	35-44	**27.103**	**25.668**	**24.750**	**23.422**	**24.951**	**25.596**	**-6%**
	45-54	**25.381**	**24.827**	**25.532**	**26.528**	**28.697**	**29.727**	**17%**
	55+	**11.501**	**12.414**	**12.995**	**16.285**	**16.342**	**16.838**	**46%**
Ιόνια Νησιά	15-24	3.566	2.504	3.514	3.204	3.564	3.971	11%
	25-34	14.089	14.175	15.885	14.171	13.347	13.302	-6%
	35-44	20.036	20.636	21.471	20.442	20.998	21.066	5%
	45-54	19.207	21.158	20.327	19.939	22.154	22.465	17%
	55+	14.215	14.510	14.574	15.430	18.189	16.383	15%
Βόρειο Αιγαίο	15-24	3.891	3.296	3.583	2.533	2.896	4.246	9%
	25-34	16.030	17.602	16.180	16.080	16.374	18.107	13%
	35-44	17.439	17.419	18.083	17.985	18.317	19.772	13%
	45-54	14.959	16.039	18.147	19.012	18.399	18.812	26%
	55+	9.944	10.610	11.376	13.763	14.963	13.879	40%
Ελλάδα	**15-24**	**145.598**	**140.105**	**137.817**	**148.168**	**145.838**	**151.415**	**4%**
	25-34	**808.445**	**814.814**	**801.547**	**795.202**	**794.503**	**786.309**	**-3%**
	35-44	**1.102.033**	**1.127.613**	**1.148.755**	**1.147.503**	**1.153.798**	**1.153.220**	**5%**
	45-54	**970.098**	**1.004.035**	**1.030.186**	**1.068.275**	**1.090.122**	**1.133.493**	**17%**
	55+	**510.066**	**524.125**	**555.254**	**593.526**	**643.759**	**686.593**	**35%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά ηλικιακή κατηγορία για το 2019, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικιακές ομάδες 35-44 ετών (29%) και 45-54 ετών (29%) και ακολουθούν οι ηλικίες 25-34 ετών (20%), 55+ ετών (18%) και 15-24 ετών (4%).

Διάγραμμα 20: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Ελλάδα ανά ηλικιακή ομάδα, 2019

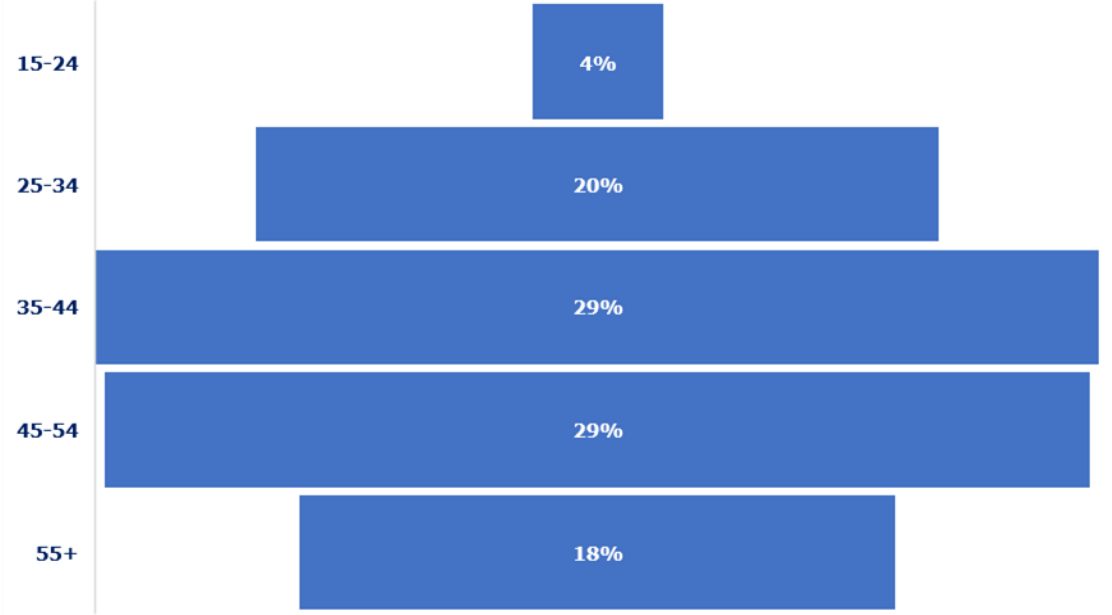

1.8.8 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά κατηγορία απασχόλησης

Η εικόνα στις ηλικιακές ομάδες για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας είναι μικτή, με τις ηλικιακές ομάδες 15-24 ετών (-13%, από 3 χιλ. το 2014 σε 3 χιλ. το 2019), 25-34 ετών (-21%, από 15 χιλ. το 2014 σε 12 χιλ. το 2019) και 35-44 ετών (-6%, από 27 χιλ. το 2014 σε 26 χιλ. το 2019) να σημειώνουν μείωση και τις ηλικίες 45-54 ετών (+17%, από 25 χιλ. το 2014 σε 30 χιλ. το 2019) και 55+ ετών (+46%, από 12 χιλ. το 2014 σε 17 χιλ. το 2019) αύξηση. Στους επιμέρους κλάδους, η εικόνα στους Λοιπούς είναι μικτή με τις ηλικίες 15-24 ετών (-16%, από 2 χιλ. το 2014 σε 2 χιλ. το 2019), 25-34 ετών (-28%, από 14 χιλ. το 2014 σε 10 χιλ. το 2019) και 35-44 ετών (-0,4%, από 25 χιλ. το 2014 σε 25 χιλ. το 2019) να καταγράφουν πτώση και οι ηλικίες 45-54 ετών (+15%, από 24 χιλ. το 2014 σε 28 χιλ. το 2019) και 55+ ετών (+55%, από 11 χιλ. το 2014 σε 17 χιλ. το 2019) αύξηση. Η εικόνα στην εστίαση είναι επίσης μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (-24%, από 692 απασχολούμενους το 2014 σε 525 απασχολούμενους το 2019), 35-44 ετών (-58%, από 2 χιλ. το 2014 σε 950 απασχολούμενους το 2019) και 55+ ετών (-67%, από 806 απασχολούμενους το 2014 σε 265 απασχολούμενους το 2019) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 25-34 ετών (+10%, από 1 χιλ. το 2014 σε 1 χιλ. το 2019) και 45-54 ετών (+74%, από 936 απασχολούμενους το 2014 σε 2 χιλ. το 2019) αύξηση. Η εικόνα στα καταλύματα είναι: 15-24 ετών (από 0 απασχολούμενους το 2014 σε 152 απασχολούμενους το 2019), 25-34 ετών (από 0 απασχολούμενους το 2014 σε 611 απασχολούμενους το 2019), 35-44 ετών (-54%, από 208 απασχολούμενους το 2014 σε 95 απασχολούμενους το 2019), 45-54 ετών (+3%, από 58 απασχολούμενους το 2014 σε 60 απασχολούμενους το 2019) και 55+ ετών (από 0 απασχολούμενους το 2014 σε 0 απασχολούμενους το 2019).

Πίνακας 16: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2014-2019

Περιφέρεια	Ηλικιακή διάρθρωση	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014-19
Λοιποί κλάδοι	15-24	2.440	3.280	3.396	2.708	1.979	2.050	-16%
	25-34	14.025	12.922	11.755	12.886	11.793	10.119	-28%
	35-44	24.661	23.862	23.513	22.525	23.592	24.552	0%
	45-54	24.387	23.816	24.168	25.005	27.083	28.037	15%
	55+	10.695	11.563	12.863	15.650	15.971	16.573	55%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	15-24	692	865	751	738	436	525	-24%
	25-34	1.328	1.268	1.881	1.783	1.510	1.466	10%
	35-44	2.235	1.755	1.237	781	1.118	950	-58%
	45-54	936	944	1.299	1.523	1.614	1.630	74%
	55+	806	823	132	635	371	265	-67%
Καταλύματα	15-24	0	0	0	42	37	152	
	25-34	0	0	34	133	503	611	
	35-44	208	50	0	116	241	95	-54%
	45-54	58	67	65	0	0	60	3%
	55+	0	27	0	0	0	0	
Δυτική Μακεδονία	**15-24**	**3.132**	**4.145**	**4.147**	**3.487**	**2.452**	**2.727**	**-13%**
	25-34	**15.353**	**14.190**	**13.669**	**14.802**	**13.807**	**12.196**	**-21%**
	35-44	**27.103**	**25.668**	**24.750**	**23.422**	**24.951**	**25.596**	**-6%**
	45-54	**25.381**	**24.827**	**25.532**	**26.528**	**28.697**	**29.727**	**17%**
	55+	**11.501**	**12.414**	**12.995**	**16.285**	**16.342**	**16.838**	**46%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων για τους λοιπούς κλάδους της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 35-44 ετών (από 32% το 2014 σε 30% το 2019) και 45-54 ετών (από 32% το 2014 σε 34% το 2019). Μικρότερα μερίδια καταγράφονται στις ηλικίες 15-24 ετών (από 3% το 2014 σε 3% το 2019), 25-34 ετών (από 18% το 2014 σε 12% το 2019) και 55+ ετών (από 14% το 2014 σε 20% το 2019).

Διάγραμμα 21: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2014-2019

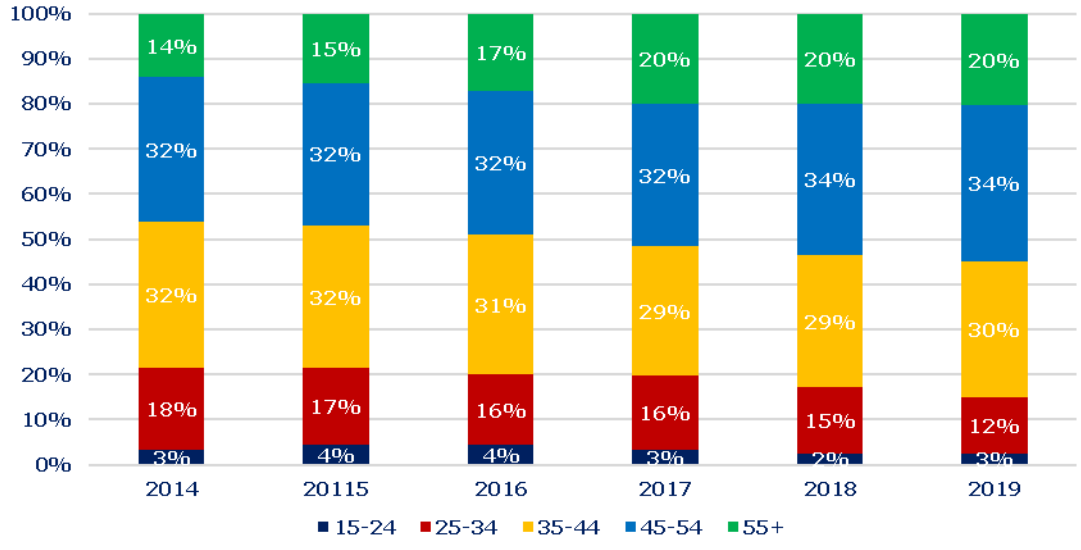

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε ότι αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων στην εστίαση, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 25-34 ετών (από 22% το 2014 σε 30% το 2019), 35-44 ετών (από 37% το 2014 σε 20% το 2019) και 45-54 ετών (από 16% το 2014 σε 34% το 2019). Μικρότερα μερίδια καταγράφονται στις ηλικιακές ομάδες 15-24 ετών (από 12% το 2014 σε 11% το 2019) και 55+ ετών (από 13% το 2014 σε 5% το 2019).

Διάγραμμα 22: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2014-2019

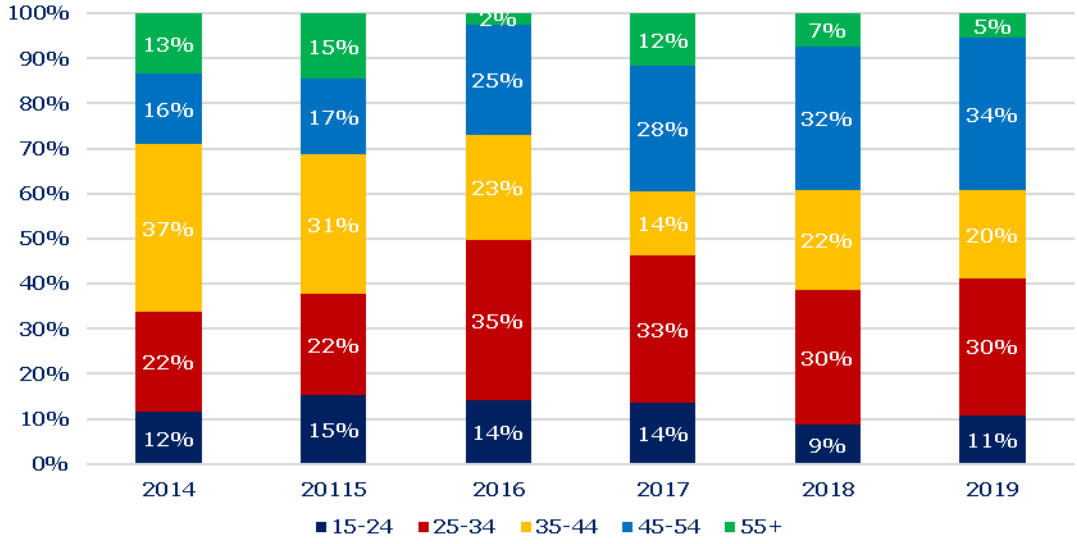

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων στα καταλύματα, παρατηρούμε διακυμάνσεις από έτος σε έτος. Συγκεκριμένα: 15-24 ετών (από 0% το 2014 σε 17% το 2019), 25-34 ετών (από 0% το 2014 σε 67% το 2019), 35-44 ετών (από 78% το 2014 σε 10% το 2019), 45-54 ετών (από 22% το 2014 σε 7% το 2019) και 55+ ετών (από 0% το 2014 σε 0% το 2019).

Διάγραμμα 23: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2014-2019

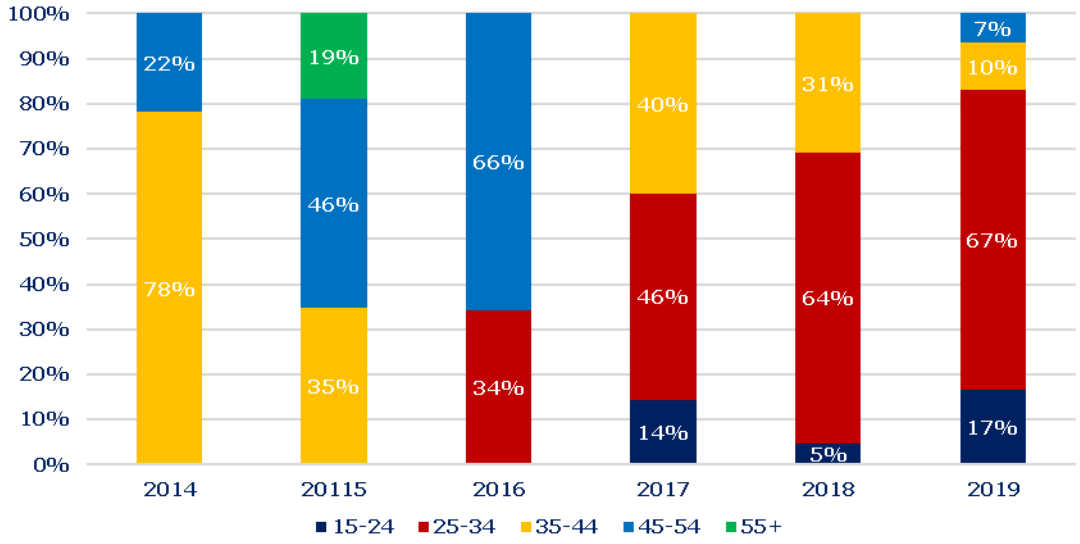

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Συμπερασματικά, μπορούμε να αναφέρουμε ότι στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας τα καταλύματα (με εξαίρεση τα έτη 2014 και 2015) και η εστίαση προσφέρουν μεγαλύτερες ευκαιρίες απασχόλησης στις νεότερες ηλικίες (15-34 ετών) απ' ότι οι λοιποί κλάδοι.

1.8.9 Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019

Η ανεργία στην Ελλάδα την περίοδο 2014-2019 σημείωσε μείωση κατά -36% (από 1.274 χιλ. το 2014 σε 819 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των ανέργων τους. Συγκεκριμένα, οι υψηλότερες ποσοστιαίες μειώσεις καταγράφονται στις Περιφέρειες Κρήτης (-50%, από 67 χιλ. το 2014 σε 33 χιλ. το 2019), Πελοποννήσου (-50%, από 58 χιλ. το 2014 σε 29 χιλ. το 2019), Ιονίων Νήσων (-44%, από 19 χιλ. το 2014 σε 11 χιλ. το 2019), Ηπείρου (-42%, από 38 χιλ. το 2014 σε 22 χιλ. το 2019), Αττικής (-41%, από 499 χιλ. το 2014 σε 294 χιλ. το 2019), Στερεάς Ελλάδας (-36%, από 63 χιλ. το 2014 σε 40 χιλ. το 2019), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-34%, από 62 χιλ. το 2014 σε 41 χιλ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (-32%, από 31 χιλ. το 2014 σε 21 χιλ. το 2019) και Κεντρικής Μακεδονίας (-31%, από 227 χιλ. το 2014 σε 157 χιλ. το 2019). Οι χαμηλότερες μειώσεις καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (-10%, από 31 χιλ. το 2014 σε 28 χιλ. το 2019), Βορείου Αιγαίου (-11%, από 18 χιλ. το 2014 σε 16 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (-16%, από 81 χιλ. το 2014 σε 68 χιλ. το 2019) και Θεσσαλίας (-28%, από 79 χιλ. το 2014 σε 58 χιλ. το 2019).

Αναφορικά με το ποσοστό των ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό για το 2019, παρατηρούμε ότι τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφονται στις Περιφέρειες Κρήτης (12%), Ιονίων Νήσων (12%) και Πελοποννήσου (12%) και τα υψηλότερα στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (25%), Δυτικής Ελλάδας (24%) και Κεντρικής Μακεδονίας (20%).

Πίνακας 17: Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019

Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019					
	2014		2019		
Περιφέρεια	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	%Δ των ανέργων 2014-2019
Αττική	499	27%	294	17%	-41%
Κεντρική Μακεδονία	227	29%	157	20%	-31%
Δυτική Ελλάδα	81	29%	68	24%	-16%
Θεσσαλία	79	25%	58	19%	-28%
Στερεά Ελλάδα	63	27%	40	17%	-36%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	62	24%	41	16%	-34%
Κρήτη	67	24%	33	12%	-50%
Πελοπόννησος	58	23%	29	12%	-50%
Δυτική Μακεδονία	**31**	**28%**	**28**	**25%**	**-10%**
Ήπειρος	38	27%	22	16%	-42%
Νότιο Αιγαίο	31	20%	21	14%	-32%
Βόρειο Αιγαίο	18	22%	16	18%	-11%
Ιόνια Νησιά	19	21%	11	12%	-44%
Σύνολο	**1.274**	**26%**	**819**	**17%**	**-36%**

Πηγή: ΕΕΔ ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στις Περιφέρειες για το 2019, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (36%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (19%), Δυτικής Ελλάδας (8%), Θεσσαλίας (7%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Κρήτης (4%), Πελοποννήσου (4%), Δυτικής Μακεδονίας (3%), Ηπείρου (3%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (1%).

Διάγραμμα 24: Ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

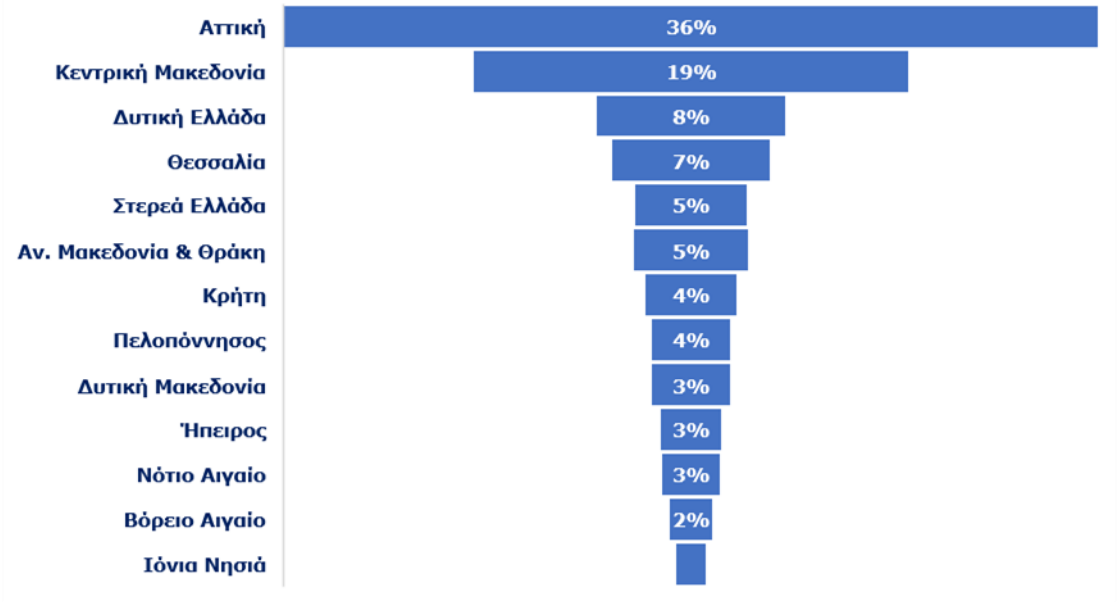

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στις Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας καταγράφει το 3% των ανέργων της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2014-2019 μείωση κατά -10% (από 31 χιλ. το 2014 σε 28 χιλ. το 2019). Από την άλλη πλευρά εμφανίζει το 2019 το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της (25% έναντι 28% το 2014) στο σύνολο των 13 Περιφερειών.

2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ

2.1 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ 2019

2.1.1 Ξενοδοχειακό δυναμικό[3] Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 18: Ξενοδοχειακό δυναμικό της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

Ξενοδοχειακό Δυναμικό Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019							
Περιφέρεια		**5***	**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	220	394	534	802	204	2.154
	Δωμάτια	31.949	34.893	20.532	20.941	3.197	111.512
	Κλίνες	66.412	70.705	40.151	40.130	6.283	223.681
Κρήτη	Μονάδες	128	330	392	589	180	1.619
	Δωμάτια	23.027	31.936	17.395	19.461	4.548	96.367
	Κλίνες	48.061	63.189	32.838	34.899	8.612	187.599
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	62	157	251	437	73	980
	Δωμάτια	9.156	13.133	14.076	13.624	1.456	51.445
	Κλίνες	18.924	25.890	27.658	26.090	2.843	101.405
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	55	130	282	332	376	1.175
	Δωμάτια	9.307	10.332	10.079	8.638	7.865	46.221
	Κλίνες	19.497	20.710	20.367	17.047	15.415	93.036
Αττική	Μονάδες	38	127	157	241	112	675
	Δωμάτια	6.594	9.962	7.063	7.327	2.181	33.127
	Κλίνες	12.640	19.238	13.118	13.518	4.385	62.899
Πελοπόννησος	Μονάδες	29	134	238	218	66	685
	Δωμάτια	2.949	4.746	6.406	4.902	850	19.853
	Κλίνες	6.287	9.403	12.733	9.311	1.650	39.384
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	8	47	157	249	62	523
	Δωμάτια	685	3.008	4.982	5.622	1.088	15.385
	Κλίνες	1.511	5.933	9.460	10.630	2.046	29.580
Θεσσαλία	Μονάδες	29	116	141	195	74	555
	Δωμάτια	1.487	3.582	3.983	4.350	1.351	14.753
	Κλίνες	3.038	7.187	7.865	8.352	2.751	29.193
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	12	31	115	156	72	386
	Δωμάτια	1.185	2.038	3.577	3.361	1.100	11.261
	Κλίνες	2.463	4.191	7.045	6.521	2.144	22.364
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	8	35	134	170	40	387
	Δωμάτια	939	1.839	4.677	3.937	614	12.006
	Κλίνες	1.909	3.515	9.029	7.386	1.167	23.006
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	4	44	105	97	24	274
	Δωμάτια	1.461	2.604	3.188	2.426	295	9.974
	Κλίνες	3.127	5.183	6.036	4.639	578	19.563
Ήπειρος	Μονάδες	14	103	165	128	23	433
	Δωμάτια	1.052	2.096	3.237	2.189	373	8.947
	Κλίνες	2.184	4.435	6.564	4.261	727	18.171
Δυτική Μακεδονία	**Μονάδες**	**3**	**16**	**58**	**37**	**11**	**125**
	Δωμάτια	**61**	**373**	**1.439**	**732**	**233**	**2.838**
	Κλίνες	**137**	**807**	**3.157**	**1.582**	**783**	**6.466**
Σύνολο	**Μονάδες**	**610**	**1.664**	**2.729**	**3.651**	**1.317**	**9.971**
	Δωμάτια	**89.852**	**120.542**	**100.634**	**97.510**	**25.151**	**433.689**
	Κλίνες	**186.190**	**240.386**	**196.021**	**184.366**	**49.384**	**856.347**

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

[3] Λόγω μη δημοσίευσης πλέον των στοιχείων του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται σε αυτή την Ενότητα προέρχονται αποκλειστικά και μόνο από την βάση του ΞΕΕ, ενώ την προηγούμενη χρονιά (2018) στα στοιχεία συμπεριλαμβάνονταν και τα στοιχεία του ΜΗΤΕ..

Η Ελλάδα το 2019 διέθετε 9.971 ξενοδοχειακές μονάδες με 433.689 δωμάτια και 856.347 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Αττικής, που δέχονται και τον μεγαλύτερο αριθμό τουριστών, αντιπροσωπεύουν το 66% του ξενοδοχειακού δυναμικού της χώρας (6.603 ξενοδοχειακές μονάδες).

Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (37%) και 3* (27%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (6%). Οι υπόλοιπες κατηγορίες 4* (17%) και 1* (13%).

Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια είναι πιο ισοκατανεμημένη, με εξαίρεση τα 1*. Συγκεκριμένα: 5* το 21%, 4* το 28%, 3* το 23%, 2* το 22% και 1* μόλις το 6%. Παρόμοια εικόνα και στις κλίνες 5* το 22%, 4* το 28%, 3* το 23%, 2* το 22% και 1* το 6%.

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι τα 5* παρόλο που αντιπροσωπεύουν μόλις το 6% των ξενοδοχειακών μονάδων εντούτοις κατέχουν το 21% των δωματίων και το 22% των κλινών.

Τέλος, οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (36%) και της Κρήτης (21%) έχουν τον μεγαλύτερο αριθμό 5* ξενοδοχείων αντιπροσωπεύοντας το 57% του συνόλου.

Διάγραμμα 25: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στην Ελλάδα, 2019

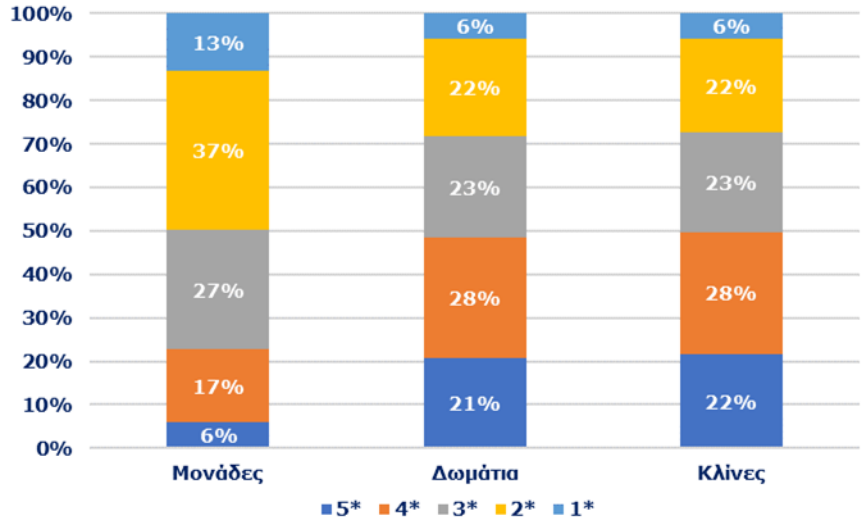

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, αξιοσημείωτο είναι ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και

της Αττικής αντιπροσωπεύουν το 2019 το 78% των ξενοδοχειακών δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 26: Ποσοστιαία κατανομή ξενοδοχειακών δωματίων ανά Περιφέρεια, 2019

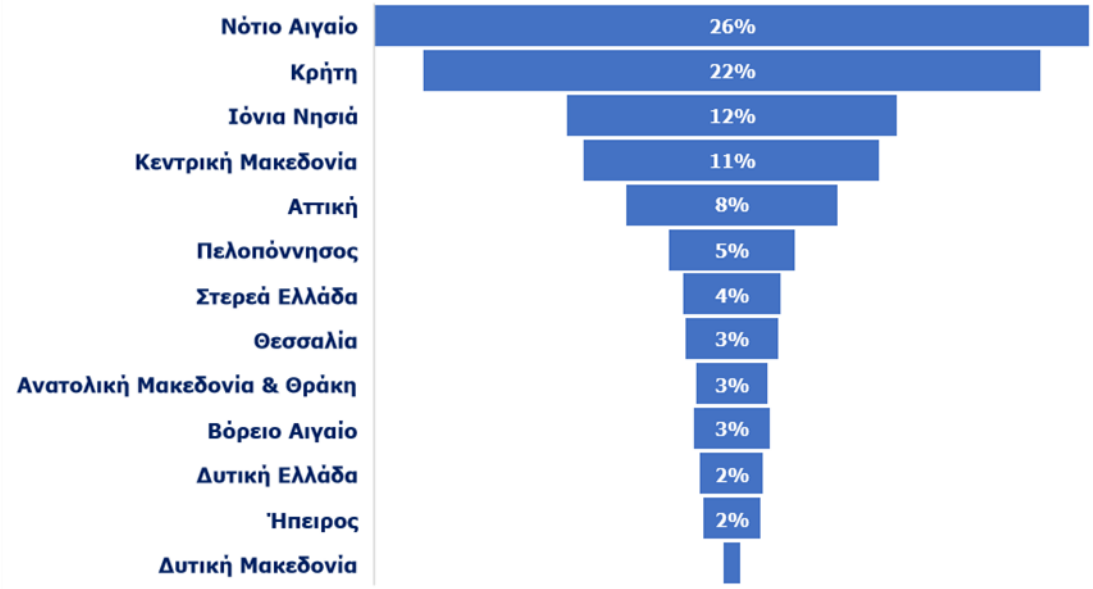

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2010-2019, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+76%), 4* (+18%) και 3* (+8%) και μείωση στα 2* (-20%) και 1* (-14%).

Διάγραμμα 27: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της Ελλάδας (2010=100), 2010-2019

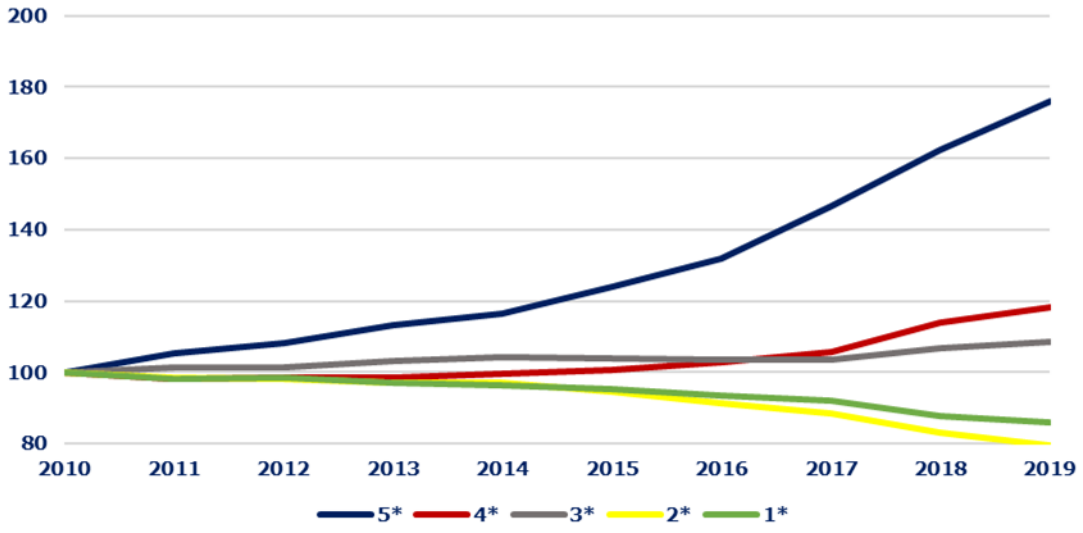

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.1.2 Ξενοδοχειακό δυναμικό Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 2019 το 1% των μονάδων, το 1% των δωματίων και το 1% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 125 μονάδες με 2.838 δωμάτια και 6.466 κλίνες.

Πίνακας 19: Ξενοδοχειακό δυναμικό της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Ξενοδοχειακό δυναμικό 2019							
Ενότητα		**5***	**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Καστοριά	Μονάδες	2	12	14	6	3	**37**
	Δωμάτια	47	286	397	110	75	**915**
	Κλίνες	105	619	916	207	288	**2.135**
Κοζάνη	Μονάδες	1	1	18	11	2	**33**
	Δωμάτια	14	28	499	262	50	**853**
	Κλίνες	32	56	1.007	509	134	**1.738**
Φλώρινα	Μονάδες	0	3	17	10	2	**32**
	Δωμάτια	0	59	343	136	43	**581**
	Κλίνες	0	132	715	281	124	**1.252**
Γρεβενά	Μονάδες	0	0	9	10	4	**23**
	Δωμάτια	0	0	200	224	65	**489**
	Κλίνες	0	0	519	585	237	**1.341**
Σύνολο	**Μονάδες**	**3**	**16**	**58**	**37**	**11**	**125**
	Δωμάτια	**61**	**373**	**1.439**	**732**	**233**	**2.838**
	Κλίνες	**137**	**807**	**3.157**	**1.582**	**783**	**6.466**

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών, παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 3* (46%) και 2* (30%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (2%), 1* (9%) και 4* (13%). Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια δεν εμφανίζει σημαντικές διαφοροποιήσεις, 5* (2%), 4* (13%), 3* (51%), 2* (26%) και 1* (8%).

Παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες, 5* (2%), 4* (12%), 3* (49%), 2* (24%) και 1* (12%).

Διάγραμμα 28: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2019

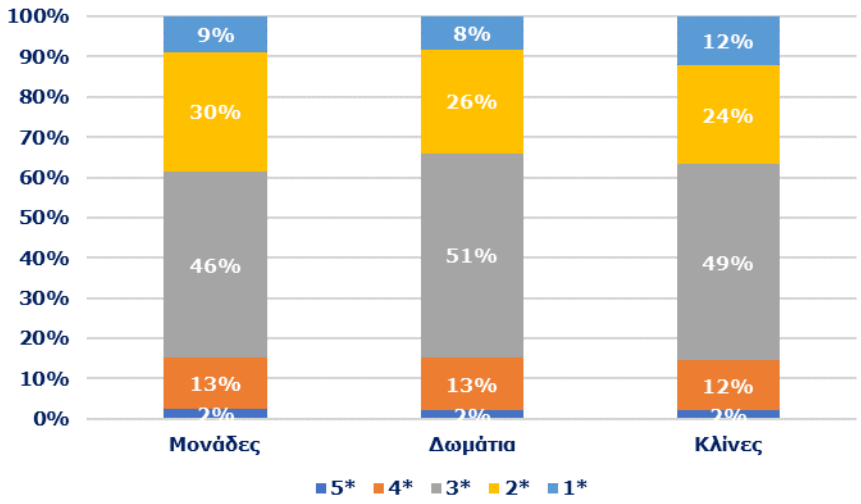

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Καστοριάς αντιπροσωπεύει το 32% των δωματίων της Περιφέρειας με 37 μονάδες, 915 δωμάτια και 2.135 κλίνες,
- Η Ενότητα Κοζάνης διαθέτει το 30% του δυναμικού της Περιφέρειας με 33 μονάδες, 853 δωμάτια και 1.738 κλίνες,
- Η Ενότητα Φλώρινας αντιπροσωπεύει το 20% του δυναμικού της Περιφέρειας με 23 μονάδες, 581 δωμάτια και 1.252 κλίνες και
- Η Ενότητα Γρεβενών διαθέτει το 17% του δυναμικού με 23 μονάδες, 489 δωμάτια και 1.341 κλίνες.

Διάγραμμα 29: Ποσοστιαία κατανομή του ξενοδοχειακού δυναμικού σε δωμάτια της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

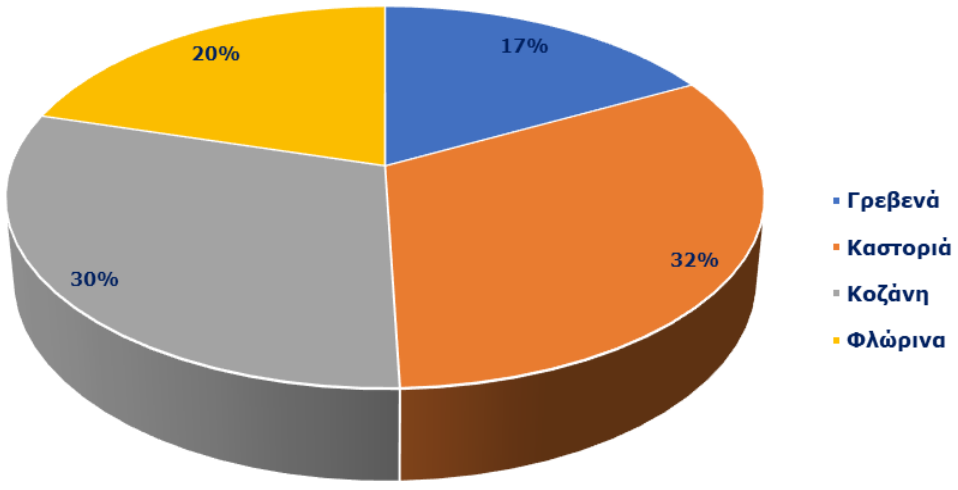

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2010-2019, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+17%), 4* (+30%) και 1* (+248%) και μείωση στα 3* (-7%) και 2* (-21%).

Διάγραμμα 30: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (2010=100), 2010-2019

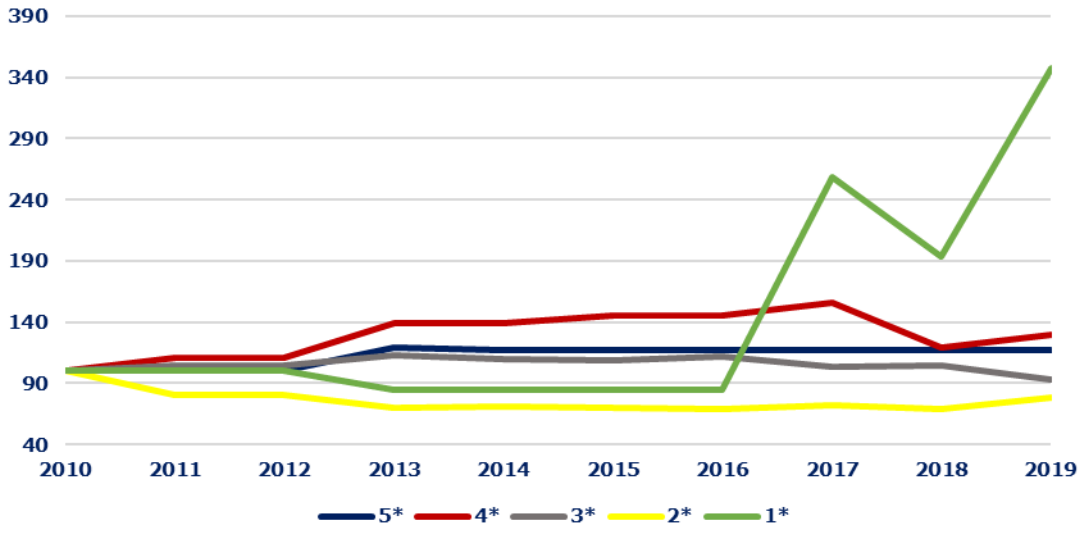

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.2 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΔΩΜΑΤΙΩΝ, 2019

2.2.1 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 20: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων ανά Περιφέρεια, 2019						
Περιφέρεια		**4Κ**	**3Κ**	**2Κ**	**1Κ**	**Σύνολο**
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	582	2.060	3.517	1.165	7.324
	Δωμάτια	4.564	15.892	23.591	6.891	50.938
	Κλίνες	11.060	36.879	53.146	15.229	116.314
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	103	977	1.857	1.128	4.065
	Δωμάτια	869	7.688	13.249	7.255	29.061
	Κλίνες	2.144	17.211	31.707	17.225	68.287
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	157	812	2.063	1.222	4.254
	Δωμάτια	1.320	5.767	12.398	6.331	25.816
	Κλίνες	3.296	14.411	29.350	15.067	62.124
Κρήτη	Μονάδες	137	1.171	1.507	523	3.338
	Δωμάτια	1.243	9.294	10.470	3.135	24.142
	Κλίνες	2.987	22.037	23.698	7.036	55.758
Θεσσαλία	Μονάδες	48	375	922	348	1.693
	Δωμάτια	401	2.267	6.096	2.175	10.939
	Κλίνες	1.089	5.602	13.901	4.788	25.380
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	49	447	532	238	1.266
	Δωμάτια	346	3.567	3.494	1.271	8.678
	Κλίνες	826	7.804	7.621	2.690	18.941
Ήπειρος	Μονάδες	132	480	523	192	1.327
	Δωμάτια	1.189	2.880	2.917	993	7.979
	Κλίνες	2.914	7.238	6.766	2.196	19.114
Πελοπόννησος	Μονάδες	66	411	608	196	1.281
	Δωμάτια	508	2.814	3.518	939	7.779
	Κλίνες	1.336	6.878	8.494	2.267	18.975
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	25	210	676	241	1.152
	Δωμάτια	240	1.546	4.221	1.315	7.322
	Κλίνες	549	3.921	9.858	2.832	17.160
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	10	157	669	121	957
	Δωμάτια	64	1.181	4.408	658	6.311
	Κλίνες	179	2.896	9.843	1.396	14.314
Αττική	Μονάδες	124	133	338	180	775
	Δωμάτια	1.211	1.233	2.425	1.008	5.877
	Κλίνες	2.863	2.786	5.329	2.226	13.204
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	21	102	105	45	273
	Δωμάτια	141	731	639	232	1.743
	Κλίνες	345	1.674	1.493	543	4.055
Δυτική Μακεδονία	**Μονάδες**	**18**	**38**	**32**	**3**	**91**
	Δωμάτια	**113**	**274**	**224**	**14**	**625**
	Κλίνες	**244**	**612**	**524**	**33**	**1.413**
Σύνολο	**Μονάδες**	**1.472**	**7.373**	**13.349**	**5.602**	**27.796**
	Δωμάτια	**12.209**	**55.134**	**87.650**	**32.217**	**187.210**
	Κλίνες	**29.832**	**129.949**	**201.730**	**73.528**	**435.039**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Ελλάδα το 2019 διέθετε 27.796 μονάδες ενοικιαζόμενων δωματίων με 187.210 δωμάτια και 435.039 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσώπευαν το 2019 το 74% του δυναμικού ενοικιαζόμενων δωματίων της χώρας (20.674 μονάδες). Το top-5 των Περιφερειών, με εξαίρεση την Θεσσαλία αντί για την Αττική, παραμένει ίδιο και για το δυναμικό των ενοικιαζόμενων δωματίων.

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες 2Κ (48%), 3Κ (27%) και 1Κ (20%) και χαμηλή στις μονάδες με 4Κ (5%).

Η εικόνα στα δωμάτια δεν αλλάζει σημαντικά: 4Κ (7%), 3Κ (29%), 2Κ (47%) και 1Κ (17%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4Κ (7%), 3Κ (30%), 2Κ (46%) και 1Κ (17%). Σε αντίθεση με το ξενοδοχειακό δυναμικό και τα 5* ξενοδοχεία, που αν και αποτελούν μόλις το 6% των μονάδων κατέχουν το 21% των δωματίων και το 22% των κλινών, τα ενοικιαζόμενα δωμάτια με 4Κ δεν εμφανίζουν σημαντικές διαφοροποιήσεις στα δωμάτια και στις κλίνες.

Διάγραμμα 31: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στην Ελλάδα, 2019

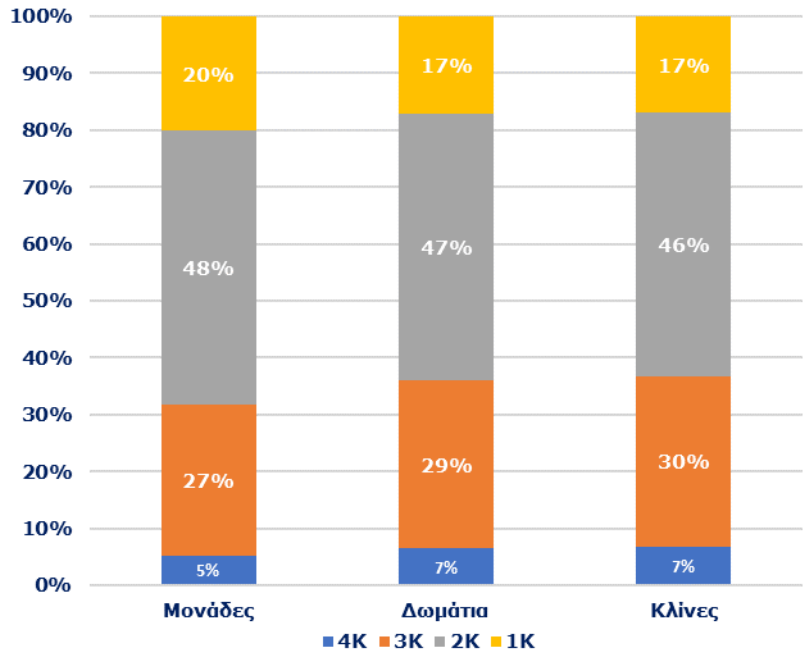

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Την μεγαλύτερη συγκέντρωση σε μονάδες με 4Κ έχουν οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (40%), Ιονίων Νήσων (11%), Κρήτης (9%) και Ηπείρου (9%) αντιπροσωπεύοντας το 68% των μονάδων με 4Κ. Ενώ οι Περιφέρειες με την μεγαλύτερη συγκέντρωση στις μονάδες με 3 Κ είναι το Νότιο Αιγαίο (28%), η Κρήτη (16%), η Κεντρική Μακεδονία (13%) και τα Ιόνια Νησιά (11%) αντιπροσωπεύοντας το 68% των μονάδων με 3Κ.

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, αξιοσημείωτο είναι ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσωπεύουν το 2019 το 75% των δωματίων της χώρας. Παρόμοια είναι η εικόνα και για τις κλίνες στις επιμέρους Περιφέρειες.

Διάγραμμα 32: Ποσοστιαία κατανομή των ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

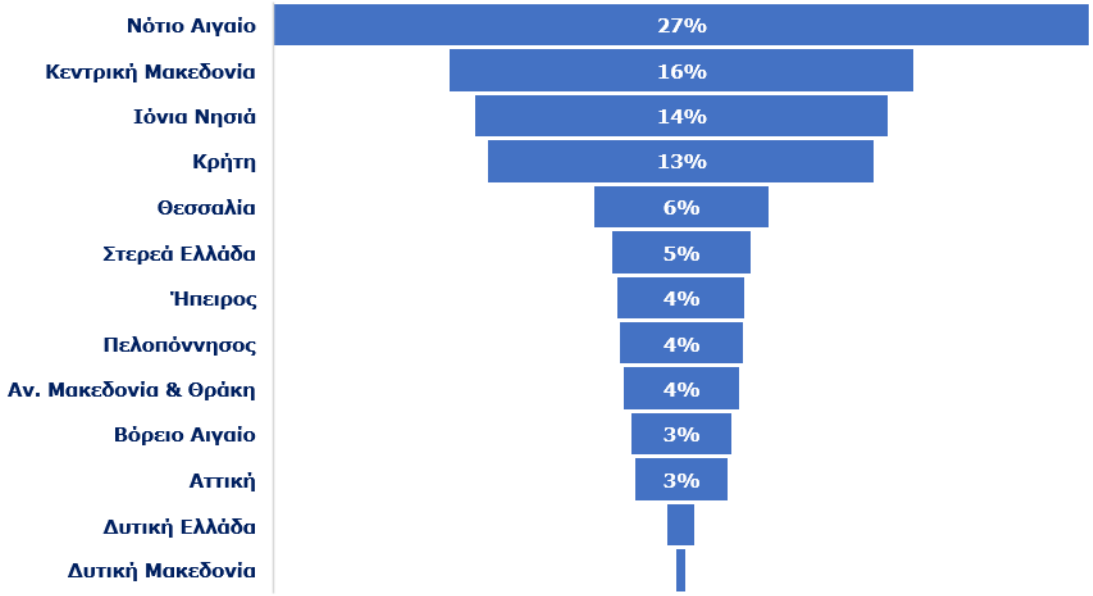

2.2.2 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 2019 το 0,3% των μονάδων, το 0,3% των δωματίων και το 0,3% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 91 μονάδες με 625 δωμάτια και 1.413 κλίνες.

Πίνακας 21: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Ενοικιαζόμενα δωμάτια 2019						
Ενότητα		**4Κ**	**3Κ**	**2Κ**	**1Κ**	**Σύνολο**
Καστοριά	Μονάδες	8	19	6	0	**33**
	Δωμάτια	46	133	35	0	**214**
	Κλίνες	102	304	78	0	**484**
Γρεβενά	Μονάδες	6	6	14	0	**26**
	Δωμάτια	41	49	112	0	**202**
	Κλίνες	82	104	272	0	**458**
Φλώρινα	Μονάδες	4	8	11	3	**26**
	Δωμάτια	26	57	67	14	**164**
	Κλίνες	60	131	159	33	**383**
Κοζάνη	Μονάδες	0	5	1	0	**6**
	Δωμάτια	0	35	10	0	**45**
	Κλίνες	0	73	15	0	**88**
Σύνολο	**Μονάδες**	**18**	**38**	**32**	**3**	**91**
	Δωμάτια	**113**	**274**	**224**	**14**	**625**
	Κλίνες	**244**	**612**	**524**	**33**	**1.413**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες με 3Κ (42%), 2Κ (35%) και 4Κ (20%) και χαμηλή στις μονάδες με 1Κ (3%).

Η εικόνα στα επιμέρους δωμάτια δεν εμφανίζει διαφοροποιήσεις: 4Κ (18%), 3Κ (44%), 2Κ (36%) και 1Κ (2%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4Κ (17%), 3Κ (43%), 2Κ (37%) και 1Κ (2%).

Διάγραμμα 33: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2019

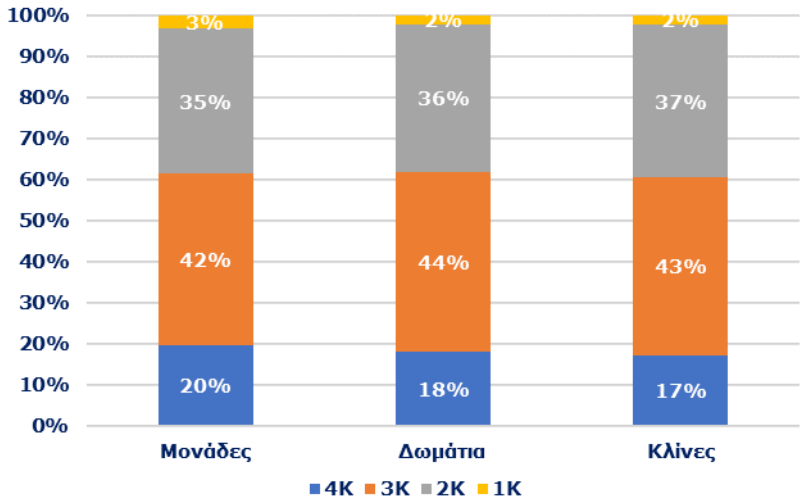

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Καστοριάς αντιπροσωπεύει το 34% του δυναμικού ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας με 33 μονάδες, 214 δωμάτια και 484 κλίνες,
- Η Ενότητα Γρεβενών διαθέτει το 32% του δυναμικού της Περιφέρειας με 26 μονάδες, 202 δωμάτια και 458 κλίνες,
- Η Ενότητα Φλώρινας αντιπροσωπεύει το 26% του δυναμικού της Περιφέρειας με 26 μονάδες, 164 δωμάτια και 383 κλίνες και
- Η Ενότητα Κοζάνης διαθέτει το 7% του δυναμικού με 6 μονάδες, 45 δωμάτια και 88 κλίνες.

Διάγραμμα 34: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

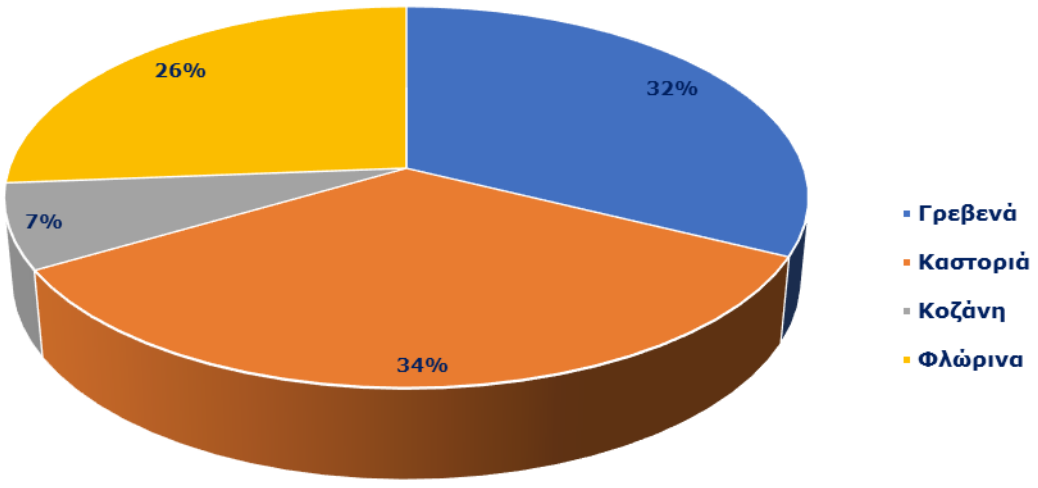

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.3 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΥΛΕΩΝ, 2018

2.3.1 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Λόγω μη δημοσίευσης νέων στοιχείων από την βάση του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται στην συγκεκριμένη Ενότητα είναι τα τελευταία διαθέσιμα.

Επίσης, η Ελλάδα το 2018 διέθετε και 11.415 τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις με 17.300 δωμάτια και 90.910 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Πελοποννήσου αντιπροσώπευαν το 2018 το 79% του δυναμικού των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας (9.055 δωμάτια).

Πίνακας 22: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018			
Περιφέρεια	**Μονάδες**	**Δωμάτια**	**Κλίνες**
Νοτίου Αιγαίου	3.862	4.972	28.326
Ιονίων Νησιών	2.235	3.432	18.691
Κρήτης	2.306	3.159	17.623
Πελοποννήσου	652	1.384	6.125
Αττικής	483	744	4.232
Στερεάς Ελλάδας	240	709	2.763
Κεντρικής Μακεδονίας	411	672	3.445
Θεσσαλίας	502	648	3.531
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	242	599	2.383
Βορείου Αιγαίου	228	384	1.473
Δυτικής Ελλάδας	129	277	1.084
Ηπείρου	98	256	949
Δυτικής Μακεδονίας	**27**	**64**	**285**
Σύνολο	**11.415**	**17.300**	**90.910**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, παρατηρούμε ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (29%), των Ιονίων Νήσων (20%), της Κρήτης (18%) και της Πελοποννήσου (8%) αντιπροσώπευαν το 2018 το 75% των δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 35: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

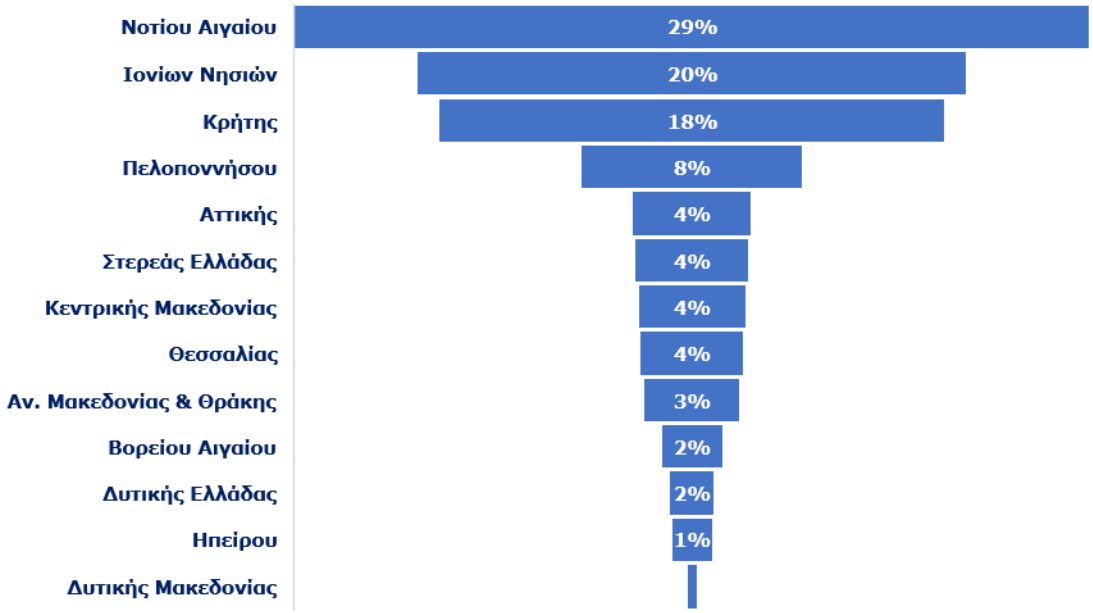

Η εικόνα διαφοροποιείται ελαφρώς στις κλίνες με τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (31%), των Ιονίων Νήσων (21%), της Κρήτης (19%) και της Πελοποννήσου (7%) να αντιπροσωπεύουν για το 2018 το 78% των κλινών της χώρας.

Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2018 το 79% των μονάδων, το 75% των δωματίων και το 78% των κλινών.

2.3.2 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 2018 το 0,2% των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας, το 0,4% των δωματίων και το 0,3% των κλινών. Συνολικά διαθέτει 27 μονάδες με 64 δωμάτια και 285 κλίνες.

Πίνακας 23: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Ενότητα, 2018			
Ενότητα	**Μονάδες**	**Δωμάτια**	**Κλίνες**
Φλώρινας	11	22	85
Καστοριάς	7	20	69
Γρεβενών	6	15	105
Κοζάνης	3	7	26
Σύνολο	**27**	**64**	**285**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Φλώρινας αντιπροσωπεύει το 34% του δυναμικού της Περιφέρειας με 11 μονάδες, 22 δωμάτια και 85 κλίνες,
- Η Ενότητα Καστοριάς διαθέτει το 31% του δυναμικού της Περιφέρειας με 7 μονάδες, 20 δωμάτια και 69 κλίνες,
- Η Ενότητα Γρεβενών αντιπροσωπεύει το 23% του δυναμικού της Περιφέρειας με 6 μονάδες, 15 δωμάτια και 105 κλίνες και
- Η Ενότητα Κοζάνης διαθέτει μόλις το 11% του δυναμικού με 3 μονάδες, 7 δωμάτια και 26 κλίνες.

Διάγραμμα 36: Ποσοστιαία κατανομή των δωμάτιων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

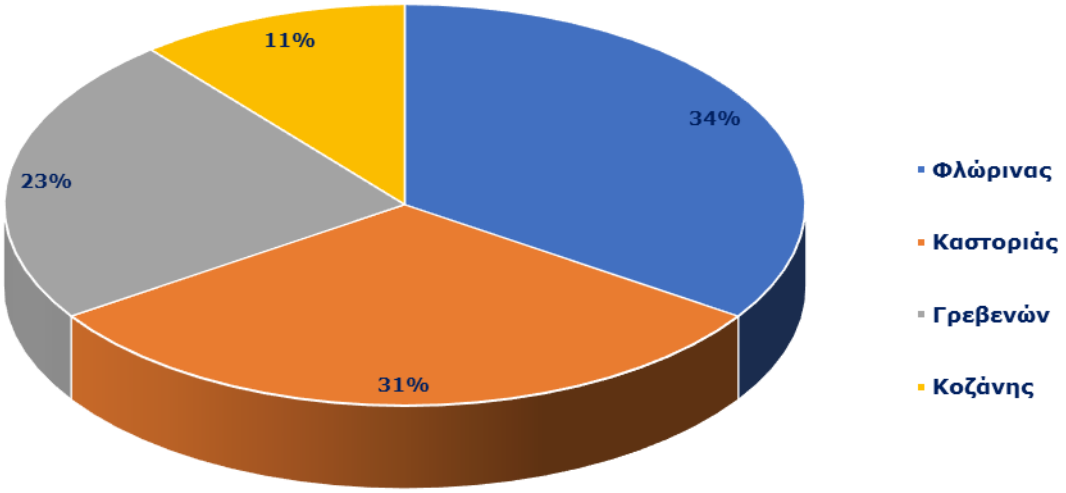

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.4 ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ, 2001-2011

Στην Ενότητα αυτή γίνεται η καταγραφή του συνόλου των κατοικιών καθώς επίσης των κενών και των δευτερεύουσων και εξοχικών κατοικιών. Η καταγραφή αυτή γίνεται λόγω της σημαντικής αύξησης των βραχυχρόνιων μισθώσεων (μέσω Airbnb κ.α.) στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Οι κενές και οι εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες αποτελούν ή μπορούν να αποτελέσουν καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης.

Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή κατοικιών που διενεργήθηκε το 2011, η Ελλάδα σημείωσε αύξηση στο σύνολο των κατοικιών της κατά +17% (από 5.476.162 το 2001 σε 6.384.353 το 2011). Σε απόλυτες τιμές οι μεγαλύτερες αυξήσεις εντοπίστηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+290.780 κατοικίες ή +16%), Κεντρικής Μακεδονίας (+163.354 κατοικίες ή +18%) και Κρήτης (+70.989 ή +23%). Σημαντικά υψηλότερη αύξηση (+56%) παρουσίασαν οι κενές κατοικίες (από 1.439.041 το 2001 σε 2.249.813 το 2011) και οι εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες κατά +47% (από 922.228 το 2001 σε 1.351.845 το 2011). Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι κενές κατοικίες μαζί με τις εξοχικές και δευτερεύουσες αντιπροσώπευαν το 56% του συνόλου των κατοικιών, με τα υψηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (14%) και Κεντρικής Μακεδονίας (9%).

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας εμφάνισε αύξηση στις κατοικίες της κατά +15% (από 138.147 το 2001 σε 159.409 το 2011), κατά +58% στις κενές κατοικίες (από 35.096 το 2001 σε 55.294 το 2011) και +52% στις δευτερεύουσες & εξοχικές κατοικίες (από 22.357 το 2001 σε 34.087 το 2011).

Πίνακας 24: Δυναμικό κύριων και δευτερευουσών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2001-2011

Περιφέρεια	Σύνολο Κατοικιών, 2011	Σύνολο Κενών, 2011	Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες, 2011	Κενές & Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες ως % επί του συνόλου, 2011	%Δ Σύνολο Κατοικιών 2001 - 2011	%Δ Σύνολο Κενών 2001 - 2011	%Δ Εξοχικές & Δευτερ. 2001 - 2011
Αττικής	2.121.155	609.058	295.178	14%	16%	78%	64%
Κεντρική Μακεδονία	1.076.148	360.990	200.295	9%	18%	62%	56%
Πελοποννήσου	411.462	198.386	148.239	5%	14%	35%	28%
Θεσσαλίας	397.301	132.749	87.891	3%	14%	54%	43%
Δυτικής Ελλάδας	390.609	148.250	100.941	4%	14%	56%	54%
Κρήτης	381.737	140.099	81.656	3%	23%	61%	44%
Στερεάς Ελλάδας	359.236	158.234	115.324	4%	15%	43%	35%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	340.682	105.333	64.864	3%	20%	63%	85%
Νοτίου Αιγαίου	229.919	113.284	75.257	3%	22%	41%	32%
Ηπείρου	204.948	76.560	53.682	2%	16%	46%	40%
Ιονίων Νήσων	160.298	79.591	43.839	2%	22%	50%	41%
Δυτική Μακεδονία	**159.409**	**55.294**	**34.087**	**1%**	**15%**	**58%**	**52%**
Βορείου Αιγαίου	151.449	71.985	50.592	2%	7%	17%	13%
Ελλάδα	**6.384.353**	**2.249.813**	**1.351.845**	**56%**	**17%**	**56%**	**47%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των κατοικιών της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των κατοικιών βρίσκονται στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας όπου εντοπίζονται και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Συγκεκριμένα, οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσώπευαν για το 2011 το 50% των κατοικιών της Ελλάδας.

Διάγραμμα 37: Ποσοστιαία κατανομή των κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

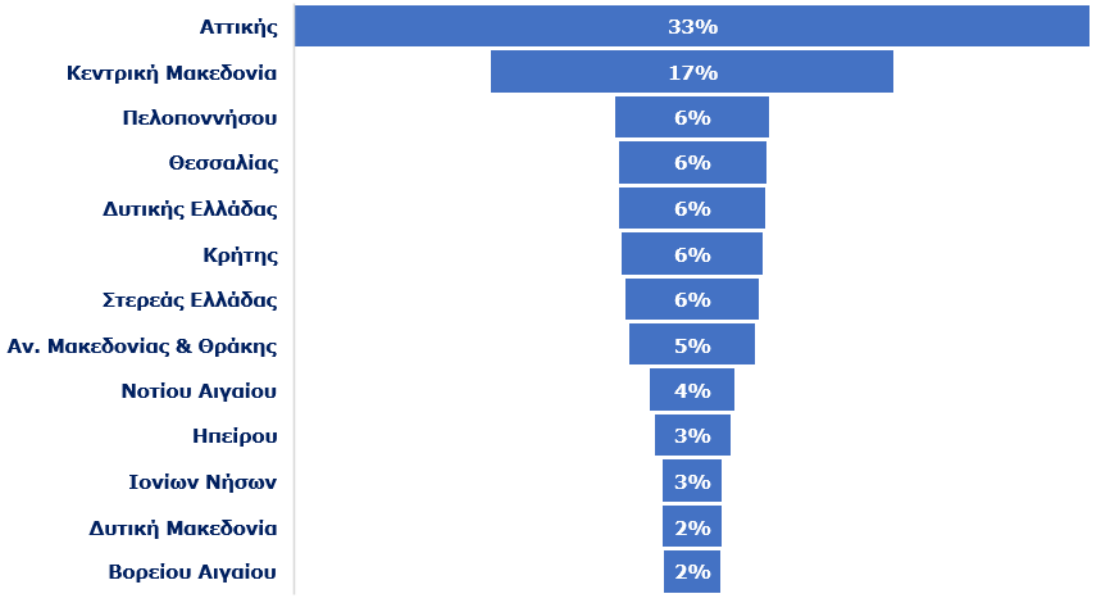

Η εικόνα στην ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών είναι παρόμοια με το σύνολο των κατοικιών, με μικρές διαφοροποιήσεις ανά Περιφέρεια. Η μεγαλύτερη διαφοροποίηση εντοπίζεται στην Περιφέρεια Αττικής.

Διάγραμμα 38: Ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

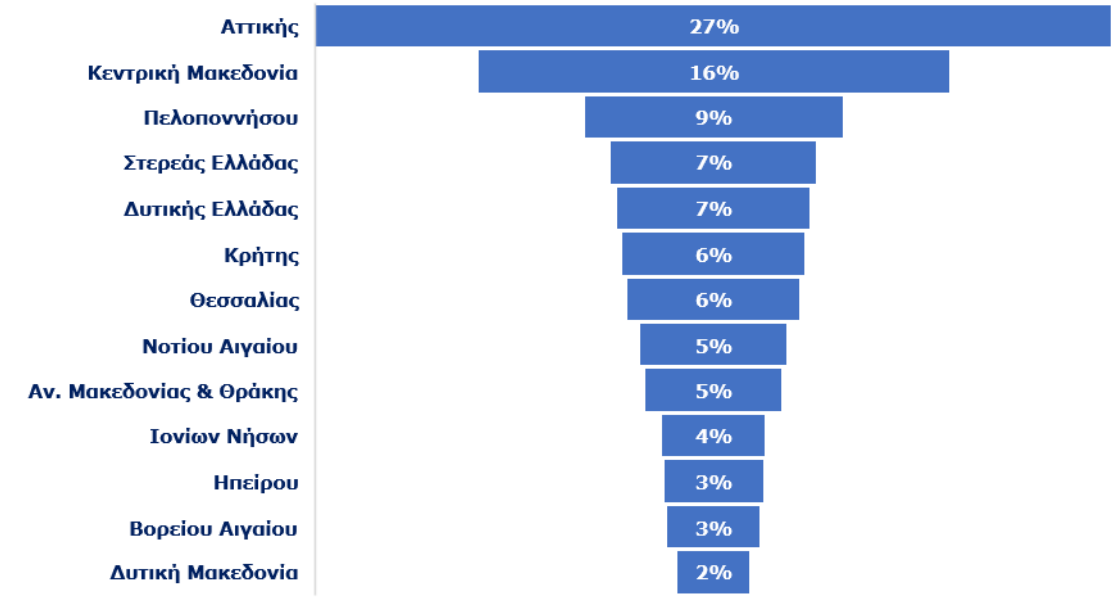

Αναφορικά με τις εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες παρατηρούμε ότι η Αττική (22%), η Κεντρική Μακεδονία (15%) και η Πελοπόννησος (11%) σημειώνουν τα μεγαλύτερα μερίδια, αντιπροσωπεύοντας το 48% του συνόλου της χώρας.

Διάγραμμα 39: Ποσοστιαία κατανομή των εξοχικών & δευτερεύουσων κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

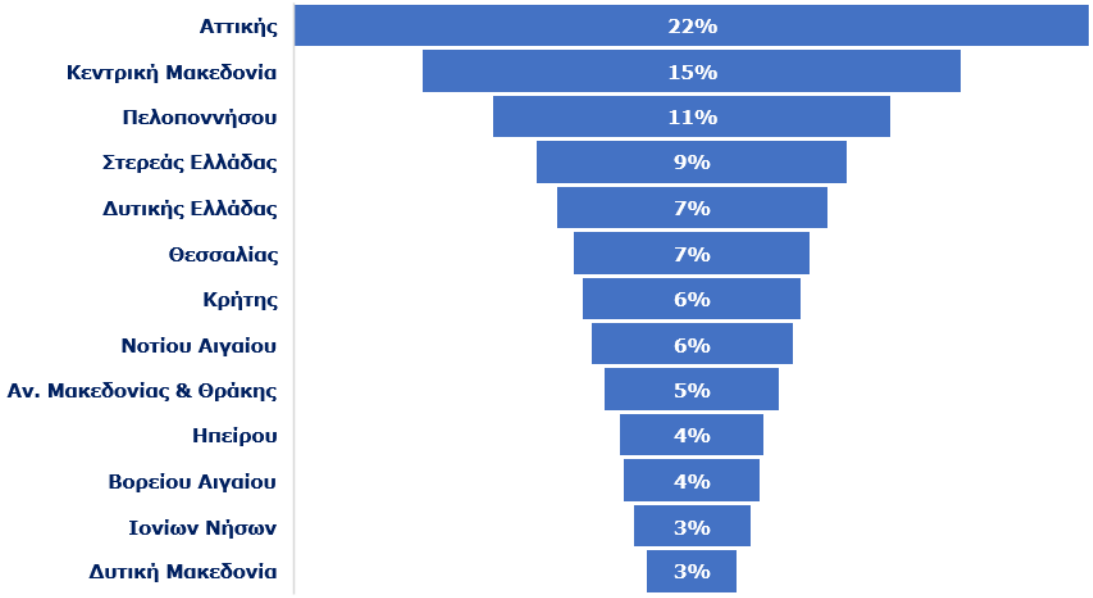

Συμπερασματικά, οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύουν για το 2011 το 50% των κατοικιών της Ελλάδας εκ των οποίων το 43% των κενών κατοικιών και το 37% των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών.

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 2011 το 2% των κατοικιών της Ελλάδας, εκ των οποίων το 2% των κενών κατοικιών και το 3% των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών.

2.5 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΜΠΙΝΓΚ, 2019

Πίνακας 25: Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

Δυναμικό Κάμπινγκ στην Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019							
Περιφέρεια		**5***	**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	0	11	8	45	4	68
	Οικίσκοι	0	38	83	204	26	351
	Θέσεις	0	2.505	881	2.531	236	6.153
Πελοπόννησος	Μονάδες	0	0	9	45	2	56
	Οικίσκοι	0	0	17	27	0	44
	Θέσεις	0	0	1.001	2.999	131	4.131
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	0	2	3	26	3	34
	Οικίσκοι	0	0	101	198	0	299
	Θέσεις	0	22	253	1.850	540	2.665
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	0	5	2	6	3	16
	Οικίσκοι	0	0	0	1	0	1
	Θέσεις	0	879	266	557	392	2.094
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	0	1	3	20	0	24
	Οικίσκοι	0	26	0	143	0	169
	Θέσεις	0	101	259	1.506	0	1.866
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	0	1	5	17	0	23
	Οικίσκοι	0	41	15	12	0	68
	Θέσεις	0	120	408	1.129	0	1.657
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	0	2	8	11	1	22
	Οικίσκοι	0	50	52	14	0	116
	Θέσεις	0	360	463	703	30	1.556
Ήπειρος	Μονάδες	0	0	3	13	0	16
	Οικίσκοι	0	0	0	21	0	21
	Θέσεις	0	0	204	864	0	1.068
Θεσσαλία	Μονάδες	1	0	0	11	1	13
	Οικίσκοι	0	0	0	9	0	9
	Θέσεις	75	0	0	643	196	914
Αττική	Μονάδες	0	2	1	5	1	9
	Οικίσκοι	0	0	0	6	0	6
	Θέσεις	0	222	78	356	60	716
Κρήτη	Μονάδες	0	1	1	12	1	15
	Οικίσκοι	0	0	0	14	0	14
	Θέσεις	0	90	18	552	100	760
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	0	0	0	1	0	1
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0	0
	Θέσεις	0	0	0	46	0	46
Σύνολο	**Μονάδες**	**1**	**25**	**43**	**212**	**16**	**297**
	Οικίσκοι	**0**	**155**	**268**	**649**	**26**	**1.098**
	Θέσεις	**75**	**4.299**	**3.831**	**13.736**	**1.685**	**23.626**

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Ελλάδα το 2019 διέθετε 297 μονάδες κάμπινγκ με 1.098 οικίσκους και 23.626 θέσεις. Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (71%) και 3* (14%) κάμπινγκ και χαμηλή στα 4* (8%), 1* (5%) και 5* (0,3%).

Η εικόνα στους οικίσκους ανά κατηγορία αστεριού είναι: 4* (14%), 3* (24%), 2* (59%) και 1* (2%) ενώ παρόμοια είναι και η εικόνα στις θέσεις 5* (0,3%), 4* (18%), 3* (16%), 2* (58%) και 1* (7%). Επίσης, αξιοσημείωτο είναι ότι το μοναδικό 5* κάμπινγκ καταγράφεται στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Διάγραμμα 40: Κατανομή μονάδων, οικίσκων και θέσεων ανά κατηγορία αστεριού στην Ελλάδα, 2019

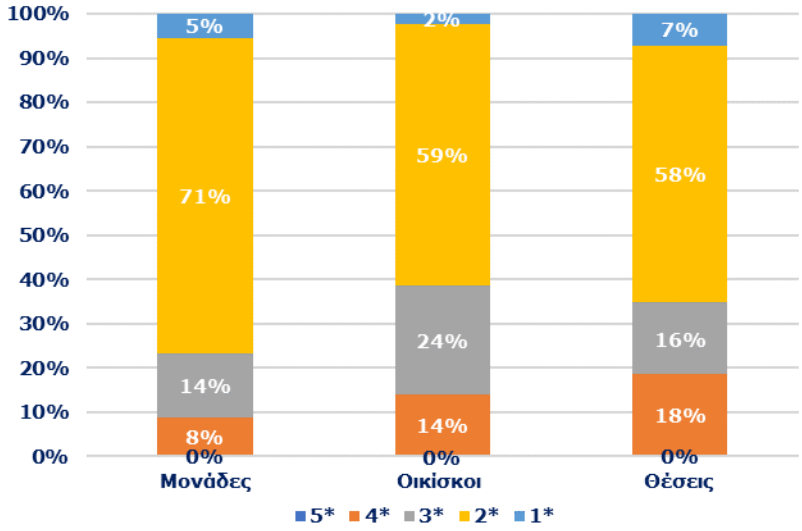

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των μονάδων των κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία βρίσκεται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 53% του συνόλου της χώρας. Αξιοσημείωτο είναι, ότι τουριστικές Περιφέρειες όπως τα Ιόνια Νησιά (8%) και η Κρήτη (5%) καταγράφουν μικρό δυναμικό στα κάμπινγκ.

Διάγραμμα 41: Ποσοστιαία κατανομή των μονάδων κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

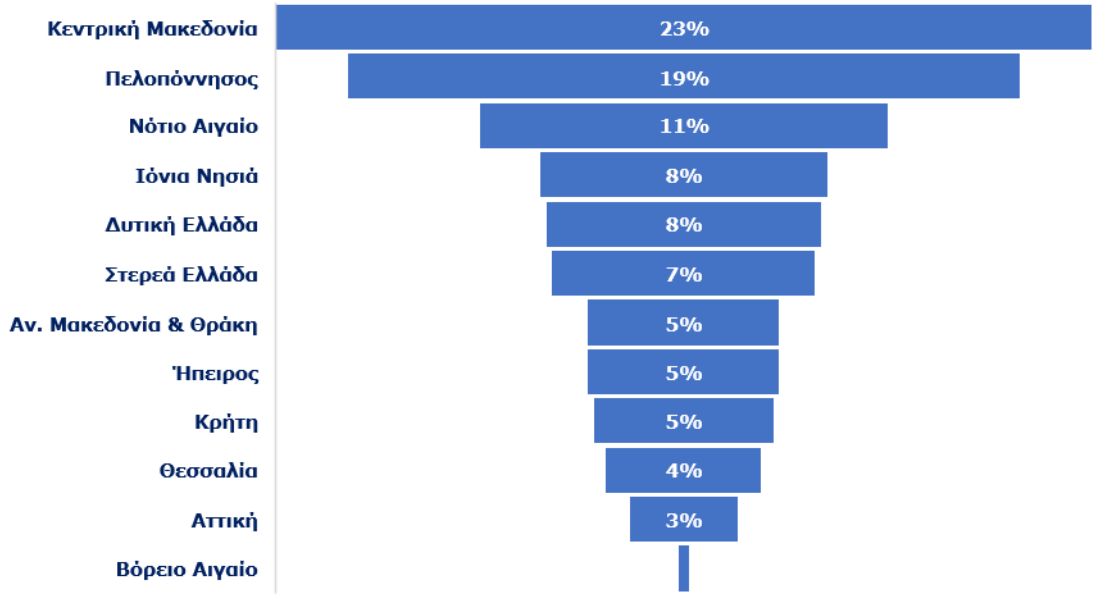

Όσον αναφορά τους οικίσκους, η εικόνα διαφοροποιείται, με τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Νοτίου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων να καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια αντιπροσωπεύοντας το 75% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 42: Ποσοστιαία κατανομή των οικίσκων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

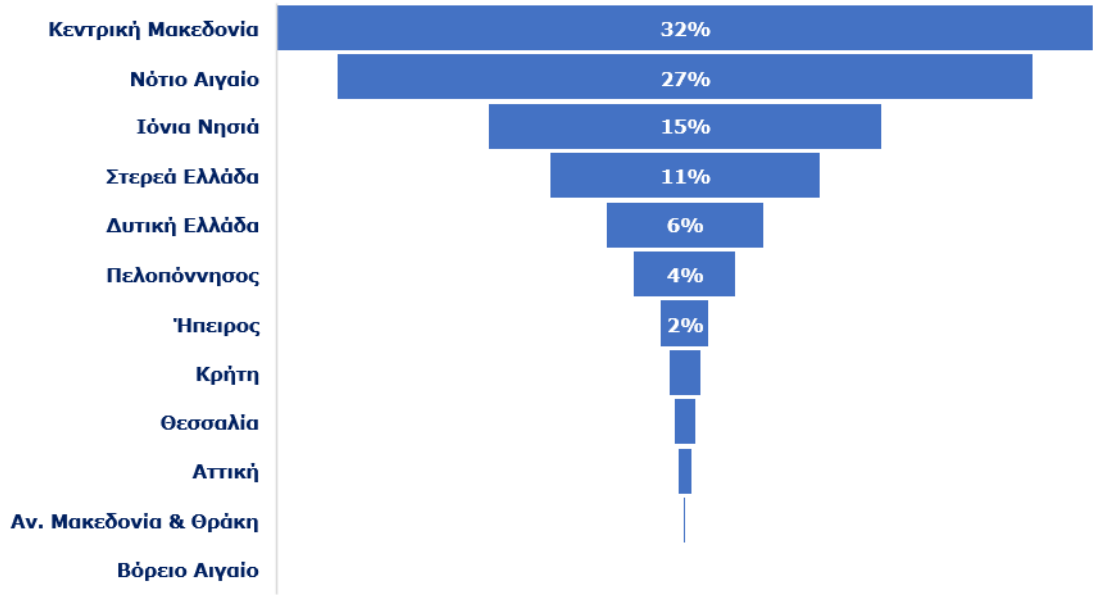

Τέλος, στις θέσεις των κάμπινγκ, τα μεγαλύτερα μερίδια καταγράφονται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 55% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 43: Ποσοστιαία κατανομή των θέσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

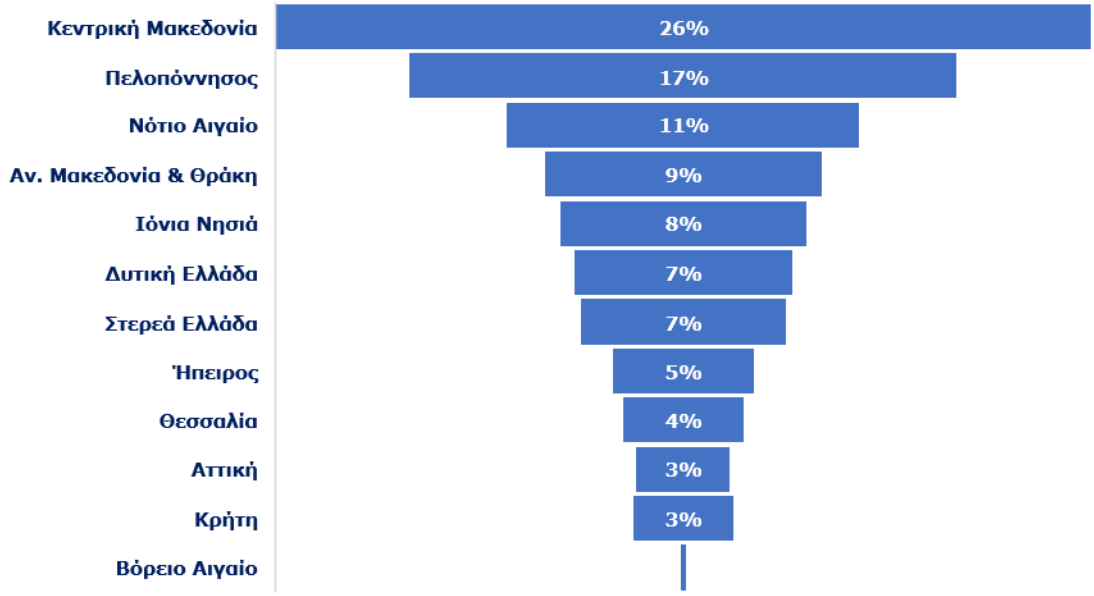

Η Δυτική Μακεδονία αποτελεί την μόνη Περιφέρεια της χώρας στην οποία δεν καταγράφονται εγκαταστάσεις κάμπινγκ.

3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

3.1 ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

Οι Παραδοσιακοί οικισμοί, είναι οικισμοί με ιδιαίτερη «ιστορική, πολεοδομική, αρχιτεκτονική, λαογραφική, κοινωνική και αισθητική» φυσιογνωμία διατηρώντας αναλλοίωτη την εικόνα που είχαν στον παρελθόν καθώς και τον τοπικό τους χαρακτήρα. Με ευθύνη του ΥΠΕΚΑ (Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας), 856 οικισμοί έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί. Στην Περιφέρεια Δυτική Μακεδονίας καταγράφονται 7 παραδοσιακοί οικισμοί.

Πίνακας 26: Παραδοσιακοί Οικισμοί

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ			
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	ΦΛΩΡΙΝΑΣ
ΔΙΠΟΡΟΝ	ΚΑΣΤΟΡΙΑ (ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΗΣ)	ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΣ	ΝΥΜΦΑΙΟ
ΚΑΛΛΟΝΗ		ΣΙΑΤΙΣΤΑ	ΨΑΡΑΔΕΣ

Πηγή: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ

3.2.1 Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Οι κυριότεροι αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας είναι η Αρχαία πόλη της Αιανής η οποία βρίσκεται 20χλμ. νότια της Κοζάνης η οποία ανήκε στο αρχαίο βασίλειο της Ελίμειας, η Διοκλητιανούπολη η οποία βρίσκεται στο Αρμενοχώρι Καστοριάς βορειοδυτικά του σύγχρονου οικισμού του Άργους Ορεστικού, την οποία ίδρυσε τον 3ο αιώνα π.χ. ο αυτοκράτορας Διοκλητιανός (284-305 π.χ.). Άλλοι αξιόλογοι αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας είναι τα κάστρα Γρεβενών και Σπηλαίου στα Γρεβενά, τα κάστρα Βελβεντού και Κτενίου στην Κοζάνη, ο Νεολιθικός Οικισμός Αγίου Παντελεήμονα στην Φλώρινα, η Ακρόπολη της Ελιμείας στα Γρεβενά, τα Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μνημεία της Αιανής και του Βελβεντού κ.α.

Οι αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας χαρακτηρισμένοι από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στον πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 27: Αρχαιολογικοί χώροι στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Αρχαιολογικοί Χώροι - Μνημεία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας			
Γρεβενών	**Καστοριάς**	**Κοζάνης**	**Φλώρινας**
Φρούριο των Γρεβενών	Διοκλητιανούπολη	Φρούριο και Ακρόπολη της Αιανής, Αρχαία Αιανή	Άγιος Αχίλλειος
Ακρόπολη Ελιμείας	Λιμναίος Οικισμός Δισπήλιου	Κάστρο του Βελβεντού	Πετρών
Ακρόπολη στο Καστρί	Συνοικία Ντόλτσο	Κάστρο του Κτενίου	Νεολιθικός Οικισμός Αγίου Παντελεήμονα
Κάστρο Γρεβενών		Σέρβια	Νίκειος Σχολή
Κούλια της Λόχμης		Τείχη στους Πύργους της Εορδαίας	
Κάστρο του Σπηλαίου		Οχύρωμα Παλαιόκαστρου Βελβεντού	
Ιερά Μονή Οσίου Νικάνορος, Ζάβορδας		Παλαιόκαστρο της Γρατσάνης	
		Παλαιόκαστρο της Καισαριάς	
		Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μνημεία Αιανής	
		Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μνημεία Βελβεντού	
		Ιερά Μονή Μεταμόρφωσης Σωτήρος	

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.2.2 Μουσεία της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Στο πολιτιστικό απόθεμα της Περιφέρειας θα πρέπει να προστεθούν και τα μουσεία στα οποία εκθέτονται αρχαιολογικά ευρήματα της ευρύτερης περιοχής. Τα σημαντικότερα μουσεία της Περιφέρειας είναι το Βυζαντινό Μουσείο της Καστοριάς το οποίο περιλαμβάνει εικόνες, γλυπτά, ψηφιδωτά, ξυλόγλυπτα αντικείμενα και εκκλησιαστικά αντικείμενα που καλύπτουν την περίοδο από τον 12ο μέχρι τον 17ο αιώνα. Τα Λαογραφικά Μουσεία των Γρεβενών, της Καστοριάς και της Φλώρινας στα οποία εκτίθενται τοπικές φορεσιές και αντικείμενα από την καθημερινή ζωή των κατοίκων των περιοχών. Το Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής στην οποία εκτίθενται ευρήματα από τις ανασκαφές που πραγματοποιήθηκαν στην Αρχαία Αιανή και το Εκκλησιαστικό Μουσείο Σιάτιστας το οποίο φιλοξενεί εκκλησιαστική τέχνη όπως εικόνες, ξυλόγλυπτα, αντικείμενα μικροτεχνίας άμφια και βιβλία.

Τα αναγνωρισμένα Μουσεία της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στο πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 28: Μουσεία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Μουσεία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας			
Γρεβενών	**Καστοριάς**	**Κοζάνης**	**Φλώρινας**
Μουσείο Μανιταριών	Μουσείο Κέρινων Ομοιωμάτων	Ιστορικό-Λαογραφικό και Φυσικής Ιστορίας Μουσείο	Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας
Μουσείο Φυσικής Ιστορίας	Λαογραφικό Δεληνάνειο Μουσείο Καστοριάς	Αρχαιολογικό Μουσείο Κοζάνης	Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης
Λαογραφικό Μουσείο	Λαογραφικό Μουσείο Καστοριάς	Κοβεδάρειος Δημοτική Βιβλιοθήκη Κοζάνης	Λαογραφικό Μουσείο Φλώρινας
Αρχαιολογικό Μουσείο Γρεβενών	Μουσείο Ενδυματολογίας Καστοριάς	Μουσείο Σύγχρονης Τοπικής Ιστορίας Κοζάνης	Πινακοθήκη Φλωρινιωτών Καλλιτεχνών
	Βυζαντινό Μουσείο Καστοριάς	Αρχαιολογικό Μουσείο Αιανής	
		Ανθρωπολογικό Λαογραφικό Μουσείο Πτολεμαΐδας	
		Πινακοθήκη Πτολεμαΐδας	
		Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα Χρωμίου	
		Αρχαιολογική Συλλογή Κοζάνης	
		Εκκλησιαστικό Μουσείο Σιάτιστας	

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.3 ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η Περιφέρεια περιλαμβάνει τρία χιονοδρομικά κέντρα: Βασιλίτσας (Ενότητα Γρεβενών), Βίτσι (Ενότητα Καστοριάς), Βίγλας Πισοδερίου (Ενότητα Φλώρινας). Συγκεκριμένα, το **Εθνικό Χιονοδρομικό Κέντρο Βασιλίτσας** βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα της Ενότητας, στην καρδιά της Πίνδου και απέχει 42 χλμ. από την πόλη των Γρεβενών. Στη Βασιλίτσα λειτουργούν **επτά αναβατήρες**, εκ των οποίων ο ένας είναι τριθέσιος εναέριος, ο ένας διθέσιος εναέριος, οι τρεις συρόμενοι και οι δύο είναι αναβατήρες για μικρά παιδιά. Επιπλέον, το χιονοδρομικό κέντρο περιλαμβάνει **δεκαέξι πίστες** συνολικού μήκους περίπου 16 χιλιομέτρων.

Στο όρος Βίτσι και σε κοντινή απόσταση από την πόλη της **Καστοριάς** (μόλις 22 χλμ.), λειτουργεί το οργανωμένο χιονοδρομικό κέντρο του Συλλόγου Χιονοδρομίας Καστοριάς, σε υψόμετρο 1.800 μέτρων. Το χιονοδρομικό κέντρο **Βιτσίου** διαθέτει 3 πίστες Σκι (1.000μ – 1.400μ – 1.850μ), πίστα Snowboard (1.000μ), πίστα αρχαρίων με Baby-Lift, διαδρομές ειδικά για Snowboard, σχολή Σκι με εξειδικευμένους δασκάλους, ενοικιάσεις Σκι-Snowboard, έλκηθρα. Οι πίστες είναι χαραγμένες μέσα σε πυκνό δάσος με κοινή αφετηρία, εξυπηρετούμενοι από το ίδιο lift. Ο μεγάλος συρόμενος αναβατήρας, έχει την δυνατότητα εξυπηρέτησης 850 ατόμων την ώρα και οι δύο baby lift, από 450 άτομα την ώρα ο καθένας. Διαθέτει, επίσης, σαλέ, εστιατόριο, καφετέρια snow bar και parking.

Το **Πισοδέρι** είναι ένα από τα καλύτερα και μεγαλύτερα χιονοδρομικά κέντρα. Σήμερα είναι ένα σύγχρονο χιονοδρομικό με πολλούς αναβατήρες και πίστες. Στο χιονοδρομικό κέντρο υπάρχουν 10 πίστες ολυμπιακών προδιαγραφών, οι οποίες μπορούν να εξυπηρετήσουν όλες τις κατηγορίες των σκιέρ και των snowboarders καθώς και 5 αναβατήρες (3 συρόμενοι και 2 εναέριοι). Διαθέτει επίσης, χώρο στάθμευσης 500 αυτοκινήτων. Στα "ισχυρά σημεία" του χιονοδρομικού κέντρου συγκαταλέγεται το γεγονός ότι βρίσκεται πάνω στον εθνικό δρόμο Φλώρινας - Καστοριάς, κάτι που κάνει την πρόσβαση πιο εύκολη αφού το χειμώνα ο δρόμος πάντα ανοίγει.

3.4 ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας διαθέτει και επτά ορειβατικά καταφύγια κατάλληλα για ορειβασία ή πεζοπορία. Συγκεκριμένα, τα ορειβατικά καταφύγια της Περιφέρειας είναι:

Το καταφύγιο του ορειβατικού συλλόγου στη **Βουνάσα** (1.415 μ.) απέχει μόλις 10 χλμ. από τη Δεσκάτη και αποτελεί πόλο έλξης για διαμονή, σε ορειβάτες- πεζοπόρους και μη, όλες τις εποχές. Το Καταφύγιο έχει δυναμικότητα 50 ατόμων και αποτελεί τη βάση για οποιαδήποτε ορειβατική και αναρριχητική προσπάθεια. Από το καταφύγιο περνά και το Ε4 (Διεθνές ορειβατικό μονοπάτι), καθώς και σημαντικά σηματοδοτημένα μονοπάτια. Υπάρχουν ακόμη δύο σηματοδοτούμενα Ορειβατικά Μονοπάτια, που οδηγούν στο καταφύγιο. Το ένα ξεκινά από τη Δεσκάτη (ξωκλήσι Αγ. Γεωργίου) και το άλλο από το μοναστήρι της Αγ. Ευαγγελίστριας.

Καταφύγιο **Ορειβατικής Λέσχης Εορδαίας**, το καταφύγιο βρίσκεται στο όρος Σινιάτσικο στην τοποθεσία Καρατζιώτης σε υψόμετρο 1.285μ. Το καταφύγιο έχει δυναμικότητα 8 ατόμων.

Καταφύγιο **ΣΕΟ Κοζάνης ΣΜΑΔΚΟ**, το καταφύγιο βρίσκεται στην τοποθεσία Σμαδκο σε υψόμετρο 946μ. Το καταφύγιο έχει δυναμικότητα 20 ατόμων.

Καταφύγιο **Άσκιου**, το καταφύγιο βρίσκεται στο όρος Σινιάτσικο στην τοποθεσία Μαγούλα Μακρυγιάννη σε υψόμετρο 1.464μ. Το καταφύγιο έχει δυναμικότητα 60 ατόμων.

Καταφύγιο **Βασιλίτσας**, το καταφύγιο βρίσκεται στο όρος Βασιλίτσα στην τοποθεσία Διάσελο Γομάρας σε υψόμετρο 1.835μ και έχει δυναμικότητα 60 ατόμων.

Καταφύγιο **Βούρινο**, το καταφύγιο βρίσκεται όρος Βούρινος στη θέση Τσιαμιά σε υψόμετρο 1.388μ. Το καταφύγιο έχει δυναμικότητα 40 ατόμων.

Καταφύγιο **Βίγλας Πισοδερίου**, το καταφύγιο βρίσκεται στο όρος Βίτσι στην τοποθεσία Βίγλα Πισοδερίου σε υψόμετρο 1.550μ και έχει δυναμικότητα 55 ατόμων.

3.5 ΙΑΜΑΤΙΚΟΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Ιαματικές πηγές ονομάζονται οι πηγές τα νερά των οποίων έχουν θεραπευτικές ιδιότητες. Τα ιαματικά νερά πηγάζουν από πετρώματα και κατά τη διαδρομή τους μέχρι την επιφάνεια της Γης, αποκτούν τα μεταλλικά συστατικά τους στα οποία οφείλεται και η θεραπευτική τους δράση. Το Ελληνικό Κράτος μέσω της Ειδικής Επιτροπής Προστασίας Φυσικών Ιαματικών Πόρων του Υπουργείου Τουρισμού είχε προβεί μέχρι τον Ιανουάριο του 2020 στην αναγνώριση 70 Ιαματικών Φυσικών Πόρων.

Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας έχουν αναγνωριστεί τρείς Ιαματικοί Φυσικοί Πόροι:

- Νερό γεώτρησης Αγραπιδιάς – Λιμνοχωρίου ΑΠ, Δήμου Αμυνταίου Φλώρινας,
- Πηγή Κιβωτού, (γεώτρηση αρτεσιανή), Δήμου Γρεβενών και
- Λουτρά Αμμουδάρας, Δήμου Άργους Ορεστικού.

3.6 ΑΝΑΡΡΙΧΗΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας λόγω του ορεινού αναγλύφου της, διαθέτει πλήθος ορειβατικών και αναρριχητικών πεδίων. Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Ενότητα καταγράφονται τα εξής πεδία:

Γρεβενά

Πεδίο Δαμασκηνιές: έχει ήδη περίπου είκοσι διαδρομές σπορ χαρακτήρα αναπτύγματος 25 μέτρων και έχει δυνατότητες για διαδρομές μέχρι και τριών «σχοινιών» (100 μέτρα) από εύκολες έως πολύ δύσκολες ακόμα και «παραδοσιακές». Το υψόμετρο των 1.200μ όπου βρίσκεται και ο διπλός προσανατολισμός του (ανατολή- δύση), το κάνουν ιδανικό για καλοκαίρι και αναρρίχηση πρωί και απόγευμα. Βρίσκεται 5χιλ από το χωριό Σπήλαιο στο δρόμο για Κερασιά.

Πεδίο Κύμα: το ονομάζουν έτσι κάποιοι αναρριχητές που έχουν ήδη ανοίξει εκεί διαδρομές μεγάλης δυσκολίας. Υπάρχουν ήδη περίπου πέντε δύσκολες διαδρομές και είναι ιδανικό για καλούς αναρριχητές. Έχει δυνατότητα για τουλάχιστον άλλες είκοσι διαδρομές διαφόρων δυσκολιών. Βρίσκεται έξω από το χωριό στο δρόμο για Κερασιά.

Πεδίο Πορτίτσας: Αποτελεί το πιο φημισμένο τοπίο της περιοχής και υπάρχουν ήδη πέντε διαδρομές αριστερά από το γεφύρι από δύσκολες έως πολύ δύσκολες, κάποιες από τις οποίες μπορούν να συνεχιστούν προς τα πάνω με επιπλέον «σχοινιές» μέχρι την κορυφή της πλαγιάς. Στη γύρω περιοχή μπορούν να ανοιχτούν τουλάχιστον άλλες 30 διαδρομές.

Πεδία στα βράχια της εισόδου του χωριού Σπήλαιο: εδώ υπάρχουν ήδη δύο δύσκολες διαδρομές των 25μ. η κάθε μια και έχει δυνατότητες για τουλάχιστον 30 ακόμα, ιδιαίτερης δυσκολίας και αισθητικής λόγω της καθετότητας και των δύσκολων πατημάτων. Το άνοιγμα των βράχων είναι ως και 50μ. με αποτέλεσμα κάθε μια να μπορεί να συνεχιστεί με άλλη μια 2η «σχοινιά» 25 μ. Επίσης, μετά την γέφυρα βρίσκονται ακόμη κάτι πεδία κάτω από το πάρκο του «Άη λια», έχουν ύψος περίπου 100μ και μπορούν να προσφέρουν αρκετές διαδρομές τριών σχοινιών, είτε σπόρ είτε παραδοσιακού χαρακτήρα.

Τα ανωτέρω πεδία είναι μόνο τα βασικά, υπάρχουν και άλλα κατάλληλα βράχια στην περιοχή του Σπηλαίου (καρούτι, είσοδος χωριού, μεγάλη πέτρα κ.α.) καθώς και σε όλη την περιοχή του Ὀρλιακα (Ζιάκας, δρόμος Περιβολάκι- Λάβδα κ.α.). Βέβαια

μόνο με τα βασικά πεδία έχουμε δυνατότητα για τουλάχιστον 300 διαδρομές. Την αναρριχητική εικόνα των Γρεβενών συμπληρώνει ο Τσιούργιακας στην περιοχή της Αλατόπετρας, όπου έχουν ήδη ανοιχτεί από χρόνια διαδρομές αναπτύγματος έως και 200 μέτρα παραδοσιακού χαρακτήρα (τουλάχιστο 10) και κάθε χρονιά οργανώνονται συναντήσεις αναρριχητών με την βοήθεια τοπικής ομάδας.

Καστοριά

Ο σύλλογος Ορεινών Δραστηριοτήτων Καστοριάς διοργανώνει σε συνεργασία με τον Σ.Χ.Ο.Κ. Ομοσπονδιακή Σχολή Αναρρίχησης επιπέδου αρχαρίων. Πεδία προτεινόμενα για αναρρίχηση:

- Αναρρίχηση στα βράχια του κάστρου στο Νεστόριο, στο χωριό Βράχος, καθώς και στην Παλιά Κοτύλη, στην ορθοπλαγιά «Χάρος»,
- Ορειβασία στις κορυφές: Γράμμος (2.520μ.) από το χωριό Γραμμούστα, Κιάφα (2.398μ), Φλάμπουρο (1.882μ.),
- Ανάβαση του φαραγγιού στον ποταμό Αλιάκμονα (ξεκινώντας από την τοποθεσία του River-Party στο Νεστόριο).

Κοζάνη

- **Μεσόβουνο**, κόκκινος βράχος, περίπου 3-4χλμ. βουνό, με 6 διαδρομές που ξεκινάνε από 5 έως 8 βαθμούς δυσκολίας,
- Στο χωριό **Καρυοχώρι Πτολεμαΐδας**, 14 χλμ. από Πτολεμαΐδα, περίπου 5 διαδρομές διαφόρων δυσκολιών,
- Πεδίο Σφηκιάς.

Φλώρινα

- "Ενα πολύ όμορφο μέρος για αναρρίχηση με εύκολες και δύσκολες διαδρομές, εξίσου όμορφο για διανυκτέρευση είναι μετά τους **Ψαράδες,**
- **Λεκάνη Σκλήθρου,**
- Περιοχή των Πρεσπών,
- Μερικές διαδρομές βρίσκονται και στην περιοχή του Δήμου **Αετού.**

3.7 ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ - TREKKING

Στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας οργανώνονται μέσα στον χρόνο από τους Χιονοδρομικούς και Ορειβατικούς συλλόγους διάφορες εκδρομές, πεζοπορίες και αναβάσεις που μπορούν να ικανοποιήσουν και τον πιο απαιτητικό επισκέπτη. Συγκεκριμένα, οι διαδρομές που καταγράφονται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Ενότητα είναι:

Γρεβενά

- Διαδρομή 1η: Γρεβενά-Ζιάκας-Σπήλαιο-Αβδέλλα-Περιβόλι,
- Διαδρομή 2η: Γρεβενά-Μαυραναίοι-Αλατόπετρα-Πολυνέρι-Σμίξη-Σαμαρίνα-Φιλιππαίοι-Μεσολούρι-Δοτσικό,
- Διαδρομή 3η: Κοσμάτι-Τρίκωμο-Μοναχίτι-Κηπουριό-Κρανιά-Μικρολίβαδο,
- Διαδρομή 4η: Γρεβενά-Ταξιάρχης-Μηλιά-Άγιος Γεώργιος-Αηδόνια,
- Διαδρομή 5η: Γρεβενά-Οροπέδιο-Εκκλησιές-Κυδωνιές-Άγιος Κοσμάς-Κυπαρίσσι-Καλλονή,
- Διαδρομή 6η: Κνίδη-Σαρακήνα-Παναγιά-Μονή Τορνικίου-Μονή Ζάβορδας-Παλιουριά-Μονή Μπουνάσιας-Δεσκάτη.

Καστοριά

- Διαδρομή 1η: Καστοριά-Αγία Άννα-Νεστόριο-Γράμμος-Κοτύλι-Επταχώρι,
- Διαδρομή 2η: Καστοριά-Δισπήλιο-Άργος Ορεστικό-Αμμουδάρα-Ασπροκκλησιά-Νόστιμο,
- Διαδρομή 3η: Καστοριά-Κορομηλιά-Γάβρος-Κρανιώνας-Χαλάρα-Μελάς,
- Διαδρομή 4η: Καστοριά-Μεσοποταμία-Διποταμία-Πεντάβρυσος-Ομορφοκκλησιά-Αυγή-Ζευγοστάσι-Καστανόφυτο-Όντρια,
- Διαδρομή 5η: Καστοριά-Κορησός-Βασιλειάδα-Μελισότοπος-Κλεισούρα,
- Διαδρομή 6η: Καστοριά-Βίτσι,
- Διαδρομή 7η: Καστοριά-Αμπελόκηποι-Βογατσικό-Γέρμα.

Κοζάνη

- Διαδρομή 1η: Κοζάνη-Βελβεντό-Καταφύγι-Σέρβια-Μικρόβαλτος-Λιβαδερό,
- Διαδρομή 2η: Κοζάνη-Κρόκος-Λιανή-Αγία Παρασκευή,
- Διαδρομή 3η: Κοζάνη-Πτολεμαΐδα-Πύργοι-Σπηλιά-Εμπόριο-Βλάστη,
- Διαδρομή 4η: Κοζάνη-Σιάτιστα-Εράτυρα-Σισάνι-Μικρόκαστρο-Δρυόβουνο,
- Διαδρομή 5η: Νεάπολη-Τσοτύλι-Αυγερινός-Μόρφη-Αγία Σωτήρα-Δίλοφο-Πεντάλοφος-Βυθός-Κορυφή-Χρυσαυγή-Κριμήνη-Ροδοχώρι.

Φλώρινα

- Διαδρομή 1η: Φλώρινα-Πισοδέρι-Ανταρτικό-Κώτας-Πρέσπες,
- Διαδρομή 2η: Φλώρινα-Βεύη-Πέτρες-Αμύνταιο-Άγιος Παντελεήμονας-Κέλλη,
- Διαδρομή 3η: Φλώρινα-Ξινό Νερό-Αετός-Νυμφαίο-Σκλήθρο-Λέχοβο.

3.8 KAYAK - RAFTING

Canoe – Kayak:

- **Στο φαράγγι του κλέφτη**, μια καταπληκτική διαδρομή που ξεκινάει από το γεφύρι του Κατσογιάννη και καταλήγει στο γεφύρι του Κλέφτη, ένα χλμ. περίπου σε ένα πολύ στενό φαράγγι, με πλάτος 2 μέτρα και επιβλητικούς βράχους που φτάνουν σε ύψος τα 150 μέτρα. Σκοτεινό και ενδιαφέρον μιας και σε πολλά σημεία του δεν περνά ο ήλιος,
- **Στο Σπήλαιο**, ξεκινάει με μια ημίωρη πεζοπορία κατηφορίζοντας για το γεφύρι της Πορτίτσας σε ένα πετρόκτιστο λευκό μονοπάτι κρυμμένο ανάμεσα στο θαμνώδες φυτό "Πυξάρι". Από το πανέμορφο γεφύρι της πορτίτσας μπαίνουμε στο φαράγγι με τους πανύψηλους βράχους, 150-200 μέτρα. Το διασχίζουμε πότε περπατώντας και πότε κολυμπώντας φορώντας σωσίβιο αλλά και χρησιμοποιώντας τεχνικά μέσα καταρρίχησης (rappel),
- Κατάβαση με kayak του ποταμού Αλιάκμονα **στον Γράμμο**. Μία καταπληκτική διαδρομή, με ατελείωτες εναλλαγές στο τοπίο, το οποίο μεταμορφώνεται συνέχεια από πέτρινο σε καταπράσινο,
- Στην Λίμνη της Καστοριάς,
- **Στο φαράγγι «Σκεπασμένο»** (ή Λαφόρεμα), εκκίνηση από το Καταφύγι,
- Οι τέσσερεις λίμνες, **Μικρή-Μεγάλη Πρέσπα** και **Ζάζαρη-Χειμαδίτιδα** σας δίνουν τη δυνατότητα να επιδοθείτε σε canoe- kayak, wind surf, κολύμβηση ή ακόμα και jet-ski.

Rafting

- **Στον Αλιάκμονα,**
- **Στο Μηλεοπόταμο**, απαιτητική κατάβαση rafting με συνεχόμενα περάσματα 3ου,4ου και 5ου βαθμού στον στενό παραπόταμο του Βενέτικου, τον Μηλεοπόταμο, με τα πεντακάθαρα νερά. Μια διαδρομή σε αλπικό τοπίο ανάμεσα στα πανύψηλα πεύκα της Πίνδου. Η κατάβαση του rafting καταλήγει στο πολύ εντυπωσιακό φαράγγι του Σπηλαίου,
- **Πηγές Βενέτικου**, η κατάβαση rafting ξεκινάει από την περιοχή Καρούτι στην έξοδο του φαραγγιού, όπου και γίνεται η ένωση των δύο ποταμών, του Βελονιά με τον Μηλεοπόταμο. Είναι ένα στενό φαράγγι που θυμίζει αρκετά αλπικό τοπίο. Η διαδρομή του rafting αποτελείται κυρίως από περάσματα 3ου βαθμού δυσκολίας,
- **Στο Νεστόριο και κατάβαση στις πηγές του Αλιάκμονα**. Μια όμορφη κατάβαση που ξεκινάει από τη γέφυρα του Πεύκου μέχρι το πάρκο του

Νεστόριου. Η διαδρομή πραγματοποιείται στους πρόποδες του Γράμου και το ποτάμι διασχίζει μια πανέμορφη κοιλάδα με πυκνή βλάστηση και εντυπωσιακούς όγκους βουνών δεξιά και αριστερά,

- **Στο Σαραντάπορο ποταμό**, για τους πιο εξεζητημένους λάτρεις του rafting, νωρίς την άνοιξη ενδείκνυται για κατάβαση και ο παραπόταμος του Σαραντάπορου, Κερασοβίτικος,
- **Στη Πραμόριτσα**, που είναι παραπόταμος του Αλιάκμονα στο Βοϊό,
- **Στη Δροσοπηγή.**

3.9 ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ - ΟΙΝΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η γαστρονομική ταυτότητα της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας είναι δύσκολο να προσδιοριστεί, δεδομένου ότι έχει δεχτεί αρκετές επιρροές από τις κουζίνες των γειτνιάζουσων Βαλκανικών χωρών καθώς επίσης και από τις ιδιομορφίες του ίδιου του τόπου, τις οροσειρές που την περιβάλλουν, τα ορεινά λεκανοπέδια και τις δεκάδες λίμνες του. Η χρήση των ντόπιων κρεάτων, των λιμνίσων και ποταμίσιων ψαριών, των όσπριων, των γαλακτοκομικών μαζί με αυτή των μπαχαρικών (κρόκος κοζάνης) και των βοτάνων προσδίδουν αυτή την διαφορετικότητα που κάνουν τα πιάτα της Περιφέρειας ξεχωριστά.

Στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας τα προϊόντα με ένδειξη ΠΟΠ και ΠΓΕ[4] είναι: το Μήλο Καστοριάς (ΠΓΕ), τα Φασόλια Γίγαντες-Ελέφαντες Καστοριάς (ΠΓΕ), τα Φασόλια Γίγαντες-Ελέφαντες Πρεσπών Φλώρινας (ΠΓΕ), τα Φασόλια Πλακέ-Μεγαλόσπερμα Πρεσπών Φλώρινας (ΠΓΕ), ο Κρόκος Κοζάνης (ΠΟΠ), το Ανεβάτο (ΠΟΠ, Κοζάνης, Γρεβενών), ο Μπάτζος (ΠΟΠ, Φλώρινας, Κοζάνης, Καστοριάς και Γρεβενών), η Φέτα (ΠΟΠ, Φλώρινας, Κοζάνης, Καστοριάς και Γρεβενών), το Κασέρι (ΠΟΠ, Φλώρινας, Κοζάνης, Καστοριάς και Γρεβενών), το Μανούρι (ΠΟΠ, Φλώρινας, Κοζάνης, Καστοριάς και Γρεβενών) και η Κεφαλογραβιέρα (ΠΟΠ, Φλώρινας, Κοζάνης, Καστοριάς και Γρεβενών). Οι εξαιρετικής ποιότητας πρώτες ύλες και τα αγροτικά προϊόντα αποτελούν την βάση για την παρασκευή των εξαίρετων τοπικών εδεσμάτων της Περιφέρειας όπως: φασόλια γίγαντες φούρνου με άνηθο, μανιτάρια κοκκινιστά με πέτουρα (ζυμαρικο που φτιάχνεται στην Κοζάνη), Γριβάδι στον ταβά, κεφτεδάκια με σάλτσα μακάλο (λευκή σάλτσα λαδιού και μπαχαρικών) και αϊβάρ (αλοιφή με πιπεριές Φλωρίνης και μελιτζάνα).

Στην Περιφέρεια συναντάμε επίσης και την Διαδρομή του κρασιού των Λιμνών[5]. Η Διαδρομή ξεκινάει από τους αμπελώνες του Αμύνταιου στην Ενότητα Φλώρινας όπου παράγονται οι οίνοι ΠΟΠ Αμύνταιο. Οι ροζέ και ερυθροί Οίνοι Αμυνταίου από την ποικιλία ξυνόμαυρο, αλλά και οι λευκοί οίνοι της περιοχής που κυκλοφορούν ως ΠΓΕ Φλώρινας είναι αρκετά δημοφιλείς. Μετά την Φλώρινα η διαδρομή συνεχίζει νοτιοδυτικά στην περιοχή της Καστοριάς, όπου παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Καστοριάς και καταλήγει στο κέντρο της Δυτικής Μακεδονίας, στην περιοχή της Κοζάνης όπου παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Κοζάνης, ΠΓΕ Βελβεντού και ΠΓΕ Σιάτιστας. Τα οινοποιεία

[4] Τα προϊόντα με ένδειξη ΠΟΠ και ΠΓΕ προέρχονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

[5] Οι πληροφορίες που αφορούν τον οινοτουρισμό προέρχονται από τις ιστοσελίδες Δρόμοι του κρασιού της Βορείου Ελλάδος και Οινικές εξερευνήσεις.

που βρίσκονται στην διαδρομή του κρασιού των Λιμνών είναι: το Κτήμα Άλφα στο Αμύνταιο Φλώρινας, το Κτήμα Στεργίου στη Μεταμόρφωση Καστοριάς, το Κτήμα Δύο Φίλοι στη Σιάτιστα Κοζάνης και το Κτήμα Βογιατζή στον Βελβεντό Κοζάνης.

Χάρτης 3: Διαδρομή του κρασιού των Λιμνών

Επίσης, στην νοτιοδυτική πλευρά της Δυτικής Μακεδονίας σε ορεινό έδαφος, με τυπικό ηπειρωτικό κλίμα, αναπτύσσεται ο αμπελώνας της Ενότητας Γρεβενών, κυρίως με ερυθρές, γηγενείς και διεθνείς ποικιλίες που παράγει οίνους που φέρουν την ένδειξη ΠΓΕ Γρεβενά. Τέλος, οι Περιφερειακές Ενότητες Γρεβενών, Καστοριάς, Κοζάνης και Φλώρινας ανήκουν στις 13 Ενότητες της Μακεδονίας που συγκροτούν την ζώνη ΠΓΕ Μακεδονία από την οποία παράγονται οι οίνοι που φέρουν την ομώνυμη ένδειξη.

4 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

4.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ, 2015-2020

Στην Ελλάδα την περίοδο 2014-2019, σημειώθηκε αύξηση κατά +46% (από 14,7 εκατ. το 2014 σε 21,6 εκατ. το 2019) στις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις. Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των αφίξεων τους, με εξαίρεση μόνο την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου (-4%, από 216 χιλ. το 2014 σε 207 χιλ. το 2019), λόγω της προσφυγικής κρίσης, που επηρέασε και εξακολουθεί να επηρεάζει σημαντικά τα νησιά του Βορείου Αιγαίου από το 2015. Τις υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις σημείωσαν οι Περιφέρειες Αττικής (+89%, από 3,4 εκατ. το 2014 σε 6,4 εκατ. το 2019), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+62%, από 76 χιλ. το 2014 σε 123 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+54%, από 250 χιλ. το 2014 σε 385 χιλ. το 2019) και Κεντρικής Μακεδονίας (+49%, από 1,6 εκατ. το 2014 σε 2,3 εκατ. το 2019).

Πίνακας 29: Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Αττικής	3.394.561	4.159.014	4.524.944	4.799.157	5.729.403	6.414.707	89%
Νοτίου Αιγαίου	3.568.374	3.571.426	3.667.218	4.067.439	4.546.194	4.617.315	29%
Κρήτης	3.533.754	3.483.319	3.900.169	4.250.971	4.555.421	4.455.810	26%
Ιονίων Νήσων	1.859.023	1.916.497	2.139.491	2.347.704	2.675.700	2.644.287	42%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.569.814	1.556.788	1.710.606	1.928.874	2.165.736	2.341.743	49%
Δυτικής Ελλάδας	249.772	263.269	290.010	347.635	371.429	385.152	54%
Βορείου Αιγαίου	215.563	221.795	141.055	168.999	215.088	207.098	-4%
Θεσσαλίας	173.955	171.373	186.868	197.706	205.926	205.802	18%
Πελοποννήσου	108.623	86.508	106.921	121.609	126.746	153.364	41%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	75.818	85.993	88.509	129.739	160.370	122.933	62%
Ηπείρου	0	0	0	3.232	9.845	14.776	
Στερεάς Ελλάδας	0	3.256	1.085	1.129	1.985	3.100	
Δυτικής Μακεδονίας	**0**	**0**	**0**	**0**	**125**	**0**	
Ελλάδα	**14.749.257**	**15.519.238**	**16.756.876**	**18.364.194**	**20.763.968**	**21.566.087**	**46%**

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT- Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αφίξεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (30%), Κρήτης (21%), Νοτίου Αιγαίου (21%), Ιονίων Νήσων (12%) και Κεντρικής Μακεδονίας (11%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες υποδέχτηκαν το 2019 το 95% του συνόλου των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας.

Διάγραμμα 44: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

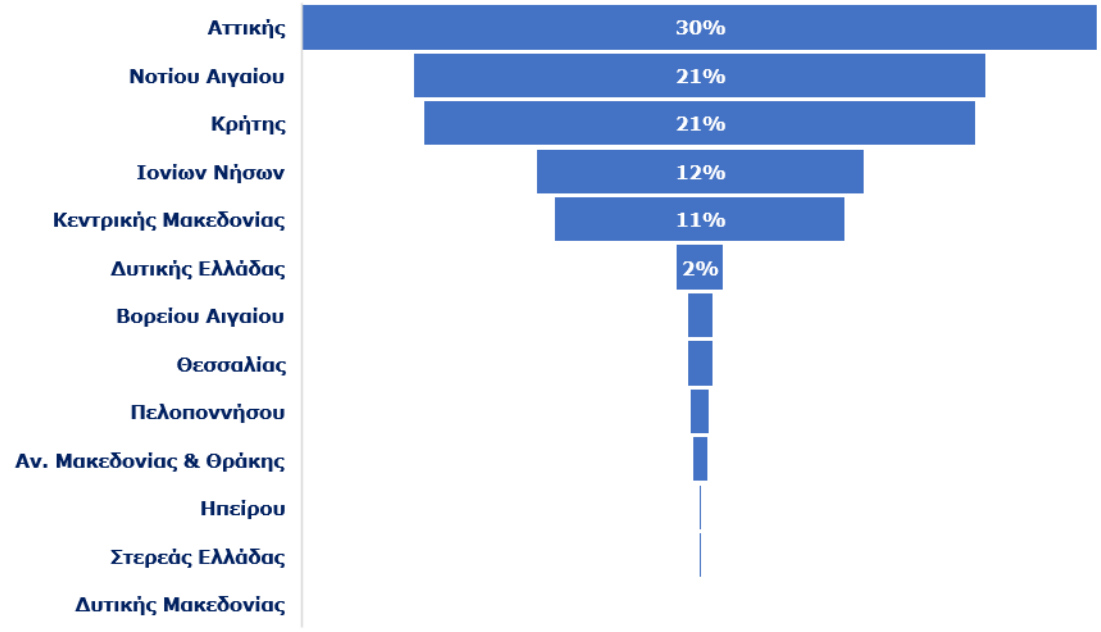

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας μόνο το 2018 σημείωσε διεθνή αεροπορική κίνηση, καταγράφοντας 125 αφίξεις στο αεροδρόμιο της Καστοριάς.

4.2 ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2015-2020

4.2.1 Αεροπορική κίνηση εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Στην Ελλάδα την περίοδο 2014-2019, σημειώθηκε αύξηση στην κίνηση εσωτερικού κατά +46% (από 5,9 εκατ. το 2014 σε 8,6 εκατ. το 2019). Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των αφίξεων τους, με εξαίρεση μόνο την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας (-18%, από 6 χιλ. το 2014 σε 5 χιλ. το 2019). Τις υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτους αριθμούς σημείωσαν οι Περιφέρειες Αττικής (+48% ή +1,3 εκατ. αφίξεις), Νοτίου Αιγαίου (+80% ή +723 χιλ. αφίξεις), Κεντρικής Μακεδονίας (+21% ή +182 χιλ. αφίξεις), Κρήτης (+40% ή +284 χιλ. αφίξεις) και Ιονίων Νήσων (+59% ή +96 χιλ. αφίξεις).

Πίνακας 30: Κίνηση εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Αττικής	2.689.631	3.282.544	3.640.410	3.758.129	3.976.701	3.989.842	48%
Νοτίου Αιγαίου	906.907	1.044.427	1.161.064	1.307.141	1.440.841	1.630.081	80%
Κεντρικής Μακεδονίας	888.459	1.097.676	1.109.598	1.197.084	1.152.806	1.070.857	21%
Κρήτης	707.540	897.968	949.392	999.180	995.895	991.611	40%
Βορείου Αιγαίου	362.481	372.542	387.042	393.266	410.659	442.720	22%
Ιονίων Νήσων	163.125	177.775	212.025	219.583	252.499	259.208	59%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	114.929	119.360	120.834	120.457	139.722	151.263	32%
Ηπείρου	39.424	43.048	48.083	44.239	44.456	50.993	29%
Θεσσαλίας	16.156	16.344	20.838	21.360	21.815	26.594	65%
Πελοποννήσου	7.977	6.821	6.712	15.851	11.618	12.013	51%
Στερεάς Ελλάδας	6.211	7.485	6.452	7.209	6.611	5.108	-18%
Δυτικής Ελλάδας	2.793	5.489	9.684	6.428	4.718	5.214	87%
Δυτικής Μακεδονίας	**3.000**	**3.442**	**4.662**	**4.034**	**4.001**	**3.547**	**18%**
Ελλάδα	**5.908.633**	**7.074.921**	**7.676.796**	**8.093.961**	**8.462.342**	**8.639.051**	**46%**

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή της κίνησης εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (46%), Νοτίου Αιγαίου (19%), Κεντρικής Μακεδονίας (12%) και Κρήτης (11%). Δηλαδή τα αεροδρόμια των 4 αυτών Περιφερειών υποδέχτηκαν το 2019 το 89% της εσωτερικής κίνησης της Ελλάδας.

Διάγραμμα 45: Ποσοστιαία κατανομή της κίνησης εσωτερικού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

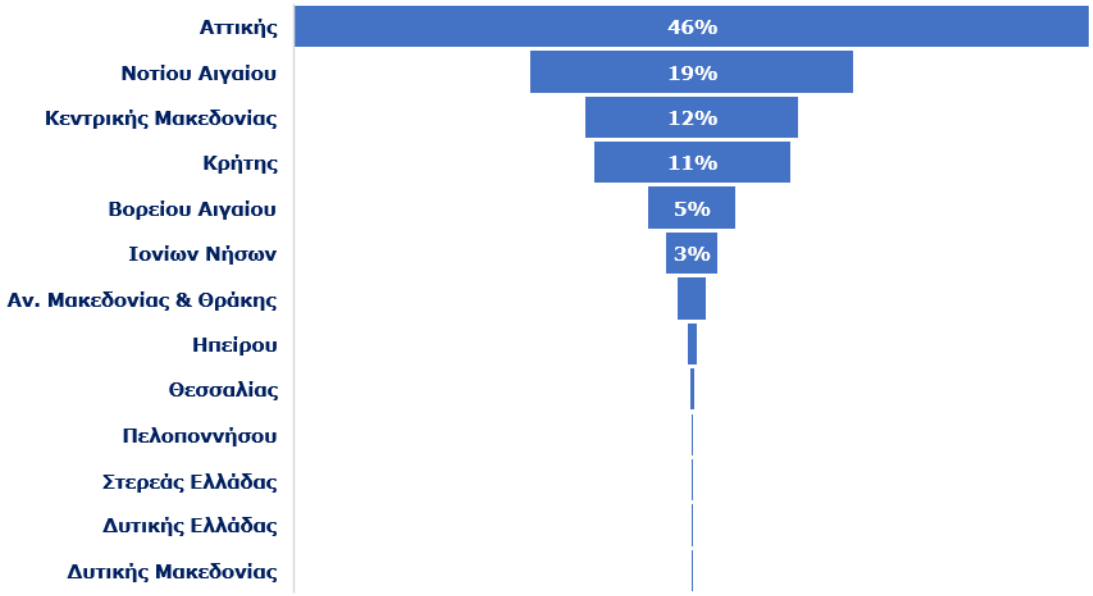

4.2.2 Αεροπορική κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας είναι πολύ μικρή αντιπροσωπεύοντας για το 2019 μόλις το 0,04% της συνολικής κίνησης εσωτερικού της χώρας. Συγκεκριμένα την περίοδο 2014-2019, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας κατέγραψε αύξηση στην επιβατική κίνηση εσωτερικού κατά +18% (από 3 χιλ. το 2014 σε 4 χιλ. το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή με την Ενότητα Κοζάνης να καταγράφει αύξηση (+56%, από 1 χιλ. το 2014 σε 2 χιλ. το 2019) και την Ενότητα Καστοριάς μείωση (-9%, από 2 χιλ. το 2014 σε 2 χιλ. το 2019).

Πίνακας 31: Αεροπορική κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020

Ενότητα	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Κοζάνης	1.243	1.273	1.777	1.729	2.019	1.942	56%
Καστοριάς	1.757	2.169	2.885	2.305	1.982	1.605	-9%
Δυτική Μακεδονία	**3.000**	**3.442**	**4.662**	**4.034**	**4.001**	**3.547**	**18%**

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT Επεξεργασία INSETE Intelligence

4.3 ΟΔΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ, 2014-2019

4.3.1 Οδικός τουρισμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Στην Ενότητα αυτή παρατίθεται η εισερχόμενη διεθνής οδική κίνηση (μόνο είσοδο) που καταγράφεται από τους κατά τόπους μεθοριακούς σταθμούς. Εδώ θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η κίνηση αυτή διαχέεται και δεν αφορά αποκλειστικά και μόνο στην Περιφέρεια εισόδου. Οι μεθοριακοί σταθμοί εντοπίζονται στις Βόρειες Περιφέρειες της Ελλάδας και καταγράφουν την είσοδο και την έξοδο από και προς τις γειτνιάζουσες με την Ελλάδα χώρες (Αλβανία, Βόρεια Μακεδονία, Βουλγαρία και Τουρκία). Την περίοδο 2014-2019, σημειώθηκε αύξηση στις οδικές αφίξεις κατά +15% (από 10,8 εκατ. το 2014 σε 12,3 εκατ. το 2019). Επιμέρους η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (+49%, από 4,4 εκατ. το 2014 σε 6,6 εκατ. το 2019), Ηπείρου (+3%, από 1,1 εκατ. το 2014 σε 1,1 εκατ. το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (+2%, από 1,2 εκατ. το 2014 σε 1,3 εκατ. το 2019) να καταγράφουν αύξηση και την Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-16%, από 4,0 εκατ. το 2014 σε 3,4 εκατ. το 2019) μείωση.

Πίνακας 32: Οδικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Κεντρικής Μακεδονίας	4.428.150	5.830.508	5.998.439	7.146.714	6.887.740	6.604.309	49%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	4.043.374	4.123.289	3.814.297	3.585.856	3.396.304	3.402.672	-16%
Δυτικής Μακεδονίας	1.229.638	1.118.829	1.074.456	1.158.116	1.192.978	1.250.480	2%
Ηπείρου	1.052.383	1.049.776	1.160.058	897.435	1.071.511	1.085.415	3%
Ελλάδα	10.753.545	12.122.402	12.047.250	12.788.121	12.548.533	12.342.876	15%

Πηγή: Μεθοριακοί Σταθμοί - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των οδικών αφίξεων για το 2019, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Κεντρική Μακεδονία (54%) και ακολούθως στις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (28%), Δυτικής Μακεδονίας (10%) και Ηπείρου (9%).

Διάγραμμα 46: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών οδικών αφίξεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

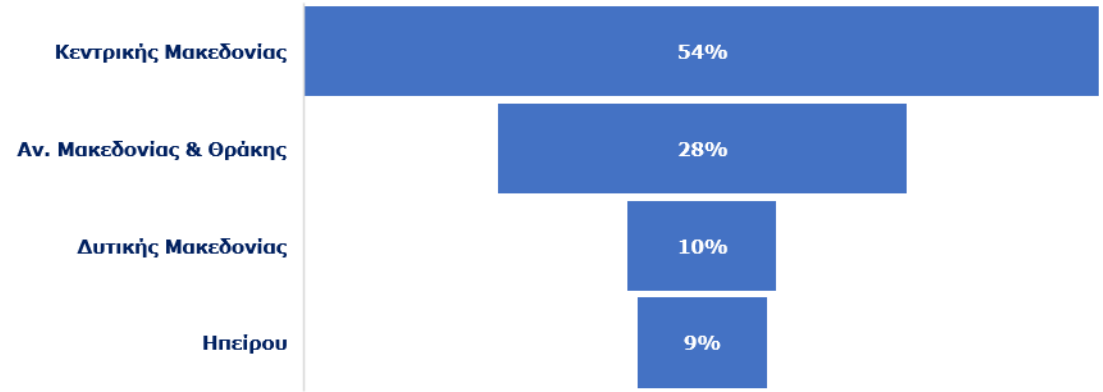

4.3.2 Οδικός τουρισμός της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά μεθοριακό σταθμό

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει το 10% των οδικών αφίξεων της χώρας για το 2019. Συγκεκριμένα, από τους 2 μεθοριακούς σταθμούς της Περιφέρειας (Κρυσταλλοπηγής και Νίκης) πέρασαν το 2019 1,3 εκατ. επισκέπτες καταγράφοντας αύξηση κατά +2% σε σύγκριση με το 2014 (1,2 εκατ. επισκέπτες).

Στους επιμέρους σταθμούς, η εικόνα είναι μικτή, με τον σταθμό της Κρυσταλλοπηγής (-11%, από 951 χιλ. το 2014 σε 848 χιλ. το 2019) να καταγράφει μείωση και τον σταθμό της Νίκης (+45%, από 278 χιλ. το 2014 σε 403 χιλ. το 2019) αύξηση.

Πίνακας 33: Οδικές αφίξεις στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας & Θράκης ανά μεθοριακό σταθμό, 2015-2020

Μεθοριακός σταθμός	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Κρυσταλλοπηγής	951.176	788.801	775.957	808.069	849.158	847.980	-11%
Νίκης	278.462	330.028	298.499	350.047	343.820	402.500	45%
Δυτική Μακεδονία	**1.229.638**	**1.118.829**	**1.074.456**	**1.158.116**	**1.192.978**	**1.250.480**	**2%**

Πηγή: Μεθοριακοί Σταθμοί - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των οδικών αφίξεων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας για το 2019, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στο μεθοριακό σταθμό της Κρυσταλλοπηγής (68%) και το υπόλοιπο 32% στο σταθμό της Νίκης.

Διάγραμμα 47: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών οδικών αφίξεων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά μεθοριακό σταθμό, 2020

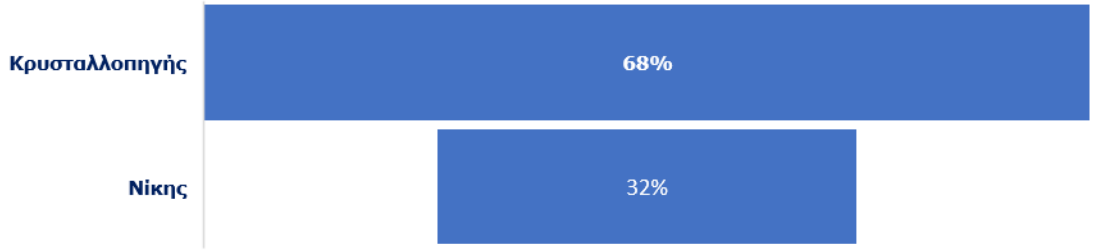

4.4 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2015-2020

Στην Ενότητα αυτή καταγράφονται οι διακινηθέντες (επιβίβαση και αποβίβαση με Ε/Γ και Ο/Γ) επιβάτες εσωτερικού από τους κατά τόπους λιμένες της χώρας. Οι διακινηθέντες εσωτερικού την περίοδο 2014-2019, στους λιμένες της χώρας σημείωσαν αύξηση κατά +8% (από 66,3 εκατ. το 2014 σε 71,5 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες της χώρας σημείωσαν αύξηση στους διακινηθέντες επιβάτες, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (-33%, από 6,5 εκατ. το 2014 σε 4,3 εκατ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (-5%, από 1,3 εκατ. το 2014 σε 1,3 εκατ. το 2019).

Πίνακας 34: Διακινηθέντες εσωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Αττικής	29.129.874	28.950.459	27.795.511	29.315.860	29.775.672	30.485.427	5%
Νοτίου Αιγαίου	11.178.355	11.040.557	11.511.849	13.023.588	14.117.081	14.793.013	32%
Ιονίων Νήσων	4.981.852	4.700.327	4.895.180	5.224.639	5.604.635	5.500.435	10%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	3.681.335	3.942.035	4.200.682	4.392.321	4.432.651	4.560.142	24%
Δυτικής Ελλάδας	6.494.926	6.249.616	4.271.304	4.312.585	4.413.601	4.337.932	-33%
Κρήτης	2.685.989	2.268.104	2.430.335	2.805.390	2.936.979	3.137.320	17%
Στερεάς Ελλάδας	2.119.732	2.114.039	2.079.675	2.112.974	2.196.668	2.219.910	5%
Ηπείρου	1.615.320	1.560.773	1.615.324	1.776.662	1.879.806	1.760.639	9%
Θεσσαλίας	1.352.840	1.309.660	1.387.309	1.500.274	1.499.130	1.546.644	14%
Βορείου Αιγαίου	1.345.520	1.715.910	1.475.599	1.475.875	1.447.094	1.282.019	-5%
Πελοποννήσου	830.375	540.283	727.890	977.712	894.677	984.872	19%
Κεντρικής Μακεδονίας	846.389	837.902	981.700	965.920	993.338	878.349	4%
Ελλάδα	**66.262.507**	**65.229.665**	**63.372.358**	**67.883.800**	**70.191.332**	**71.486.702**	**8%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (43%) και Νοτίου Αιγαίου (21%). Δηλαδή οι δύο αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 64% της συνολικής διακίνησης της Ελλάδας για το 2019.

Διάγραμμα 48: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

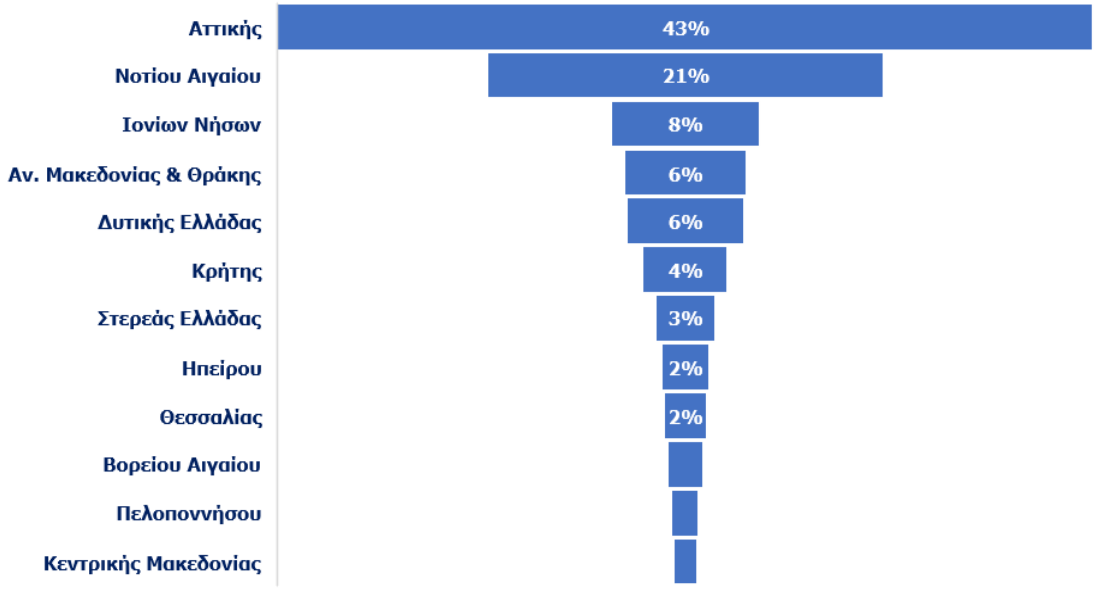

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αποτελεί την μοναδική Περιφέρεια της Ελλάδας η οποία δεν βρέχεται καθόλου από θάλασσα και ως εκ τούτου δεν καταγράφεται ακτοπλοϊκή κίνηση.

4.5 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2015-2020

Οι διακινηθέντες εξωτερικού την περίοδο 2014-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +7% (από 1,7 εκατ. το 2014 σε 1,8 εκατ. το 2019). Επιμέρους, διακινηθέντες εξωτερικού καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Ηπείρου (λιμάνι Ηγουμενίτσας) (+3%, από 929 χιλ. το 2014 σε 957 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (λιμάνι Πάτρας) (-18%, από 590 χιλ. το 2014 σε 482 χιλ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (λιμάνι Κέρκυρας) (+151%, από 139 χιλ. το 2014 σε 347 χιλ. το 2019). Επίσης, οι Λοιποί λιμένες σημείωσαν μείωση στους διακινηθέντες τους κατά -41% (από 11 χιλ. το 2014 σε 7 χιλ. το 2019).

Πίνακας 35: Διακινηθέντες εξωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Ηπείρου	928.975	971.012	836.566	918.972	955.379	956.710	3%
Δυτικής Ελλάδας	590.328	603.312	497.313	500.725	489.583	482.198	-18%
Ιονίων Νήσων	138.566	162.221	186.634	262.103	349.764	347.485	151%
Λοιπές	11.282	5.631	6.722	18.147	12.932	6.694	-41%
Ελλάδα	**1.669.151**	**1.742.176**	**1.527.235**	**1.699.947**	**1.807.658**	**1.793.087**	**7%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2019, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό εντοπίζεται στην Περιφέρεια Ηπείρου (53%) και ακολούθως στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (27%), Ιονίων Νήσων (19%) και Λοιπών (0,4%).

Διάγραμμα 49: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

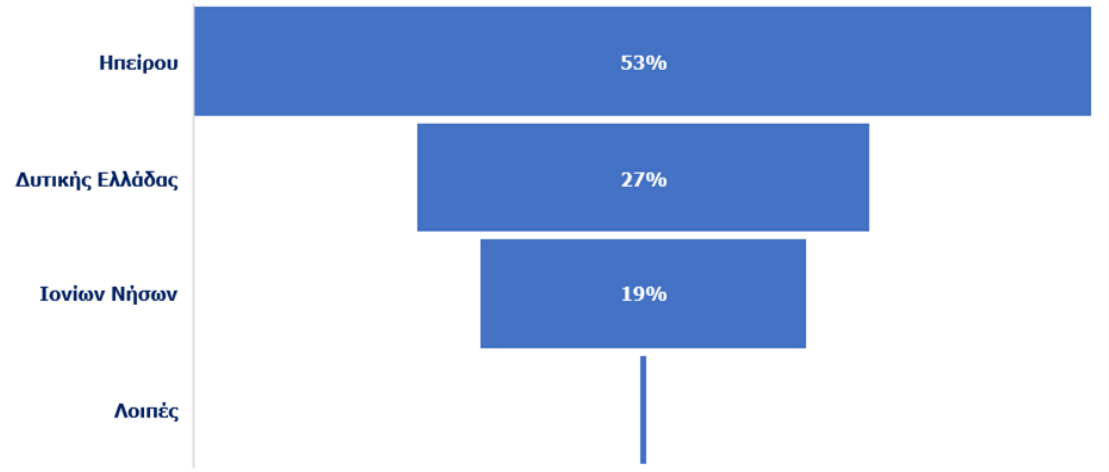

4.6 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ, 2015-2020

4.6.1 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια της Ελλάδας σημείωσε αύξηση την περίοδο 2014-2019 κατά +2% (από 3.839 το 2014 σε 3.899 το 2019). Παρόλη την αύξηση που κατεγράφη το 2019 (ομαλοποίηση της κατάστασης στην Τουρκία μιας και τα αξιοθέατα των 2 χωρών πλασάρονται από τις εταιρείες κρουαζιέρας σε κοινά πακέτα), η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων υπολείπεται του 2016, χρονιά ρεκόρ για την Ελλάδα.

Πίνακας 36: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Νοτίου Αιγαίου	1.714	1.989	1.875	1.455	1.466	1.761	3%
Αττικής	638	680	708	607	526	625	-2%
Ιονίων Νήσων	487	527	587	477	520	573	18%
Κρήτης	286	293	303	279	308	397	39%
Δυτικής Ελλάδας	253	245	276	273	223	201	-21%
Πελοποννήσου	130	165	204	161	157	182	40%
Βορείου Αιγαίου	136	155	137	53	109	62	-54%
Στερεάς Ελλάδας	50	83	92	74	35	45	-10%
Θεσσαλίας	71	88	72	18	40	35	-51%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	26	23	19	6	7	7	-73%
Κεντρικής Μακεδονίας	31	35	23	4	5	6	-81%
Ηπείρου	17	11	11	8	14	5	-71%
Ελλάδα	**3.839**	**4.294**	**4.307**	**3.415**	**3.410**	**3.899**	**2%**

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στην κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στους λιμένες τους, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Πελοποννήσου (+40%, από 130 κρουαζιερόπλοια το 2014 σε 182 κρουαζιερόπλοια το 2019), Κρήτης (+39%, από 286 κρουαζιερόπλοια το 2014 σε 397 κρουαζιερόπλοια το 2019), Ιονίων Νήσων (+18%, από 487 κρουαζιερόπλοια το 2014 σε 573 κρουαζιερόπλοια το 2019) και Νοτίου Αιγαίου (+3%, από 1.714 κρουαζιερόπλοια το 2014 σε 1.761 κρουαζιερόπλοια το 2019).

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή της κίνησης κρουαζιερόπλοιων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το Νότιο Αιγαίο (45%), η Αττική (16%), τα Ιόνια Νησιά (15%) και η Κρήτη (10%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό, αντιπροσωπεύοντας για το 2019 το 86% της κίνησης των κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 50: Ποσοστιαία κατανομή κίνησης κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

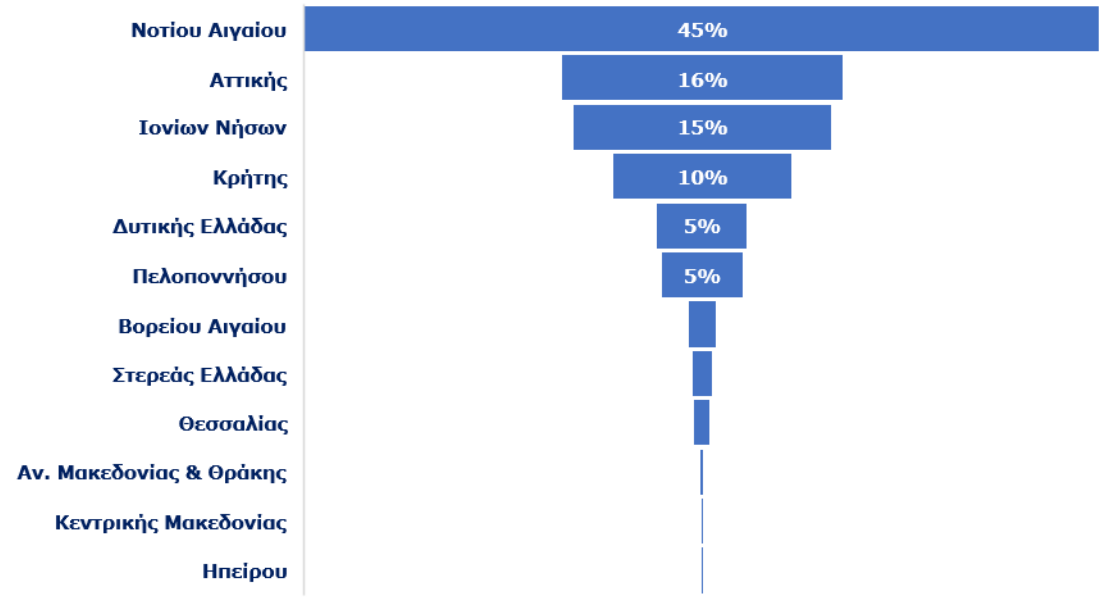

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αποτελεί την μοναδική Περιφέρεια της Ελλάδας η οποία δεν βρέχεται καθόλου από θάλασσα και ως εκ τούτου δεν καταγράφεται κίνηση κρουαζιερόπλοιων.

4.6.2 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στα λιμάνια της Ελλάδας σημείωσε αύξηση την περίοδο 2014-2019 κατά +12% (από 4,9 εκατ. το 2014 σε 5,5 εκατ. το 2019). Παρόλο που η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων το 2019 δεν ξεπέρασε το ρεκόρ του 2016 εντούτοις οι αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στα ελληνικά λιμάνια σημείωσαν αριθμό ρεκόρ (5,5 εκατ.).

Πίνακας 37: Αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2015-2020

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Νοτίου Αιγαίου	1.886.537	1.996.720	2.000.688	1.764.651	1.844.651	2.260.723	20%
Αττικής	1.086.444	1.026.014	1.141.850	1.074.263	961.724	1.098.591	1%
Ιονίων Νήσων	771.353	802.316	859.554	754.383	894.190	1.044.160	35%
Κρήτης	329.709	355.699	413.655	340.033	453.677	607.268	84%
Δυτικής Ελλάδας	585.624	460.972	505.854	567.999	469.693	414.935	-29%
Πελοποννήσου	85.648	108.543	106.666	53.790	85.633	65.392	-24%
Βορείου Αιγαίου	83.635	76.803	83.587	29.316	17.109	17.217	-79%
Θεσσαλίας	62.973	76.051	44.432	11.767	41.647	15.429	-75%
Στερεάς Ελλάδας	8.309	17.851	14.848	14.423	3.628	5.168	-38%
Κεντρικής Μακεδονίας	19.720	26.356	18.876	2.424	1.502	4.865	-75%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	13.087	13.061	6.042	3.226	2.538	2.699	-79%
Ηπείρου	4.208	4.057	8.179	9.088	12.650	1.053	-75%
Ελλάδα	**4.937.247**	**4.964.443**	**5.204.231**	**4.625.363**	**4.788.642**	**5.537.500**	**12%**

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+84%, από 330 χιλ. το 2014 σε 607 χιλ. το 2019), Ιονίων Νήσων (+35%, από 771 χιλ. το 2014 σε 1,0 εκατ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+20%, από 1,9 εκατ. το 2014 σε 2,3 εκατ. το 2019) και Αττικής (+1%, από 1,1 εκατ. το 2014 σε 1,1 εκατ. το 2019).

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2019, παρατηρούμε ότι το Νότιο Αιγαίο (41%), η Αττική (20%), τα Ιόνια Νησιά (19%) και η Κρήτη (11%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό, αντιπροσωπεύοντας για το 2019 το 90% των συνολικών αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας.

Διάγραμμα 51: Ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2020

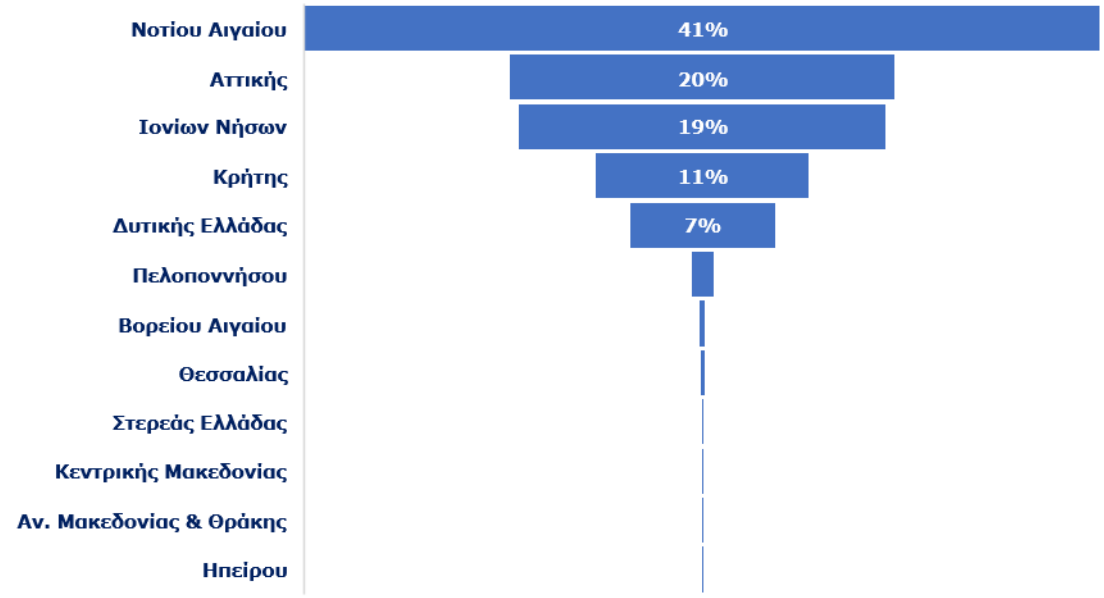

Όπως προαναφέραμε, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αποτελεί την μοναδική Περιφέρεια της Ελλάδας η οποία δεν βρέχεται καθόλου από θάλασσα και ως εκ τούτου δεν καταγράφεται επιβατική κίνηση.

4.7 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ, 2014-2019

4.7.1 Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών στα Μουσεία της Ελλάδας την περίοδο 2014-2019 σημείωσε αύξηση κατά +42% (από 4,2 εκατ. επισκέπτες το 2014 σε 5,9 εκατ. επισκέπτες το 2019), απόρροια της αύξησης κατά +42% (από 22.033 χιλ. το 2014 σε 31.348 χιλ. το 2019) στον αριθμό των διεθνών αφίξεων που καταγράφηκε στην Ελλάδα για την ίδια περίοδο.

Πίνακας 38: Επισκέπτες σε μουσεία της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Επισκέπτες σε Μουσεία ανά Περιφέρεια, 2014 - 2019							
Περιφέρεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2014 - 2019**
Αττική	2.162.012	2.295.545	2.161.128	2.521.553	2.736.359	2.784.449	29%
Κρήτη	297.569	312.274	501.429	590.311	767.262	845.477	184%
Κεντρική Μακεδονία	465.487	541.193	653.077	668.906	683.282	687.717	48%
Νότιο Αιγαίο	482.626	478.588	429.394	500.781	506.030	535.992	11%
Στερεά Ελλάδα	246.396	276.968	263.487	327.025	372.461	390.509	58%
Δυτική Ελλάδα	173.800	174.653	169.352	199.715	214.714	223.303	28%
Πελοπόννησος	73.242	69.232	81.002	94.851	99.970	102.647	40%
Ιόνια Νησιά	60.001	61.135	67.130	70.631	78.670	80.872	35%
Θεσσαλία	45.826	40.395	56.438	59.064	68.256	69.460	52%
Ήπειρος	50.014	56.059	54.253	58.377	65.276	59.056	18%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	40.594	41.502	35.037	45.940	51.064	50.699	25%
Βόρειο Αιγαίο	49.570	50.847	35.669	42.682	41.440	47.651	-4%
Δυτική Μακεδονία	**7.005**	**7.451**	**8.570**	**11.945**	**17.427**	**16.638**	**138%**
Ελλάδα	**4.154.142**	**4.405.842**	**4.515.966**	**5.191.781**	**5.702.211**	**5.894.470**	**42%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των επισκεπτών σε Μουσεία, με εξαίρεση το Βόρειο Αιγαίο (-4%, από 50 χιλ. το 2014 σε 48 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττική (+29%, από 2,2 εκατ. το 2014 σε 2,8 εκατ. το 2019), Κρήτη (+184%, από 298 χιλ. το 2014 σε 845 χιλ. το 2019), Κεντρική Μακεδονία (+48%, από 465 χιλ. το 2014 σε 688 χιλ. το 2019), Νότιο Αιγαίο (+11%, από 483 χιλ. το 2014 σε 536 χιλ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+58%, από 246 χιλ. το 2014 σε 391 χιλ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+28%, από 174 χιλ. το 2014 σε 223 χιλ. το 2019), Πελοπόννησος (+40%, από 73 χιλ. το 2014 σε 103 χιλ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+35%, από 60 χιλ. το 2014 σε 81 χιλ. το 2019), Θεσσαλία (+52%, από 46 χιλ. το 2014 σε 69 χιλ. το 2019), Ήπειρος (+18%, από 50 χιλ. το 2014 σε 59 χιλ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+25%, από 41 χιλ. το 2014 σε 51 χιλ. το 2019) και Δυτική Μακεδονία (+138%, από 7 χιλ. το 2014 σε 17 χιλ. το 2019).

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2019 αντιπροσωπεύει σχεδόν τις μισές

επισκέψεις (47%) που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (14%), η Κεντρική Μακεδονία (12%) και το Νότιο Αιγαίο (9%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 82% των επισκέψεων στα Μουσεία της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2019.

Διάγραμμα 52: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

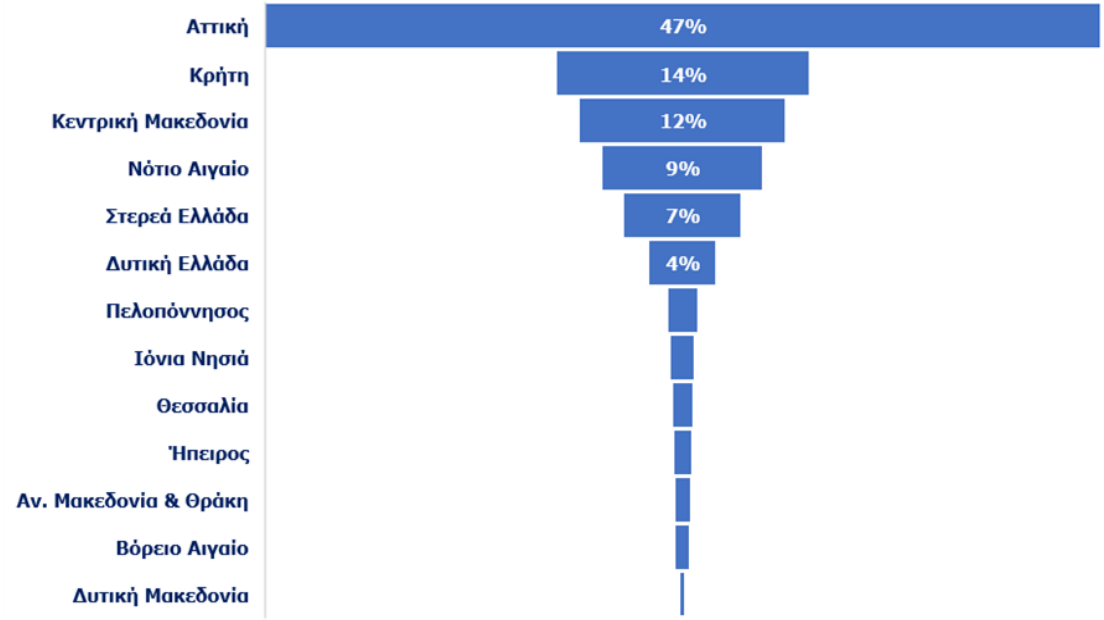

4.7.2 Επισκέπτες σε μουσεία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας το 2019 κατείχε μόλις το 0,3% του συνόλου των επισκεπτών σε μουσεία της Ελλάδας, σημειώνοντας αύξηση κατά +138% (από 7 χιλ. το 2014 σε 17 χιλ. το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή με την Ενότητα Φλώρινας (-9%, από 2 χιλ. το 2014 σε 2 χιλ. το 2019) να καταγράφει μείωση και την Ενότητα Κοζάνης (+50%, από 5 χιλ. το 2014 σε 8 χιλ. το 2019) αύξηση. Τέλος, οι Ενότητες Καστοριάς και Γρεβενών δεν καταγράφουν επισκέψεις την περίοδο 2014-2015. Για την περίοδο 2016-2019, η Ενότητα Καστοριάς (+250%, από 2 χιλ. το 2014 σε 7 χιλ. το 2019) καταγράφει αύξηση ενώ η Ενότητα Γρεβενών (-4%, από 188 επισκέπτες το 2016 σε 180 επισκέπτες το 2019) μείωση.

Πίνακας 39: Επισκέπτες σε μουσεία της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2014-2019

Ενότητα	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Κοζάνη	5.148	5.879	4.516	6.353	9.533	7.726	50%
Καστοριά	0	0	2.013	3.906	5.942	7.039	
Φλώρινα	1.857	1.572	1.853	1.486	1.691	1.693	-9%
Γρεβενά	0	0	188	200	261	180	
Δυτική Μακεδονία	**7.005**	**7.451**	**8.570**	**11.945**	**17.427**	**16.638**	**138%**

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2019, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Κοζάνης (46%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Καστοριάς (42%), Φλώρινας (10%) και Γρεβενών (1%).

Διάγραμμα 53: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

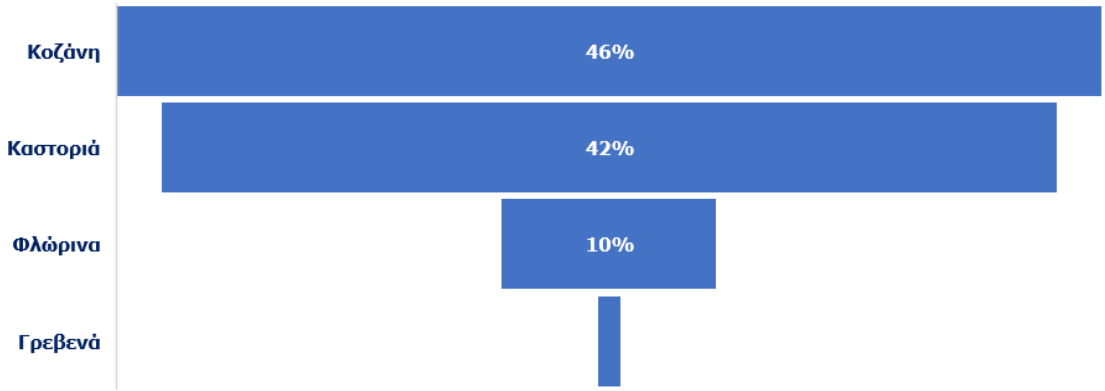

4.8 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ 2014-2019

4.8.1 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας την περίοδο 2014-2019 σημείωσε αύξηση κατά +37% (από 10,0 εκατ. το 2014 σε 13,7 εκατ. το 2019).

Πίνακας 40: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Επισκέπτες σε Αρχαιολογικούς Χώρους ανά Περιφέρεια, 2014 - 2019							
Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Αττική	3.618.412	4.145.093	3.960.512	4.910.124	5.611.977	6.234.154	72%
Κρήτη	1.567.924	1.482.109	1.451.026	1.747.669	2.123.640	2.155.260	37%
Πελοπόννησος	1.374.832	1.441.529	1.388.340	1.651.292	1.885.649	1.921.898	40%
Νότιο Αιγαίο	1.776.129	1.638.165	1.198.314	1.311.872	1.378.335	1.495.773	-16%
Δυτική Ελλάδα	514.353	486.368	482.250	549.546	557.467	532.089	3%
Στερεά Ελλάδα	297.117	324.175	294.322	351.855	409.872	409.071	38%
Κεντρική Μακεδονία	351.211	350.106	340.854	389.372	457.872	395.471	13%
Ιόνια Νησιά	226.918	236.949	225.166	185.690	206.550	236.897	4%
Βόρειο Αιγαίο	60.479	53.177	59.288	72.438	84.862	92.014	52%
Ήπειρος	81.104	80.677	81.196	79.686	91.051	88.471	9%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	62.186	63.209	59.633	63.213	72.938	78.638	26%
Θεσσαλία	19.856	15.817	21.454	18.756	18.848	18.662	-6%
Δυτική Μακεδονία	**2.640**	**2.679**	**2.318**	**1.263**	**2.010**	**1.936**	**-27%**
Ελλάδα	**9.953.161**	**10.320.053**	**9.564.673**	**11.332.776**	**12.901.071**	**13.660.334**	**37%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους, με εξαίρεση το Νότιο Αιγαίο (-16%, από 1,8 εκατ. το 2014 σε 1,5 εκατ. το 2019), την Θεσσαλία (-6%, από 20 χιλ. το 2014 σε 19 χιλ. το 2019) και τη Δυτική Μακεδονία (-27%, από 3 χιλ. το 2014 σε 2 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττική (+72%, από 3,6 εκατ. το 2014 σε 6,2 εκατ. το 2019), Κρήτη (+37%, από 1,6 εκατ. το 2014 σε 2,2 εκατ. το 2019), Πελοπόννησος (+40%, από 1,4 εκατ. το 2014 σε 1,9 εκατ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+3%, από 514 χιλ. το 2014 σε 532 χιλ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+38%, από 297 χιλ. το 2014 σε 409 χιλ. το 2019), Κεντρική Μακεδονία (+13%, από 351 χιλ. το 2014 σε 395 χιλ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+4%, από 227 χιλ. το 2014 σε 237 χιλ. το 2019), Βόρειο Αιγαίο (+52%, από 60 χιλ. το 2014 σε 92 χιλ. το 2019), Ήπειρος (+9%, από 81 χιλ. το 2014 σε 88 χιλ. το 2019) και Αν. Μακεδονία & Θράκη (+26%, από 62 χιλ. το 2014 σε 79 χιλ. το 2019).

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική αντιπροσωπεύει το 46% των

επισκέψεων που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (16%), η Πελοπόννησος (14%) και το Νότιο Αιγαίο (11%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 86% των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2019.

Διάγραμμα 54: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

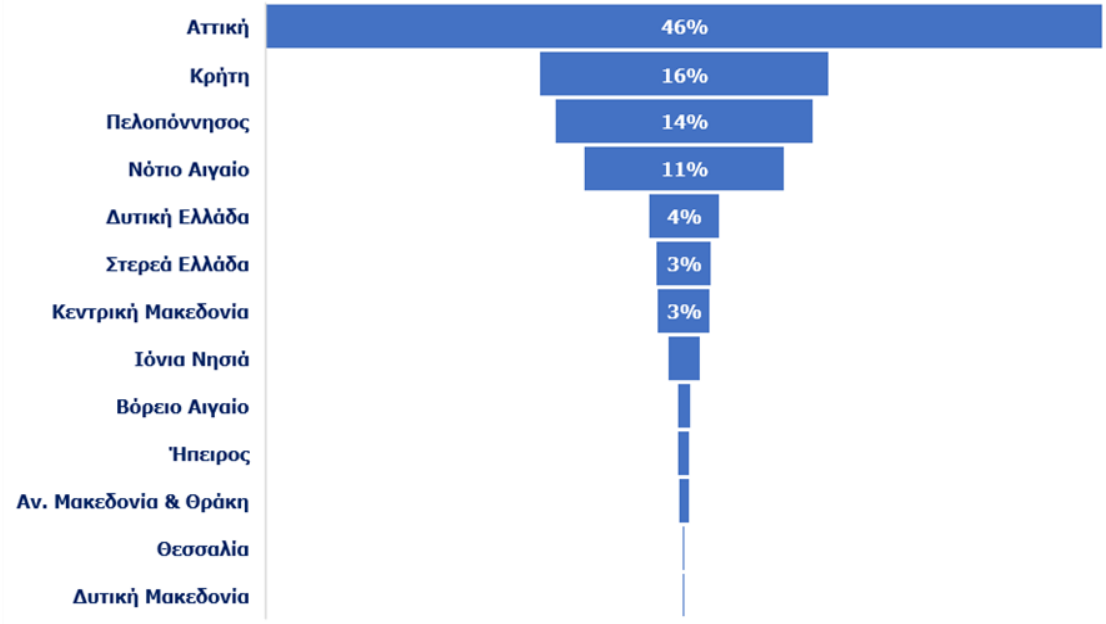

4.8.2 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας το 2019 αντιπροσώπευε μόλις το 0,01% του συνόλου των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας, σημειώνοντας μείωση κατά -27% (από 3 χιλ. το 2014 σε 2 χιλ. το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι αρνητική: Καστοριά (-26%, από 2 χιλ. το 2014 σε 1 χιλ. το 2019), Φλώρινα (-17%, από 894 επισκέπτες το 2014 σε 743 επισκέπτες το 2019) και Κοζάνη (-88%, από 153 επισκέπτες το 2014 σε 18 επισκέπτες το 2019).

Πίνακας 41: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2014-2019

Ενότητα	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Καστοριά	1.593	2.135	1.335	627	1.338	1.175	-26%
Φλώρινα	894	509	983	636	630	743	-17%
Κοζάνη	153	35	0	0	42	18	-88%
Δυτική Μακεδονία	**2.640**	**2.679**	**2.318**	**1.263**	**2.010**	**1.936**	**-27%**

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2019, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Καστοριάς (61%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Φλώρινας (38%) και Κοζάνης (1%).

Διάγραμμα 55: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Αρχαιολογικούς Χώρους στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

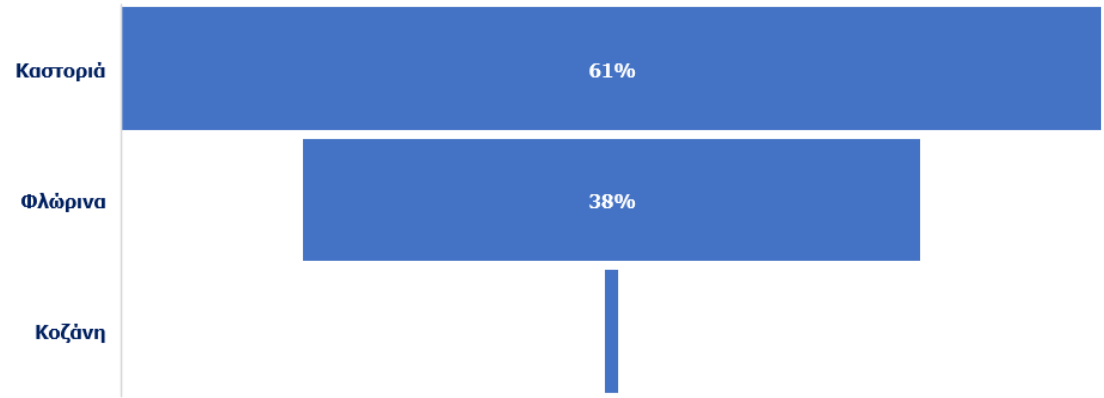

5 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2017-2019

5.1 ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2017-2019

Η συγκέντρωση και επεξεργασία ταξιδιωτικών στοιχείων ανά Περιφέρεια, όπως αυτά συλλέγονται μέσω της Έρευνας Συνόρων[6], ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2016 και έκτοτε η Τράπεζα της Ελλάδος συγκεντρώνει στοιχεία για την περιφερειακή κατανομή των ταξιδιωτικών εισπράξεων, καθώς και των επισκέψεων και διανυκτερεύσεων των εισερχόμενων ταξιδιωτών[7]. Η ταξινόμηση των Περιφερειών γίνεται σύμφωνα με την επίσημη στατιστική ταξινόμηση της ΕΕ (NUTS 2013/EU-28) και συγκεκριμένα με το δεύτερο επίπεδο αυτής (NUTS 2), που συμπίπτει με την διοικητική διαίρεση της χώρας σε 13 Περιφέρειες. Ως επισκέψεις, ορίζονται οι επισκέψεις που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται δύο Περιφέρειες (π.χ. Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια **άφιξη** και δύο **επισκέψεις**.

5.1.1 Επισκέψεις στην Ελλάδα

Οι επισκέψεις στην Ελλάδα την περίοδο 2017-2019 αυξήθηκαν κατά +18% (από 31.021 χιλ. το 2017 σε 36.643 χιλ. το 2019). Αναφορικά με τις επιμέρους Περιφέρειες η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-7%, από 7.262 χιλ. το 2017 σε 6.761 χιλ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (-1%, από 364 χιλ. το 2017 σε 359 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (+18%, από 5,8 εκατ. το 2017 σε 6,9 εκατ. το 2019), Αττικής (+15%, από 5,1 εκατ. το 2017 σε 5,9 εκατ. το 2019), Κρήτης (+10%, από 4,8 εκατ. το 2017 σε 5,3 εκατ. το 2019), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+184%, από 1,3 εκατ. το 2017 σε 3,8 εκατ. το 2019), Ιονίων Νήσων (+3%, από 3,0 εκατ. το 2017 σε 3,0 εκατ. το 2019), Ηπείρου (+45%, από 713 εκατ. το 2017 σε 1,0 εκατ. το 2019), Πελοποννήσου (+24%, από 727 χιλ. το 2017 σε 899 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+45%, από 563 χιλ. το 2017 σε 817 χιλ. το 2019), Θεσσαλίας (+16%, από 694 χιλ. το 2017 σε 806 χιλ. το 2019), Στερεάς Ελλάδας (+81%, από 376 χιλ. το 2017

[6] Για συνοπτική παρουσίαση της μεθοδολογίας της Έρευνας Συνόρων βλ. εδώ.

[7] Δεν περιλαμβάνονται μεγέθη από κρουαζιέρες, πέραν όσων καταγράφονται από την Έρευνα Συνόρων.

σε 679 χιλ. το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (+37%, από 222 χιλ. το 2017 σε 304 χιλ. το 2019).

Πίνακας 42: Επισκέψεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2017-2019

Επισκέψεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2017 - 2019				
Περιφέρεια	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Νότιο Αιγαίο	5.841	6.629	6.893	18%
Κεντρική Μακεδονία	7.262	7.830	6.761	-7%
Αττικής	5.137	5.681	5.923	15%
Κρήτη	4.806	5.228	5.288	10%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	1.349	1.930	3.833	184%
Ιόνια Νησιά	2.966	3.162	3.048	3%
Ήπειρος	713	823	1.033	45%
Πελοπόννησος	727	886	899	24%
Δυτική Ελλάδα	563	699	817	45%
Θεσσαλία	694	675	806	16%
Στερεά Ελλάδα	376	549	679	81%
Βόρειο Αιγαίο	364	389	359	-1%
Δυτική Μακεδονία	**222**	**349**	**304**	**37%**
Ελλάδα	**31.021**	**34.831**	**36.643**	**18%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το Νότιο Αιγαίο (19%), η Κεντρική Μακεδονία (18%), η Αττική (16%), η Κρήτη (14%) και η Ανατολική Μακεδονία & Θράκη (10%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό επισκεπτών, αντιπροσωπεύοντας για το 2019 το 78% του συνόλου των επισκέψεων στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 56: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

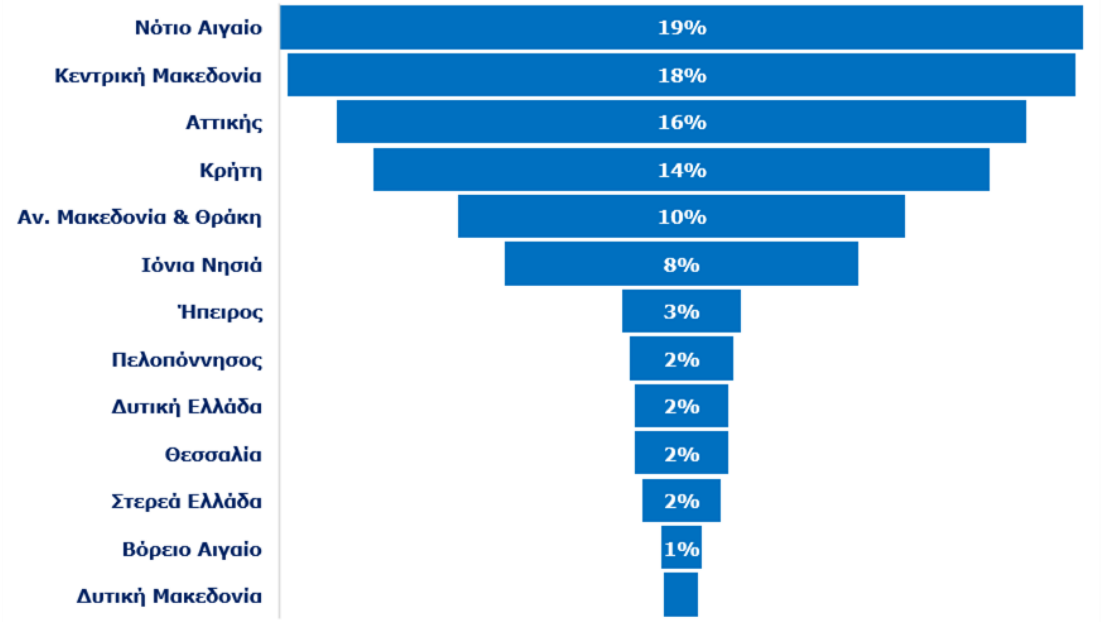

5.1.2 Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει μόλις το 1% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2019, σημειώνοντας αύξηση σε σύγκριση με το 2017 κατά +37% (από 222 χιλ. το 2017 σε 304 χιλ. το 2019). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης, όλες καταγράφουν αύξηση: Αλβανία (+8%, από 102 χιλ. το 2017 σε 110 χιλ. το 2019), Ρουμανία (+422%, από 6 χιλ. το 2017 σε 32 χιλ. το 2019), Βουλγαρία (+35%, από 23 χιλ. το 2017 σε 31 χιλ. το 2019), Γερμανία (+2%, από 24 χιλ. το 2017 σε 24 χιλ. το 2019) και Λοιπές (+61%, από 67 χιλ. το 2017 σε 107 χιλ. το 2019).

Πίνακας 43: Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (σε χιλ.), 2017-2019

Κατανομή επισκέψεων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά αγορά (σε χιλ.), 2017 - 2019				
Χώρες Προέλευσης	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Αλβανία	102	93	110	8%
Ρουμανία	6	35	32	422%
Βουλγαρία	23	64	31	35%
Γερμανία	24	38	24	2%
Λοιπές	67	119	107	61%
Σύνολο	**222**	**349**	**304**	**37%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2019, οι επισκέπτες από την Αλβανία κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 36% (46% το 2017) και ακολουθούν από την Ρουμανία με 10% (3% το 2017), από την Βουλγαρία με 10% (11% το 2017), από την Γερμανία με 8% (11% το 2017) και από τις Λοιπές με 35% (30% το 2017).

Διάγραμμα 57: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2017-2019

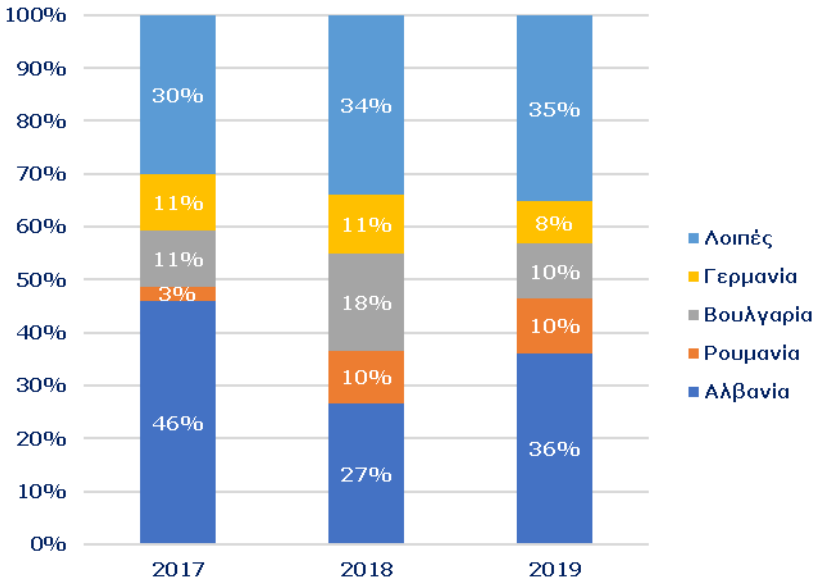

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.3 Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα την περίοδο 2017-2019 αυξήθηκαν κατά +11% (από 209.855 χιλ. το 2017 σε 232.464 χιλ. το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-5%, από 24,9 εκατ. το 2017 σε 23,7 εκατ. το 2019), Θεσσαλίας (-3%, από 5,0 εκατ. το 2017 σε 4,9 εκατ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (-10%, από 3,2 εκατ. το 2017 σε 2,9 εκατ. το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (+15%, από 46,2 εκατ. το 2017 σε 53,2 εκατ. το 2019), Κρήτη (+7%, από 40,3 εκατ. το 2017 σε 43,3 εκατ. το 2019), Κεντρική Μακεδονία (+0,1%, από 40,8 εκατ. το 2017 σε 40,8 εκατ. το 2019), Αττική (+16%, από 29,4 εκατ. το 2017 σε 34,0 εκατ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+88%, από 5,4 εκατ. το 2017 σε 10,2 εκατ. το 2019), Πελοπόννησος (+24%, από 5,2 εκατ. το 2017 σε 6,5 εκατ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+61%, από 2,8 εκατ. το 2017 σε 4,5 εκατ. το 2019), Ήπειρος (+10%, από 3,6 εκατ. το 2017 σε 4,0 εκατ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+48%, από 2,0 εκατ. το 2017 σε 3,0 εκατ. το 2019) και Δυτική Μακεδονία (+77%, από 859 χιλ. το 2017 σε 1,5 εκατ. το 2019).

Πίνακας 44: Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2017-2019

Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2017 - 2019				
Περιφέρεια	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Νότιο Αιγαίο	46.210	51.084	53.169	15%
Κρήτη	40.271	43.819	43.256	7%
Κεντρική Μακεδονία	40.782	44.690	40.808	0%
Αττικής	29.437	31.386	34.028	16%
Ιόνια Νησιά	24.944	24.762	23.744	-5%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	5.421	6.467	10.171	88%
Πελοπόννησος	5.214	6.614	6.466	24%
Θεσσαλία	5.027	4.217	4.889	-3%
Δυτική Ελλάδα	2.819	3.184	4.530	61%
Ήπειρος	3.643	3.362	4.003	10%
Στερεά Ελλάδα	2.013	2.998	2.978	48%
Βόρειο Αιγαίο	3.217	3.113	2.902	-10%
Δυτική Μακεδονία	**859**	**1.316**	**1.520**	**77%**
Ελλάδα	**209.855**	**227.012**	**232.464**	**11%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (23%), την Κρήτη (19%), την Κεντρική Μακεδονία (18%), την Αττική (15%) και τα Ιόνια Νησιά (10%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 84% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2019.

Διάγραμμα 58: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

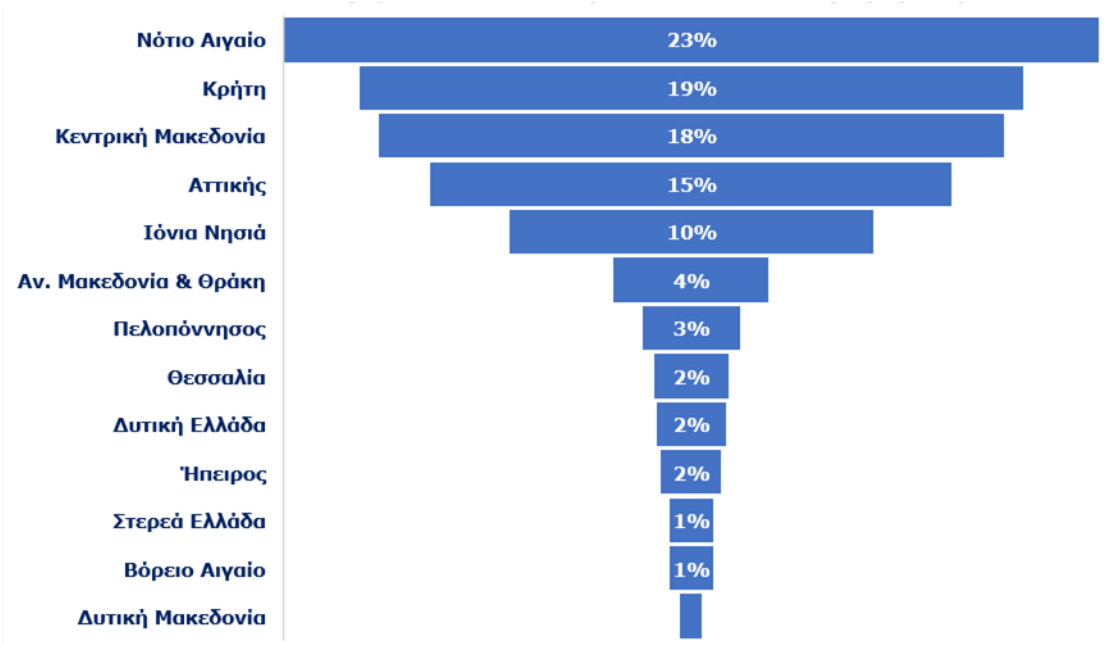

5.1.4 Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει μόλις το 1% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2019, σημειώνοντας αύξηση σε σύγκριση με το 2017 κατά +77% (από 859 χιλ. το 2017 σε 1,5 εκατ. το 2019). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης, η εικόνα είναι θετική με εξαίρεση την αγορά της Αλβανίας (-14%, από 234 χιλ. το 2017 σε 202 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Γερμανία (+44%, από 210 χιλ. το 2017 σε 301 χιλ. το 2019), Ρουμανία (+989%, από 20 χιλ. το 2017 σε 215 χιλ. το 2019), Βουλγαρία (+41%, από 51 χιλ. το 2017 σε 72 χιλ. το 2019) και Λοιπές (+112%, από 344 χιλ. το 2017 σε 729 χιλ. το 2019).

Πίνακας 45: Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (σε χιλ.), 2017-2019

Κατανομή διανυκτερεύσεων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά αγορά (σε χιλ.), 2017 - 2019				
Χώρες Προέλευσης	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Γερμανία	210	297	301	44%
Ρουμανία	20	90	215	989%
Αλβανία	234	173	202	-14%
Βουλγαρία	51	167	72	41%
Λοιπές	344	589	729	112%
Σύνολο	**859**	**1.316**	**1.520**	**77%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2019, η μεγαλύτερη αγορά για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας είναι η γερμανική αντιπροσωπεύοντας το 20% των διανυκτερεύσεων της Περιφέρειας (24% το 2017) και ακολουθούν η ρουμάνικη με 14% (2% το 2017), η αλβανική με 13% (27% το 2017), η βουλγάρικη με 5% (6% το 2017) και οι Λοιπές με 48% (40% το 2017).

Διάγραμμα 59: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2017-2019

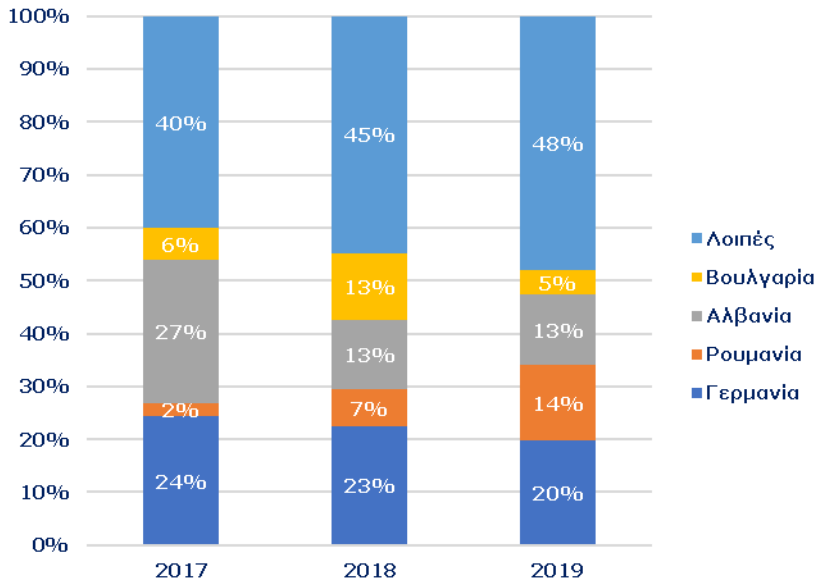

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.5 Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στην Ελλάδα την περίοδο 2017-2019 αυξήθηκαν κατά +24% (από € 14.202 εκατ. το 2017 σε € 17.680 εκατ. το 2019). Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι θετική, με εξαίρεση την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου (-1%, από € 167 εκατ. το 2017 σε € 165 εκατ. το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (+42%, από € 3,7 δισ. το 2017 σε € 5,2 δισ. το 2019), Κρήτη (+10%, από € 3,3 δισ. το 2017 σε € 3,6 δισ. το 2019), Αττική (+24%, από € 2,1 δισ. το 2017 σε € 2,6 δισ. το 2019), Κεντρική Μακεδονία (+21%, από € 1,9 δισ. το 2017 σε € 2,3 δισ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+8%, από € 1,8 δισ. το 2017 σε € 1,9 δισ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+56%, από € 282 εκατ. το 2017 σε € 440 εκατ. το 2019), Πελοπόννησο (+36%, από € 307 εκατ. το 2017 σε € 417 εκατ. το 2019), Θεσσαλία (+23%, από € 290 εκατ. το 2017 σε € 355 εκατ. το 2019), Ήπειρο (+21%, από € 216 εκατ. το 2017 σε 261 εκατ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+62%, από € 159 εκατ. το 2017 σε € 257 εκατ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+59%, από € 113 εκατ. το 2017 σε € 180 εκατ. το 2019) και Δυτική Μακεδονία (+68%, από € 45 εκατ. το 2017 σε € 76 εκατ. το 2019).

Πίνακας 46: Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε εκατ. €), 2017-2019

Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε εκατ. €), 2017 - 2019				
Περιφέρεια	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Νότιο Αιγαίο	3.653	4.414	5.175	42%
Κρήτη	3.260	3.134	3.601	10%
Αττικής	2.083	2.279	2.592	24%
Κεντρική Μακεδονία	1.852	2.275	2.250	21%
Ιόνια Νησιά	1.775	1.691	1.911	8%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	282	322	440	56%
Πελοπόννησος	307	415	417	36%
Θεσσαλία	290	270	355	23%
Ήπειρος	216	222	261	21%
Δυτική Ελλάδα	159	212	257	62%
Στερεά Ελλάδα	113	194	180	59%
Βόρειο Αιγαίο	167	164	165	-1%
Δυτική Μακεδονία	**45**	**61**	**76**	**68%**
Ελλάδα	**14.202**	**15.653**	**17.680**	**24%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2019, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (29%), την Κρήτη (20%), την Αττική (15%), την Κεντρική Μακεδονία (13%) και τα Ιόνια Νησιά (11%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 88% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2019.

Διάγραμμα 60: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

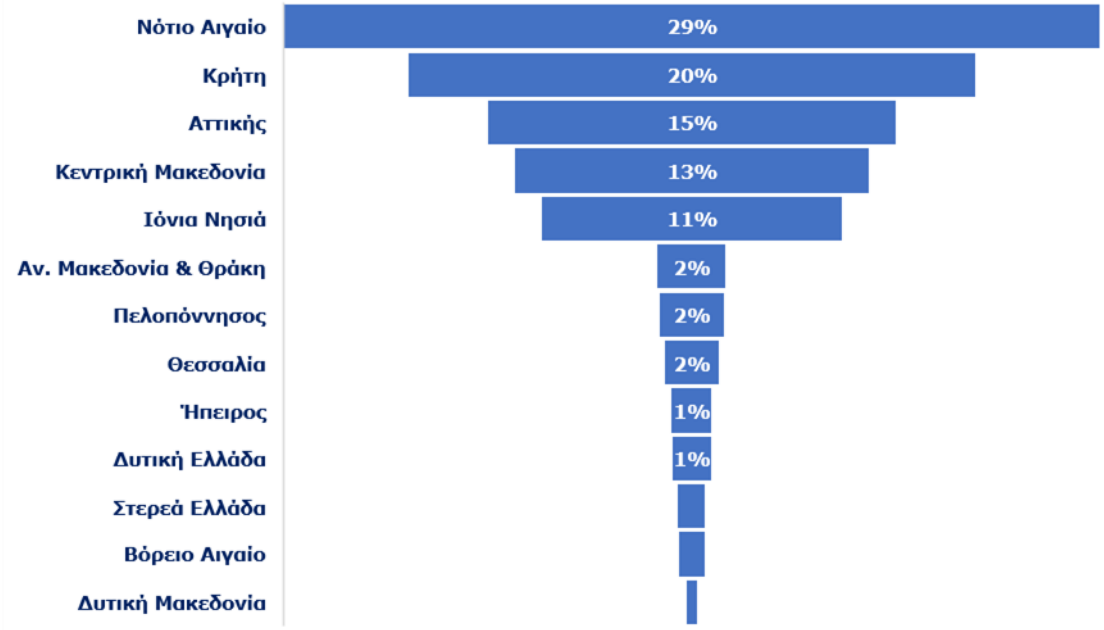

5.1.6 Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύει μόλις το 0,4% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2019, σημειώνοντας αύξηση σε σύγκριση με το 2017 κατά +68% (από € 45 εκατ. το 2017 σε € 76 εκατ. το 2019). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση την αγορά της Γερμανίας (-4%, από € 11 εκατ. το 2017 σε € 11 εκατ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Αλβανία (+31%, από € 11 εκατ. το 2017 σε € 14 εκατ. το 2019), Ρουμανία (+1.274%, από € 1 εκατ. το 2017 σε € 12 εκατ. το 2019), Βουλγαρία (+13%, από € 3 εκατ. το 2017 σε € 4 εκατ. το 2019) και Λοιπές (+90%, από € 18 εκατ. το 2017 σε € 35 εκατ. το 2019).

Πίνακας 47: Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (σε εκατ. €), 2017-2019

Κατανομή εισπράξεων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά αγορά (σε εκατ. €), 2017 - 2019				
Χώρες Προέλευσης	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Αλβανία	11	10	14	31%
Ρουμανία	1	4	12	1274%
Γερμανία	11	10	11	-4%
Βουλγαρία	3	6	4	13%
Λοιπές	18	29	35	90%
Σύνολο	**45**	**61**	**76**	**68%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2019, η μεγαλύτερη αγορά για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας είναι η αλβανική αντιπροσωπεύοντας το 19% των εισπράξεων της Περιφέρειας (25% το 2017) και ακολουθούν η ρουμάνικη με 15% (2% το 2017), η γερμανική με 14% (25% το 2017), η βουλγάρικη με 5% (7% το 2017) και οι Λοιπές με 46% (41% το 2017).

Διάγραμμα 61: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2017-2019

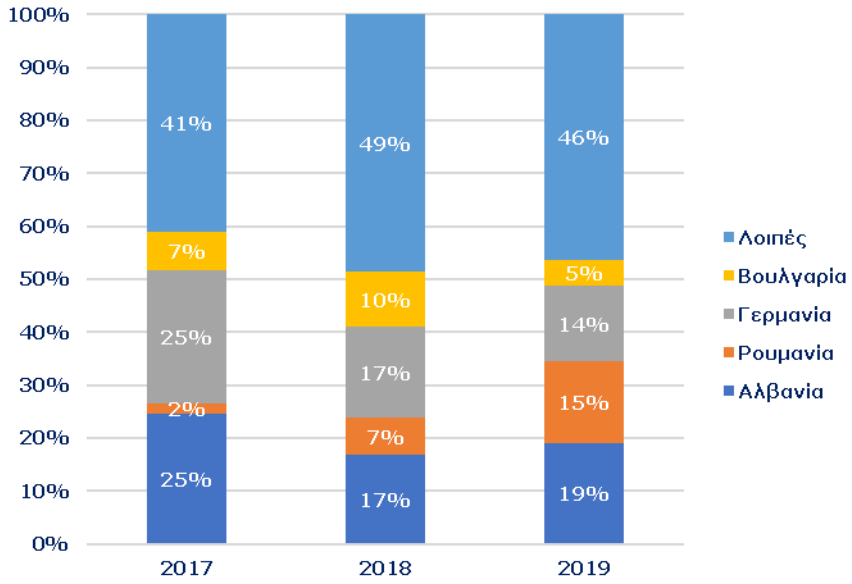

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2 ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2017-2019

5.2.1 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα

Η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα την περίοδο 2017-2019 σημείωσε αύξηση κατά +5% (από € 458 το 2017 σε € 482 το 2019). Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι θετική, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (-12%, από € 301 το 2017 σε € 265 το 2019), Ηπείρου (-17%, από € 303 το 2017 σε € 253 το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-45%, από € 209 το 2017 σε € 115 το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (+20%, από € 626 το 2017 σε € 751 το 2019), Κρήτης (+0,4%, από € 678 το 2017 σε € 681 το 2019), Ιονίων Νήσων (+5%, από € 598 το 2017 σε € 627 το 2019), Πελοποννήσου (+10%, από € 423 το 2017 σε € 464 το 2019), Βορείου Αιγαίου (+0,5%, από € 458 το 2017 σε € 460 το 2019), Θεσσαλίας (+5%, από € 418 το 2017 σε € 440 το 2019), Αττικής (+8%, από € 406 το 2017 σε € 438 το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+30%, από € 255 το 2017 σε € 333 το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+12%, από € 282 το 2017 σε € 315 το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (+22%, από € 203 το 2017 σε € 248 το 2019).

Πίνακας 48: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά Περιφέρεια (σε €), 2017-2019

Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2017 - 2019				
Περιφέρεια	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Νότιο Αιγαίο	626	666	751	20%
Κρήτη	678	599	681	0%
Ιόνια Νησιά	598	535	627	5%
Πελοπόννησος	423	469	464	10%
Βόρειο Αιγαίο	458	422	460	0%
Θεσσαλία	418	401	440	5%
Αττικής	406	401	438	8%
Κεντρική Μακεδονία	255	291	333	30%
Δυτική Ελλάδα	282	303	315	12%
Στερεά Ελλάδα	301	353	265	-12%
Ήπειρος	303	270	253	-17%
Δυτική Μακεδονία	**203**	**174**	**248**	**22%**
Αν. Μακεδονία & Θράκη	209	167	115	-45%
Ελλάδα	**458**	**449**	**482**	**5%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (€ 626 το 2017, € 666 το 2018 και € 751 το 2019), Κρήτης (€ 678 το 2017, € 599 το 2018 και € 681 το 2019), Ιονίων Νήσων (€ 598 το 2017, € 535 το 2018 και € 627 το 2019), Πελοποννήσου (μόνο για το 2018, € 423 το 2017, € 469 το 2018 και € 464 το 2019) και Βορείου Αιγαίου (ίδιο το 2017, € 458 το 2017, € 422 το 2018 και € 460 το 2019).

Διάγραμμα 62: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά Περιφέρεια (σε €), 2017-2019

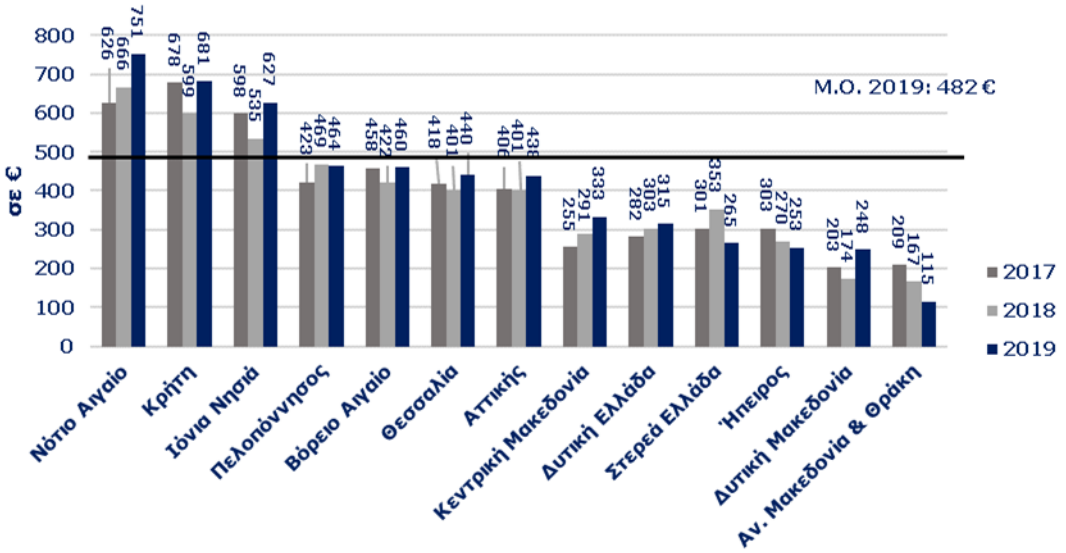

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.2 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Η Μέση Δαπάνη ανά επίσκεψη στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας κατέγραψε αύξηση την περίοδο 2017-2019 κατά +22% (από € 203 το 2017 σε € 248 το 2019). Η αύξηση αυτή, οφείλεται στην αύξηση που καταγράφηκε στην Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στις αγορές της Ρουμανίας (+163%, από € 140 το 2017 σε € 368 το 2019), της Αλβανίας (+21%, από € 108 το 2017 σε € 131 το 2019) και των Λοιπών (+18%, από € 276 το 2017 σε € 327 το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Γερμανία (-7%, από € 482 το 2017 σε € 450 το 2019) και Βουλγαρία (-17%, από € 142 το 2017 σε € 118 το 2019). Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας τα έτη 2017, 2018 και 2019 υπολείπεται αυτής του συνόλου της χώρας κατά 56%, 61% και 49% αντίστοιχα.

Πίνακας 49: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (σε €), 2017-2019

Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά χώρα προέλευσης (σε €) , 2017 - 2019				
Χώρες Προέλευσης	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Γερμανία	482	273	450	-7%
Ρουμανία	140	121	368	163%
Αλβανία	108	110	131	21%
Βουλγαρία	142	96	118	-17%
Λοιπές	276	248	327	18%
Περιφέρεια	**203**	**174**	**248**	**22%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (€ 482 το 2017, € 273 το 2018 και € 450 το 2019) και των Λοιπών (€ 276 το 2017, € 248 το 2018 και € 327 το 2019) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και για τα τρία έτη σε σύγκριση με το σύνολο της Περιφέρειας, την Ρουμανία (€ 140 το 2017, € 121 το 2018 και € 368 το 2019) μόνο για το 2018 ενώ αντίθετα οι αγορές της Αλβανίας (€ 108 το 2017, € 110 το 2018 και € 131 το 2019) και της Βουλγαρίας (€ 142 το 2017, € 96 το 2018 και € 118 το 2019) κατέγραψαν χαμηλότερη Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και για τα τρία έτη σε σύγκριση με το σύνολο της Περιφέρειας.

Διάγραμμα 63: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (σε €), 2017-2019

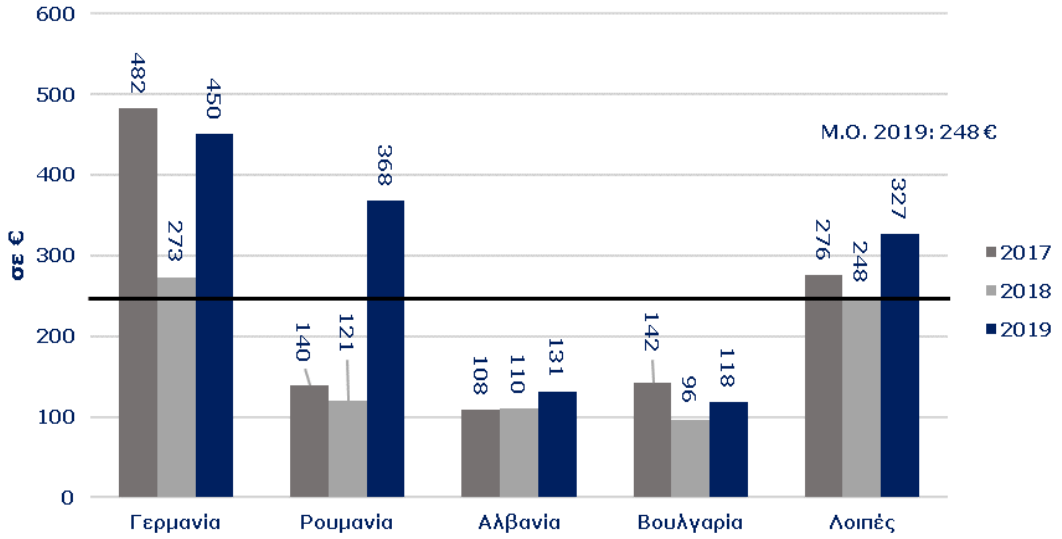

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.3 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια στην Ελλάδα

Η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Ελλάδα την περίοδο 2017-2019 σημείωσε αύξηση κατά +12% (από € 68 το 2017 σε € 76 το 2019). Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι θετική, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (-5%, από € 52 το 2017 σε € 50 το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-17%, από € 52 το 2017 σε € 43 το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (+23%, από € 79 το 2017 σε € 97 το 2019), Κρήτη (+3%, από € 81 το 2017 σε € 83 το 2019), Ιόνια Νησιά (+13%, από € 71 το 2017 σε € 80 το 2019), Αττική (+8%, από € 71 το 2017 σε € 76 το 2019), Θεσσαλία (+26%, από € 58 το 2017 σε € 73 το 2019), Ήπειρος (+10%, από € 59 το 2017 σε € 65 το 2019), Πελοπόννησος (+9%, από € 59 το 2017 σε € 64 το 2019), Στερεά Ελλάδα (+8%, από € 56 το 2017 σε € 60 το 2019), Βόρειο Αιγαίο (+10%, από € 52 το 2017 σε € 57 το 2019), Δυτική Ελλάδα (+1%, από € 56 το 2017 σε € 57 το 2019) και Κεντρική Μακεδονία (+21%, από € 45 το 2017 σε € 55 το 2019).

Πίνακας 50: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια (σε €), 2017-2019

Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2017 - 2019				
Περιφέρεια	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Νότιο Αιγαίο	79	86	97	23%
Κρήτη	81	72	83	3%
Ιόνια Νησιά	71	68	80	13%
Αττικής	71	73	76	8%
Θεσσαλία	58	64	73	26%
Ήπειρος	59	66	65	10%
Πελοπόννησος	59	63	64	9%
Στερεά Ελλάδα	56	65	60	8%
Βόρειο Αιγαίο	52	53	57	10%
Δυτική Ελλάδα	56	67	57	1%
Κεντρική Μακεδονία	45	51	55	21%
Δυτική Μακεδονία	**52**	**46**	**50**	**-5%**
Αν. Μακεδονία & Θράκη	52	50	43	-17%
Ελλάδα	**68**	**69**	**76**	**12%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (€ 79 το 2017, € 86 το 2018 και € 97 το 2019), Κρήτης (€ 81 το 2017, € 72 το 2018 και € 83 το 2019), Ιονίων Νήσων (μόνο το 2017 και το 2019, € 71 το 2017, € 68 το 2018 και € 80 το 2019) και Αττικής (€ 71 το 2017, € 73 το 2018 και € 76 το 2019).

Διάγραμμα 64: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια (σε €), 2017-2019

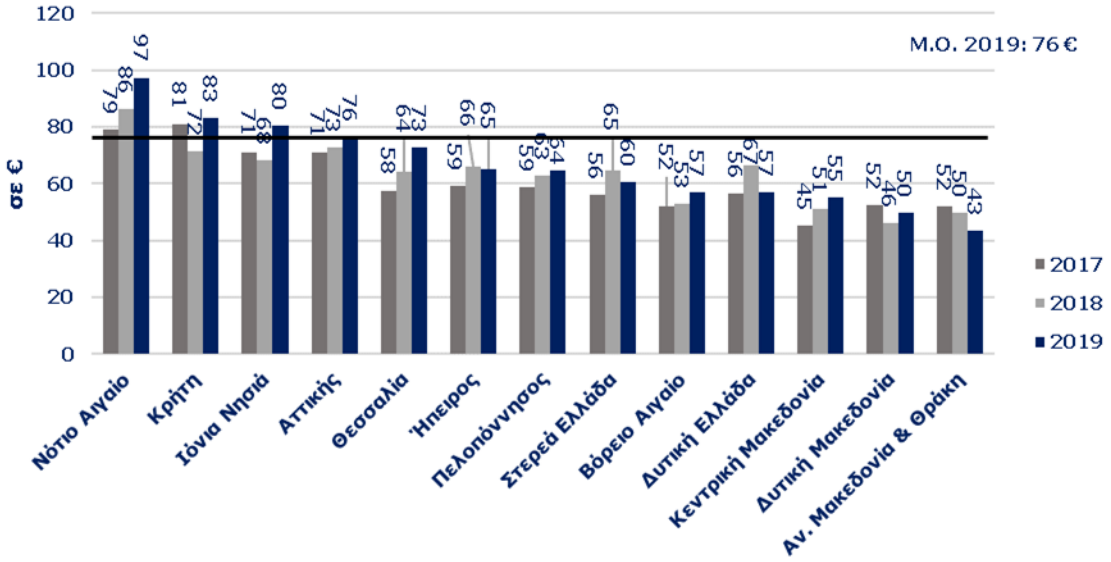

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.4 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας κατέγραψε μείωση την περίοδο 2017-2019 κατά -5% (από € 52 το 2017 σε € 50 το 2019). Η εικόνα στις επιμέρους αγορές είναι μικτή, με τις αγορές της Αλβανίας (+51%, από € 47 το 2017 σε € 71 το 2019) και της Ρουμανίας (+26%, από € 43 το 2017 σε € 54 το 2019) να καταγράφουν αύξηση και τις αγορές της Βουλγαρίας (-20%, από € 65 το 2017 σε € 52 το 2019), της Γερμανίας (-33%, από € 54 το 2017 σε € 36 το 2019) και των Λοιπών (-10%, από € 54 το 2017 σε € 48 το 2019) μείωση. Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας τα έτη 2017, 2018 και 2019 υπολείπεται αυτής του συνόλου της χώρας κατά 23%, 33% και 35% αντίστοιχα.

Πίνακας 51: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (σε €), 2017-2019

Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά χώρα προέλευσης (σε €), 2017 - 2019				
Χώρες Προέλευσης	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Αλβανία	47	59	71	51%
Ρουμανία	43	46	54	26%
Βουλγαρία	65	37	52	-20%
Γερμανία	54	35	36	-33%
Λοιπές	54	50	48	-10%
Περιφέρεια	**52**	**46**	**50**	**-5%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με την αγορά της Αλβανίας (€ 47 το 2017, € 59 το 2018 και € 71 το 2019) να καταγράφει υψηλότερη Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση για τα έτη 2018 και 2019, την αγορά της Βουλγαρίας (€ 65 το 2017, € 37 το 2018 και € 52 το 2019) τα έτη 2017 και 2019, τις Λοιπές (€ 54 το 2017, € 50 το 2018 και € 48 το 2019) τα έτη 2017 και 2018, την Ρουμανία (€ 43 το 2017, € 46 το 2018 και € 54 το 2019) το έτος 2019 και την Γερμανία (€ 54 το 2017, € 35 το 2018 και € 36 το 2019) μόνο το 2018.

Διάγραμμα 65: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (σε €), 2017-2019

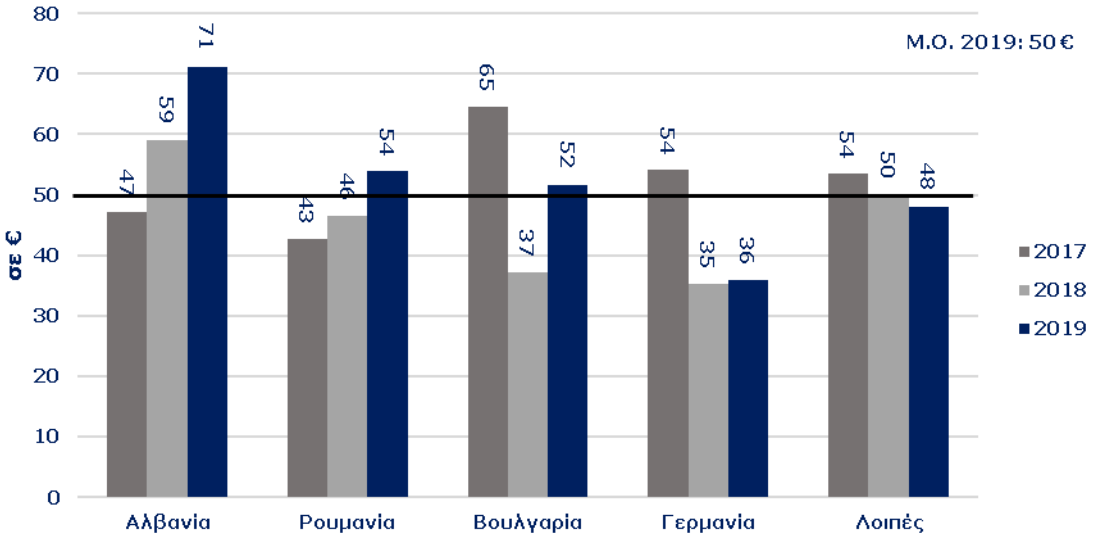

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα την περίοδο 2017-2019 κατέγραψε μείωση κατά -6% (από 6,8 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 6,3 διανυκτερεύσεις το 2019). Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Πελοποννήσου (+0,3%, από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+7%, από 5,6 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 6,0 διανυκτερεύσεις το 2019), Αττικής (+0,3%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+11%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 5,5 διανυκτερεύσεις το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (+29%, από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019) να καταγράφουν αύξηση και τις Περιφέρειες Κρήτης (-2%, από 8,4 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 8,2 διανυκτερεύσεις το 2019), Βορείου Αιγαίου (-9%, από 8,8 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019), Ιονίων Νήσων (-7%, από 8,4 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 7,8 διανυκτερεύσεις το 2019), Νοτίου Αιγαίου (-3%, από 7,9 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019), Θεσσαλίας (-16%, από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 6,1 διανυκτερεύσεις το 2019), Στερεάς Ελλάδας (-18%, από 5,4 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019), Ηπείρου (-24%, από 5,1 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-34%, από 4,0 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019) μείωση.

Πίνακας 52: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2017-2019

Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2017 - 2019				
Περιφέρεια	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Κρήτη	8,4	8,4	8,2	-2%
Βόρειο Αιγαίο	8,8	8,0	8,1	-9%
Ιόνια Νησιά	8,4	7,8	7,8	-7%
Νότιο Αιγαίο	7,9	7,7	7,7	-3%
Πελοπόννησος	7,2	7,5	7,2	0%
Θεσσαλία	7,2	6,2	6,1	-16%
Κεντρική Μακεδονία	5,6	5,7	6,0	7%
Αττικής	5,7	5,5	5,7	0%
Δυτική Ελλάδα	5,0	4,6	5,5	11%
Δυτική Μακεδονία	**3,9**	**3,8**	**5,0**	**29%**
Στερεά Ελλάδα	5,4	5,5	4,4	-18%
Ήπειρος	5,1	4,1	3,9	-24%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	4,0	3,4	2,7	-34%
Ελλάδα	**6,8**	**6,5**	**6,3**	**-6%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η εικόνα στην Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη είναι μικτή με τις Περιφέρειες της Κρήτης (8,4 διανυκτερεύσεις το 2017, 8,4 διανυκτερεύσεις το 2018 και 8,2 διανυκτερεύσεις το 2019), του Βορείου Αιγαίου (8,8 διανυκτερεύσεις το 2017, 8,0 διανυκτερεύσεις το 2018 και 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019), των Ιονίων Νήσων (8,4 διανυκτερεύσεις το 2017, 7,8 διανυκτερεύσεις το 2018 και 7,8 διανυκτερεύσεις το 2019), του Νοτίου Αιγαίου (7,9 διανυκτερεύσεις το 2017, 7,7 διανυκτερεύσεις το 2018 και 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019) και της Πελοποννήσου (7,2 διανυκτερεύσεις το 2017, 7,5 διανυκτερεύσεις το 2018 και 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μέσο Όρο της χώρας και για τα 3 έτη, της Θεσσαλίας (7,2 διανυκτερεύσεις το 2017, 6,2 διανυκτερεύσεις το 2018 και 6,1 διανυκτερεύσεις το 2019) μόνο το 2017 ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (5,6 διανυκτερεύσεις το 2017, 5,7 διανυκτερεύσεις το 2018 και 6,0 διανυκτερεύσεις το 2019), Αττικής (5,7 διανυκτερεύσεις το 2017, 5,5 διανυκτερεύσεις το 2018 και 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019), Δυτικής Ελλάδας (5,0 διανυκτερεύσεις το 2017, 4,6 διανυκτερεύσεις το 2018 και 5,5 διανυκτερεύσεις το 2019), Δυτικής Μακεδονίας (3,9 διανυκτερεύσεις το 2017, 3,8 διανυκτερεύσεις το 2018 και 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019), Στερεάς Ελλάδας (5,4 διανυκτερεύσεις το 2017, 5,5 διανυκτερεύσεις το 2018 και 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019), Ηπείρου (5,1 διανυκτερεύσεις το 2017, 4,1 διανυκτερεύσεις το 2018 και 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (4,0 διανυκτερεύσεις το 2017, 3,4 διανυκτερεύσεις το 2018 και 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019) σημείωσαν χαμηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μ.Ο της χώρας.

Διάγραμμα 66: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2017-2019

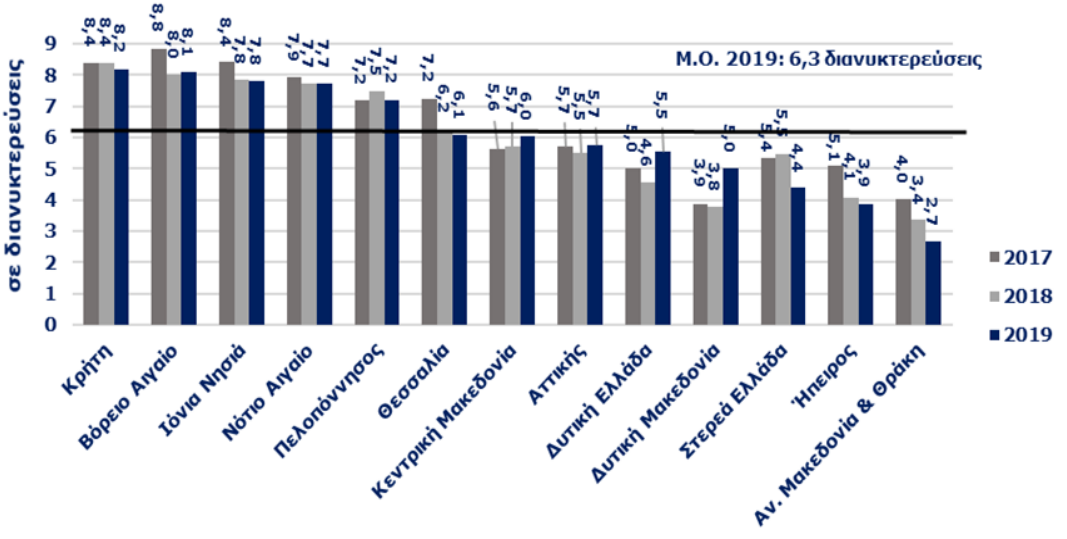

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας κατέγραψε αύξηση την περίοδο 2017-2019 κατά +29% (από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019). Όλες οι αγορές σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση την Αλβανία (-20%, από 2,3 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 1,8 διανυκτερεύσεις το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Γερμανία (+40%, από 8,9 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 12,5 διανυκτερεύσεις το 2019), Ρουμανία (+109%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 6,8 διανυκτερεύσεις το 2019), Βουλγαρία (+4%, από 2,2 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 2,3 διανυκτερεύσεις το 2019) και Λοιπές (+32%, από 5,2 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 6,8 διανυκτερεύσεις το 2019). Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη στην Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας τα έτη 2017, 2018 και 2019 υπολείπεται αυτής του συνόλου της χώρας κατά 43%, 42% και 21% αντίστοιχα.

Πίνακας 53: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (σε διανυκτερεύσεις), 2017-2019

Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά αγορά (σε διανυκτερεύσεις), 2017 - 2019				
Χώρες Προέλευσης	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Γερμανία	8,9	7,7	12,5	40%
Ρουμανία	3,3	2,6	6,8	109%
Βουλγαρία	2,2	2,6	2,3	4%
Αλβανία	2,3	1,9	1,8	-20%
Λοιπές	5,2	5,0	6,8	32%
Περιφέρεια	**3,9**	**3,8**	**5,0**	**29%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (8,9 διανυκτερεύσεις το 2017, 7,7 διανυκτερεύσεις το 2018 και 12,5 διανυκτερεύσεις το 2019) και των Λοιπών (5,2 διανυκτερεύσεις το 2017, 5,0 διανυκτερεύσεις το 2018 και 6,8 διανυκτερεύσεις το 2019) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής και για τα τρία έτη, η αγορά της Ρουμανίας (3,3 διανυκτερεύσεις το 2017, 2,6 διανυκτερεύσεις το 2018 και 6,8 διανυκτερεύσεις το 2019) μόνο για το 2019 ενώ αντίθετα οι αγορές της Βουλγαρίας (2,2 διανυκτερεύσεις το 2017, 2,6 διανυκτερεύσεις το 2018 και 2,3 διανυκτερεύσεις το 2019) και της Αλβανίας (2,3 διανυκτερεύσεις το 2017, 1,9 διανυκτερεύσεις το 2018

και 1,8 διανυκτερεύσεις το 2019) κατέγραψαν χαμηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής και για τα τρία έτη σε σύγκριση με το σύνολο της Περιφέρειας.

Διάγραμμα 67: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (σε διανυκτερεύσεις), 2017-2019

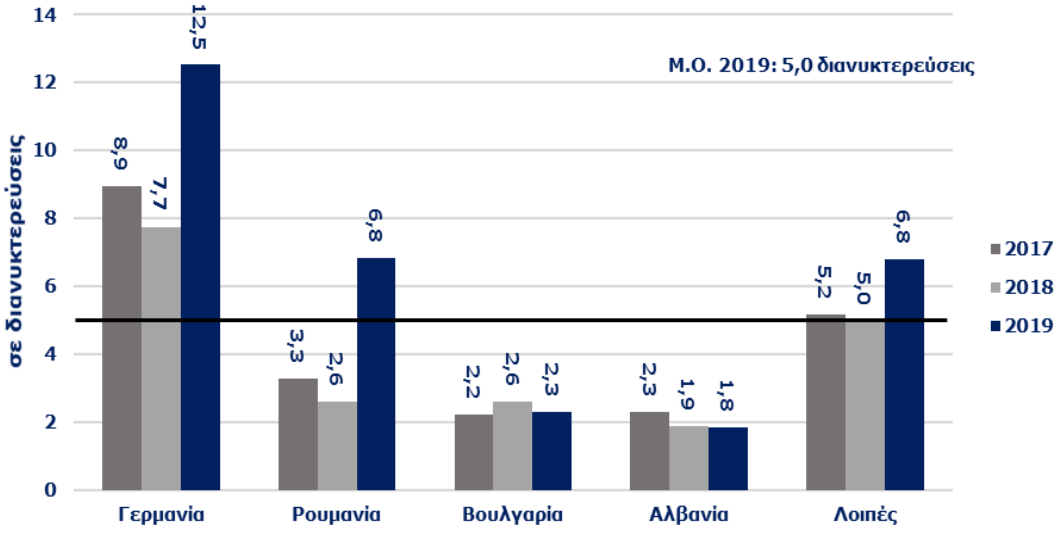

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.3 ΚΥΡΙΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

5.3.1 Κύριες αγορές

Η Δυτική Μακεδονία αποτελεί την μοναδική Περιφέρεια της χώρας που δεν βρέχεται από θάλασσα. Οι διεθνείς επισκέψεις στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας είναι οι χαμηλότερες από όλες τις Περιφέρειες της χώρας. Συγκεκριμένα, οι κυριότερες αγορές της Δυτικής Μακεδονίας είναι:

Αλβανία: Η αλβανική αγορά το 2019 όπως καταγράφεται και στην ενότητα 5.1.2, αποτελεί λόγω εγγύτητας, την κύρια αγορά της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, σημειώνοντας αύξηση επισκέψεων κατά +18% (από 93 χιλ. το 2018 σε 110 χιλ. το 2019). Αναφορικά με τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2020) εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η πανδημία και οι επακόλουθοι περιορισμοί προβλέπεται να οδηγήσουν την αλβανική οικονομία σε μια βαθιά ύφεση το 2020 παρά τις καλές επιδόσεις του γεωργικού τομέα και την υλοποίηση των έργων ανοικοδόμησης μετά τον σεισμό. Οι δημόσιες επενδύσεις και οι εξαγωγές αναμένεται να υποστηρίξουν μια μερική οικονομική ανάκαμψη το 2021, ενώ η αβεβαιότητα σχετικά με τα διεθνή ταξίδια και η ήπια ανάκαμψη στην ΕΕ, θα επηρεάσουν της εξαγωγές υπηρεσιών, τις άμεσες ξένες επενδύσεις και τα εμβάσματα. Η οικονομία αναμένεται να ανακτήσει το επίπεδο παραγωγής του 2019 το 2022, αλλά τα δημόσια οικονομικά είναι απίθανο να φτάσουν τα επίπεδα χρέους και ελλείμματος πριν από την κρίση.

Ρουμανία: η ρουμανική αγορά αποτελεί την 2η μεγαλύτερη αγορά της Περιφέρειας, σε όρους επισκέψεων, σημειώνοντας μείωση κατά -9% (από 35 χιλ. το 2018 σε 32 χιλ. το 2019). Σε ότι αφορά τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2020) εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οικονομία της Ρουμανίας αναμένεται να ανακάμψει από την μείωση της παραγωγής κατά το 1ο εξάμηνο του έτους λόγω της πανδημίας. Αν και η συρρίκνωση το 2020 φαίνεται λιγότερο σοβαρή απ' ότι αρχικά αναμενόταν, η αβεβαιότητα παραμένει πολύ υψηλή δεδομένης της πρόσφατης εξέλιξης της πανδημίας, ενώ και η παραγωγή δεν πρόκειται να επιστρέψει πριν το 2022 σε επίπεδα προ-κρίσης. Το έλλειμμα του προϋπολογισμού προβλέπεται να αυξηθεί σημαντικά, λόγω της δημοσιονομικής προσπάθειας που απαιτείται για την καταπολέμηση της κρίσης.

Βουλγαρία: η βουλγαρική αγορά αποτελεί για το 2019 την 3η μεγαλύτερη αγορά της Περιφέρειας, σε όρους επισκέψεων, σημειώνοντας μείωση κατά -51% (από 64 χιλ. το 2018 σε 31 χιλ. το 2019). Αναφορικά με τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2020) εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής

Επιτροπής, η οικονομία της Βουλγαρίας άρχισε να ανακάμπτει, μετά από μια απότομη πτώση κατά το 2ο τρίμηνο, και αναμένεται να συνεχίσει να αναπτύσσεται. Η εγχώρια ζήτηση και οι εξαγωγές αναμένεται να συμβάλλουν στην ανάπτυξη. Μετά την αρχική απότομη αύξηση, η ανεργία έχει σταθεροποιηθεί, εν μέρει λόγω των μέτρων που ελήφθησαν από την κυβέρνηση για την διατήρηση της απασχόλησης. Η στήριξη της απασχόλησης και των εισοδημάτων οφείλεται για την δημιουργία των ελλειμμάτων που καταγράφηκαν στον προϋπολογισμό μετά από 4 χρόνια.

Γερμανία: η γερμανική αγορά αποτελεί για το 2019 την 4η μεγαλύτερη αγορά της Περιφέρειας σημειώνοντας μείωση επισκέψεων κατά -37% (από 38 χιλ. το 2018 σε 24 χιλ. το 2019). Όσον αφορά τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2020) εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η γερμανική οικονομία βρίσκεται σε ιστορική ύφεση το 2020, η οποία όμως αναμένεται να ανακάμψει το 2021 και το 2022. Αν και η πτώση του τρέχοντος έτους φαίνεται πιθανότατα να είναι λιγότερο σοβαρή απ' ότι αναμενόταν αρχικά, οι προοπτικές παραμένουν αβέβαιες εξαιτίας της αύξησης των κρουσμάτων κοροναϊού και των διαρθρωτικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η μεταποίηση. Μεγάλης κλίμακας πολιτικές παρεμβάσεις αναμένεται να συνεχίσουν να εφαρμόζονται για την αποφυγή πτωχεύσεων και μαζικών απολύσεων. Το δημοσιονομικό κόστος της κρίσης θα συνεχίσει να συσσωρεύεται, αλλά το δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται να μειωθεί το 2021 και το 2022.

5.4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΦΙΞΕΩΝ – ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ – ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ[8], 2014-2019

5.4.1 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2014-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +48% (από 14 εκατ. το 2014 σε 21 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση: Νότιο Αιγαίο (+90%, από 3,0 εκατ. το 2014 σε 5,8 εκατ. το 2019), Κρήτη (+55%, από 3,3 εκατ. το 2014 σε 5,0 εκατ. το 2019), Αττική (+34%, από 3,6 εκατ. το 2014 σε 4,8 εκατ. το 2019), Κεντρική Μακεδονία (+43%, από 2,2 εκατ. το 2014 σε 3,1 εκατ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+84%, από 1,2 εκατ. το 2014 σε 2,3 εκατ. το 2019), Πελοπόννησο (+66%, από 900 χιλ. το 2014 σε 1,5 εκατ. το 2019), Θεσσαλία (+46%, από 783 χιλ. το 2014 σε 1,1 εκατ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+70%, από 481 χιλ. το 2014 σε 817 χιλ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+31%, από 551 χιλ. το 2014 σε 720 χιλ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+27%, από 555 χιλ. το 2014 σε 705 χιλ. το 2019), Ήπειρο (+56%, από 391 χιλ. το 2014 σε 611 χιλ. το 2019), Βόρειο Αιγαίο (+24%, από 324 χιλ. το 2014 σε 402 χιλ. το 2019) και Δυτική Μακεδονία (+20%, από 127 χιλ. το 2014 σε 152 χιλ. το 2019).

Πίνακας 54: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Νοτίου Αιγαίου	3.029.920	3.211.252	3.301.280	3.698.691	5.519.195	5.756.216	90%
Κρήτης	3.250.910	3.316.404	3.706.861	3.993.924	5.123.357	5.033.786	55%
Αττικής	3.623.811	3.805.609	3.721.862	4.107.066	4.752.032	4.844.993	34%
Κεντρικής Μακεδονίας	2.158.427	2.392.102	2.430.086	2.547.544	3.078.324	3.092.167	43%
Ιονίων Νήσων	1.244.552	1.375.479	1.490.856	1.717.806	2.249.351	2.290.210	84%
Πελοποννήσου	899.808	935.140	983.795	1.133.876	1.545.023	1.492.741	66%
Θεσσαλίας	783.215	814.656	813.763	923.834	1.103.055	1.145.714	46%
Στερεάς Ελλάδας	481.002	513.600	541.231	598.656	777.273	817.403	70%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	550.722	606.705	605.998	649.015	715.274	720.197	31%
Δυτικής Ελλάδας	555.166	645.768	588.632	633.483	703.144	704.592	27%
Ηπείρου	390.806	385.687	406.791	457.581	620.253	611.459	56%
Βορείου Αιγαίου	323.532	353.364	286.460	343.099	389.048	401.790	24%
Δυτικής Μακεδονίας	**126.992**	**122.935**	**118.766**	**131.741**	**143.538**	**152.498**	**20%**
Ελλάδα	**17.418.863**	**18.478.701**	**18.996.381**	**20.936.316**	**26.718.867**	**27.063.766**	**55%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

[8] Για τα έτη 2010-2017 τα στοιχεία προκύπτουν από μέρος των συνολικών διαθέσιμων κλινών – η εκτίμηση και προβολή των αποτελεσμάτων γίνεται στο 80% των διαθέσιμων κλινών λόγω έλλειψης της πληροφορίας των μηνών λειτουργίας του κάθε καταλύματος μέσα στο έτος. Τα στοιχεία για τα έτη 2018-2019 λόγω αλλαγής της μεθοδολογίας προκύπτουν από το σύνολο των διαθέσιμων κλινών.

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου (21%), της Κρήτης (19%), της Αττικής (18%), της Κεντρικής Μακεδονίας (11%) και των Ιονίων Νήσων (8%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2019 το 78% των συνολικών αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα.

Διάγραμμα 68: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια, 2019

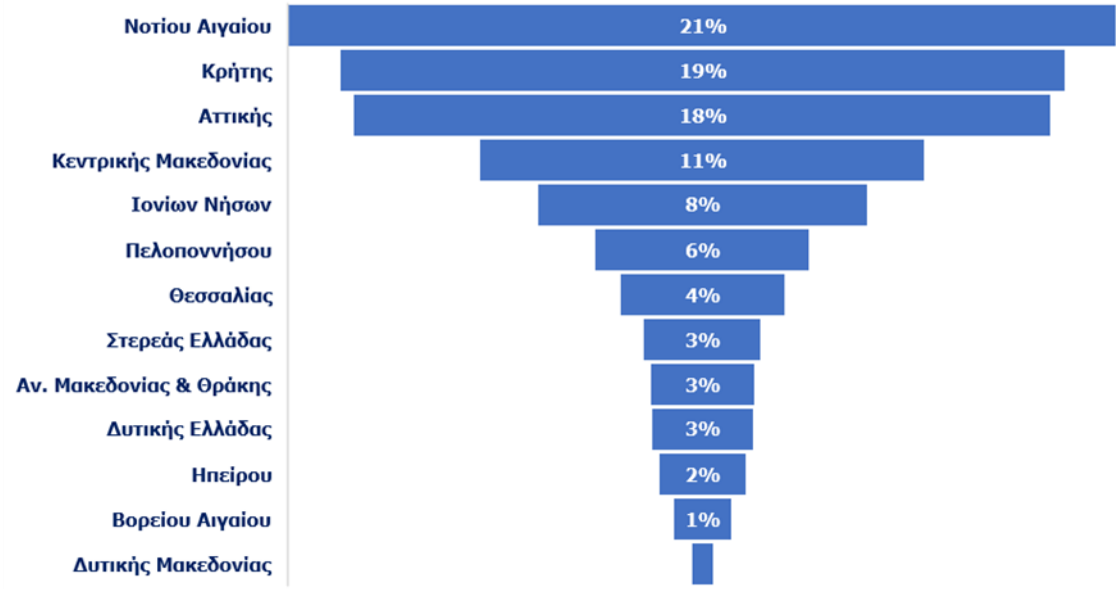

Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα αυξήθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (+66%, από 11,9 εκατ. το 2014 σε 19,7 εκατ. το 2019) σε σύγκριση με τους ημεδαπούς (+33%, από 5,5 εκατ. το 2014 σε 7,4 εκατ. το 2019). Τέλος, το μερίδιο των αλλοδαπών ως προς το σύνολο των αφίξεων την περίοδο 2014-2019 αυξάνεται (από 68% το 2014 σε 73% το 2019) ενώ αντίθετα των ημεδαπών μειώνεται (από 32% το 2014 σε 27% το 2019).

5.4.2 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσώπευε το 2019 μόλις το 1% των συνολικών αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα, σημειώνοντας αύξηση κατά +20% σε σύγκριση με το 2014 (από 127 χιλ. το 2014 σε 152 χιλ. το 2019). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +31% (από 18 χιλ. το 2014 σε 24 χιλ. το 2019) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +18% (από 109 χιλ. το 2014 σε 128 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Καστοριά (+12%, από 64 χιλ. το 2014 σε 71 χιλ. το 2019), Κοζάνη (+28%, από 40 χιλ. το 2014 σε 51 χιλ. το 2019), Φλώρινα (+1%, από 22 χιλ. το 2014 σε 22 χιλ. το 2019) και Γρεβενά (+571%, από 1 χιλ. το 2014 σε 8 χιλ. το 2019). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι ημεδαποί κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (από 86% το 2014 σε 84% το 2019) και οι αλλοδαποί το χαμηλότερο (από 14% το 2014 σε 16% το 2019).

Πίνακας 55: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2014-2019

Ενότητα		2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Καστοριάς	Αλλοδαποί	12.501	10.555	10.579	13.021	15.868	16.248	30%
	Ημεδαποί	51.379	51.577	50.374	48.350	53.714	55.205	7%
Κοζάνης	Αλλοδαποί	3.303	3.101	2.472	3.053	4.724	4.734	43%
	Ημεδαποί	36.468	38.096	37.747	41.979	44.055	46.098	26%
Φλωρίνης	Αλλοδαποί	2.455	2.478	1.360	1.625	1.894	2.074	-16%
	Ημεδαποί	19.733	13.420	13.772	16.358	17.542	20.408	3%
Γρεβενών	Αλλοδαποί	42	177	99	937	635	946	2152%
	Ημεδαποί	1.111	3.531	2.363	6.418	5.106	6.785	511%
Σύνολο	**Αλλοδαποί**	**18.301**	**16.311**	**14.510**	**18.636**	**23.121**	**24.002**	**31%**
	Ημεδαποί	**108.691**	**106.624**	**104.256**	**113.105**	**120.417**	**128.496**	**18%**
Σύνολο Περιφέρειας		**126.992**	**122.935**	**118.766**	**131.741**	**143.538**	**152.498**	**20%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2019, η Ενότητα Καστοριάς (47%) καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα και ακολουθούν οι Ενότητες Κοζάνης (33%), Φλώρινας (15%) και Γρεβενών (5%).

Διάγραμμα 69: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

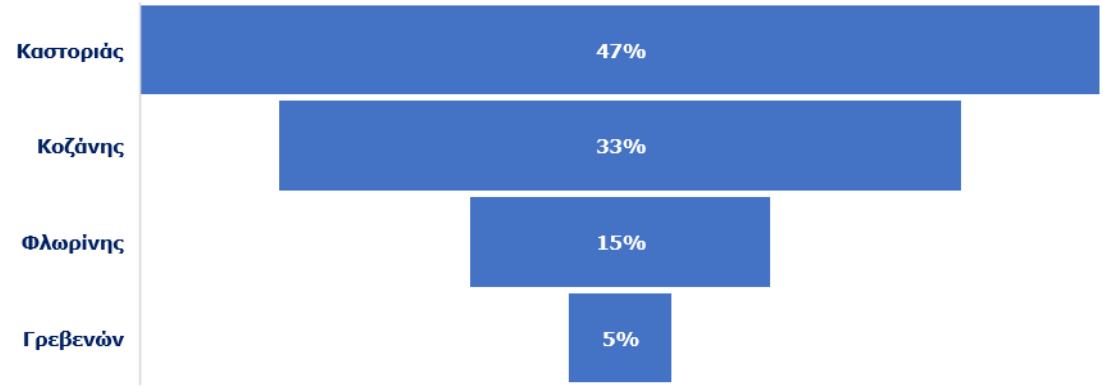

5.4.3 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2014-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +48% (από 74 εκατ. το 2014 σε 109 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση: Νότιο Αιγαίο (+71%, από 17,8 εκατ. το 2014 σε 30,6 εκατ. το 2019), Κρήτη (+36%, από 20,6 εκατ. το 2014 σε 28,0 εκατ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+61%, από 7,9 εκατ. το 2014 σε 12,8 εκατ. το 2019), Κεντρική Μακεδονία (+36%, από 7,9 εκατ. το 2014 σε 10,8 εκατ. το 2019), Αττική (+31%, από 7,8 εκατ. το 2014 σε 10,3 εκατ. το 2019), Πελοπόννησο (+62%, από 2,4 εκατ. το 2014 σε 3,9 εκατ. το 2019), Θεσσαλία (+36%, από 2,0 εκατ. το 2014 σε 2,7 εκατ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+67%, από 1,3 εκατ. το 2014 σε 2,2 εκατ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+28%, από 1,7 εκατ. το 2014 σε 2,2 εκατ. το 2019), Βόρειο Αιγαίο (+21%, από 1,7 εκατ. το 2014 σε 2,0 εκατ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+26%, από 1,6 εκατ. το 2014 σε 2,0 εκατ. το 2019), Ήπειρο (+66%, από 938 χιλ. το 2014 σε 1,6 εκατ. το 2019) και Δυτική Μακεδονία (+3%, από 303 χιλ. το 2014 σε 313 χιλ. το 2019).

Πίνακας 56: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Νοτίου Αιγαίου	17.848.265	18.807.465	18.833.749	21.310.044	29.827.901	30.592.824	71%
Κρήτης	20.593.775	21.094.955	22.807.734	24.473.913	29.003.095	27.962.541	36%
Ιονίων Νήσων	7.932.618	8.394.831	9.134.553	9.885.033	12.772.411	12.790.429	61%
Κεντρικής Μακεδονίας	7.925.296	8.194.395	8.367.559	9.086.001	10.741.397	10.809.343	36%
Αττικής	7.824.796	7.994.126	8.003.823	8.833.584	10.172.299	10.260.847	31%
Πελοποννήσου	2.425.776	2.479.313	2.804.252	3.091.937	4.056.025	3.936.868	62%
Θεσσαλίας	1.953.060	1.980.296	2.062.744	2.209.719	2.612.402	2.661.626	36%
Στερεάς Ελλάδας	1.292.221	1.342.734	1.535.314	1.717.667	2.164.657	2.163.593	67%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	1.681.590	1.798.036	1.770.206	1.973.242	2.185.358	2.152.142	28%
Βορείου Αιγαίου	1.653.055	1.764.524	1.530.785	1.750.671	2.060.052	2.005.706	21%
Δυτικής Ελλάδας	1.580.920	1.740.236	1.807.778	1.902.912	1.972.498	1.999.273	26%
Ηπείρου	937.854	892.226	956.624	1.099.202	1.550.470	1.558.985	66%
Δυτικής Μακεδονίας	**302.976**	**288.976**	**269.903**	**294.448**	**340.159**	**312.803**	**3%**
Ελλάδα	**73.952.202**	**76.772.113**	**79.885.024**	**87.628.373**	**109.458.724**	**109.206.980**	**48%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος διανυκτερεύσεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου (28%), της Κρήτης (26%), των Ιονίων Νήσων (12%), της Κεντρικής Μακεδονίας (10%) και της Αττικής (9%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2019 το 85% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα της χώρας.

Διάγραμμα 70: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

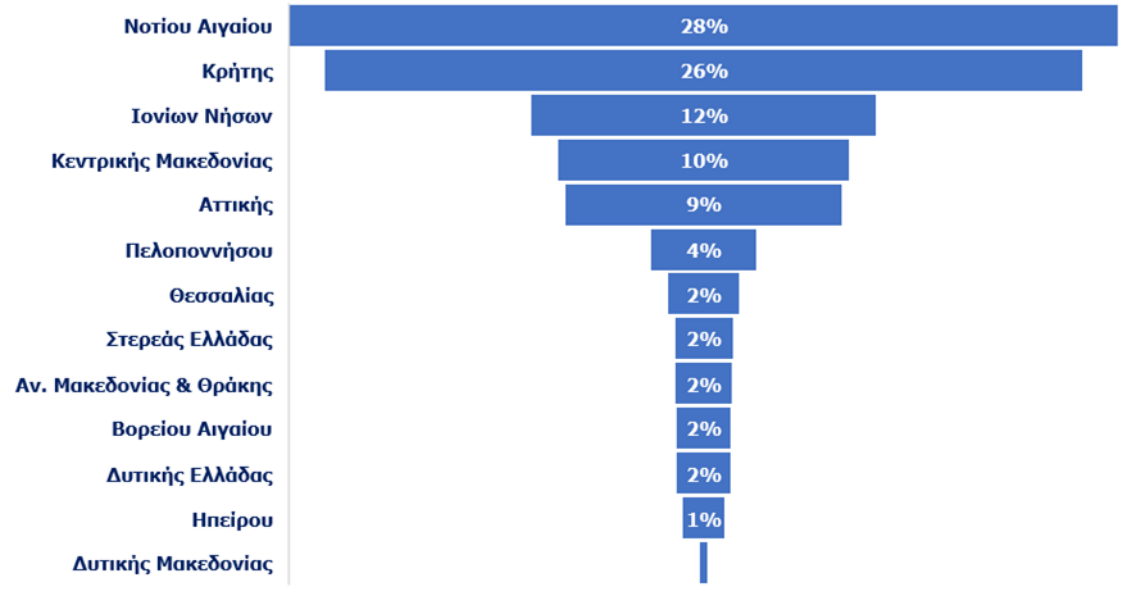

Επιπροσθέτως, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα αυξήθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (+52%, από 60,9 εκατ. το 2014 σε 92,4 εκατ. το 2019) σε σύγκριση με τους ημεδαπούς (+29%, από 13,0 εκατ. το 2014 σε 16,8 εκατ. το 2019). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι το μερίδιο των αλλοδαπών την περίοδο 2014-2019 αυξάνεται (από 82% το 2014 σε 85% το 2019) σε αντίθεση με τους ημεδαπούς που σημειώνει μείωση (από 18% το 2014 σε 15% το 2019).

5.4.4 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας αντιπροσώπευε το 2019 μόλις το 0,3% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα (αλλοδαποί και ημεδαποί), σημειώνοντας αύξηση κατά +3% σε σύγκριση με το 2014 (από 303 χιλ. το 2014 σε 313 χιλ. το 2019). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +42% (από 39 χιλ. το 2014 σε 55 χιλ. το 2019) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -2% (από 264 χιλ. το 2014 σε 258 χιλ. το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή με τις Ενότητες Γρεβενών (+511%, από 2 χιλ. το 2014 σε 14 χιλ. το 2019) και Καστοριάς (+19%, από 123 χιλ. το 2014 σε 147 χιλ. το 2019) να καταγράφουν αύξηση και τις Ενότητες Κοζάνης (-17%, από 135 χιλ. το 2014 σε 111 χιλ. το 2019) και Φλώρινας (-5%, από 43 χιλ. το 2014 σε 41 χιλ. το 2019) μείωση. Η πλειοψηφία των διανυκτερεύσεων προέρχεται από ημεδαπούς τουρίστες με πτωτική όμως τάση (από 87% το 2014 σε 83% το 2019) ενώ οι αλλοδαποί εμφανίζουν αύξηση (από 13% το 2014 σε 17% το 2019).

Πίνακας 57: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2014-2019

Ενότητα		2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Κατοριάς	Αλλοδαποί	22.930	19.686	20.639	28.372	48.363	34.815	52%
	Ημεδαποί	99.856	98.378	97.463	97.871	126.735	111.755	12%
Κοζάνης	Αλλοδαποί	10.017	9.584	8.732	8.914	18.034	13.624	36%
	Ημεδαποί	124.755	120.298	111.628	105.300	104.604	97.753	-22%
Φλωρίνης	Αλλοδαποί	5.542	5.264	2.971	3.678	4.098	4.624	-17%
	Ημεδαποί	37.643	28.413	24.067	28.740	29.029	36.582	-3%
Γρεβενών	Αλλοδαποί	70	296	160	9.981	876	1.530	2086%
	Ημεδαποί	2.163	7.057	4.243	11.592	8.420	12.120	460%
Σύνολο	**Αλλοδαποί**	**38.559**	**34.830**	**32.502**	**50.945**	**71.371**	**54.593**	**42%**
	Ημεδαποί	**264.417**	**254.146**	**237.401**	**243.503**	**268.788**	**258.210**	**-2%**
Σύνολο Περιφέρειας		**302.976**	**288.976**	**269.903**	**294.448**	**340.159**	**312.803**	**3%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, η Ενότητα Καστοριάς το 2019 αντιπροσώπευε το 47% των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα της Περιφέρειας με τις Ενότητες Κοζάνης (36%), Φλώρινας (13%) και Γρεβενών (4%) να ακολουθούν.

Διάγραμμα 71: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

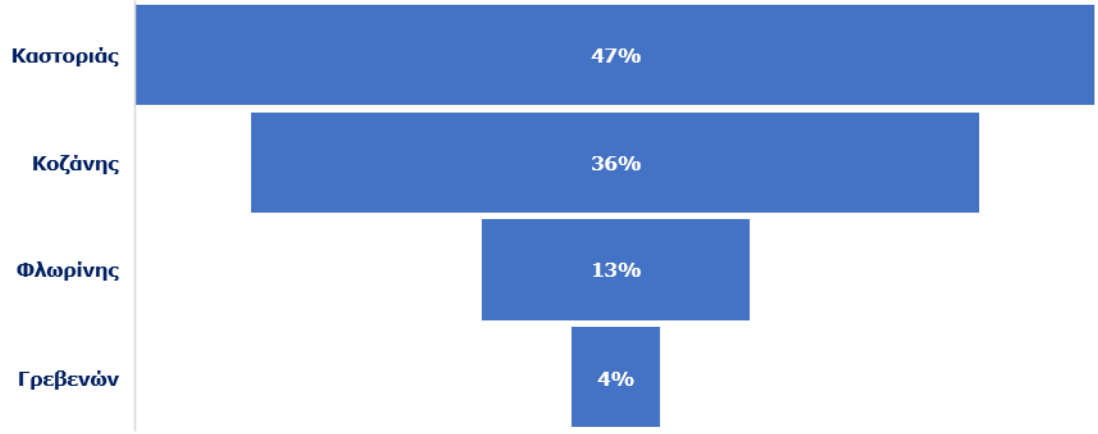

5.4.5 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας την περίοδο 2014-2019 σημείωσε βελτίωση (από 47% το 2014 σε 49% το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν βελτίωση των πληροτήτων τους, με εξαίρεση την Κρήτη (από 62% το 2014 σε 57% το 2019), το Βόρειο Αιγαίο (από 36% το 2014 σε 35% το 2019) και την Δυτική Μακεδονία (από 18% το 2014 σε 15% το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (από 55% το 2014 σε 58% το 2019), Ιόνια Νησιά (από 54% το 2014 σε 57% το 2019), Αττική (από 45% το 2014 σε 49% το 2019), Δυτική Ελλάδα (από 32% το 2014 σε 33% το 2019), Θεσσαλία (από 30% το 2014 σε 32% το 2019), Πελοπόννησο (από 27% το 2014 σε 32% το 2019), Ήπειρο (από 27% το 2014 σε 30% το 2019) και Στερεά Ελλάδα (από 22% το 2014 σε 27% το 2019). Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι το ποσοστό πληρότητας στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (από 44% το 2014 σε 44% το 2019) και Α. Μακεδονίας & Θράκης (από 34% το 2014 σε 34% το 2019) παρέμεινε πρακτικά αμετάβλητο.

Πίνακας 58: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Νοτίου Αιγαίου	55%	59%	58%	62%	59%	58%
Ιονίων Νήσων	54%	60%	62%	64%	60%	57%
Κρήτης	62%	62%	65%	67%	62%	57%
Αττικής	45%	47%	47%	51%	50%	49%
Κεντρικής Μακεδονίας	44%	46%	46%	49%	44%	44%
Βορείου Αιγαίου	36%	39%	33%	37%	36%	35%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	34%	36%	36%	37%	35%	34%
Δυτικής Ελλάδας	32%	34%	35%	36%	34%	33%
Θεσσαλίας	30%	30%	30%	32%	32%	32%
Πελοποννήσου	27%	27%	31%	32%	34%	32%
Ηπείρου	27%	26%	28%	31%	30%	30%
Στερεάς Ελλάδας	22%	23%	26%	28%	28%	27%
Δυτικής Μακεδονίας	**18%**	**17%**	**16%**	**17%**	**17%**	**15%**
Ελλάδα	**47%**	**49%**	**50%**	**53%**	**51%**	**49%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.4.6 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2014-2019 σημείωσε επιδείνωση (από 18% το 2014 σε 15% το 2019). Επιμέρους η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφερειακές Ενότητες Καστοριάς (από 23% το 2014 σε 21% το 2019), Κοζάνης (από 28% το 2014 σε 18% το 2019) και Φλώρινας (από 12% το 2014 σε 11% το 2019) να εμφανίζουν επιδείνωση και την Ενότητα Γρεβενών (από 1% το 2014 σε 4% το 2019) βελτίωση.

Πίνακας 59: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2014-2019

Ενότητα	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Καστοριάς	23%	20%	20%	22%	25%	21%
Κοζάνης	28%	27%	25%	24%	20%	18%
Φλώρινας	12%	11%	9%	11%	8%	11%
Γρεβενών	1%	2%	1%	6%	3%	4%
Δυτική Μακεδονία	**18%**	**17%**	**16%**	**17%**	**17%**	**15%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.5 ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ, 2014-2019

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) διενεργεί και την Έρευνα συλλογικών καταλυμάτων σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια). Η έρευνα διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό 692/2011 της Ε.Ε. Τα στοιχεία για τις αφίξεις και τις διανυκτερεύσεις πελατών (αλλοδαπών και ημεδαπών) στα καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) της χώρας συγκεντρώνονται από δειγματοληπτική έρευνα που πραγματοποιείται στα καταλύματα αυτά.

5.5.1 Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής

Οι αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2014-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +72% (από 3,9 εκατ. το 2014 σε 6,7 εκατ. το 2019). Επιμέρους, οι αφίξεις αλλοδαπών σημείωσαν αύξηση κατά +109% (από 2,4 εκατ. το 2014 σε 5,0 εκατ. το 2019) και των ημεδαπών κατά +12% (από 1,5 εκατ. το 2014 σε 1,6 εκατ. το 2019).

Πίνακας 60: Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Αφίξεις ημεδαπών και αλλοδαπών σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) ανά Περιφέρεια, 2014 - 2019								
Περιφέρεια		**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2014 - 2019**
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	489.584	661.824	849.037	958.922	1.174.469	1.360.945	178%
	Ημεδαποί	490.049	619.438	614.334	645.398	600.337	532.027	9%
Κρήτης	Αλλοδαποί	249.676	451.882	833.730	870.496	997.446	1.015.320	307%
	Ημεδαποί	32.859	65.441	104.461	84.949	82.971	80.885	146%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	674.078	776.609	733.308	779.357	862.282	938.572	39%
	Ημεδαποί	188.875	190.932	163.522	147.287	126.681	116.185	-38%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	471.521	511.469	537.215	557.225	631.297	632.395	34%
	Ημεδαποί	68.587	64.865	49.903	49.974	43.433	38.368	-44%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	92.608	101.632	151.152	146.004	177.086	183.670	98%
	Ημεδαποί	147.039	167.093	290.527	215.682	199.958	189.212	29%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	109.370	108.455	125.676	166.512	209.125	258.685	137%
	Ημεδαποί	105.127	95.278	102.087	110.993	115.161	105.475	0%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	102.878	139.929	117.935	134.574	164.959	179.517	74%
	Ημεδαποί	117.661	131.300	155.392	162.333	152.087	145.396	24%
Αττικής	Αλλοδαποί	63.112	79.702	112.451	98.785	115.291	123.797	96%
	Ημεδαποί	119.557	124.409	152.355	175.445	165.597	153.976	29%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	63.031	92.560	133.138	151.823	153.055	166.972	165%
	Ημεδαποί	31.710	38.415	49.675	44.168	39.998	36.952	17%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	1.981	1.487	21.304	26.241	34.785	36.765	1756%
	Ημεδαποί	100.863	109.115	134.313	142.342	126.117	121.832	21%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	74.287	94.581	85.213	93.021	95.581	105.432	42%
	Ημεδαποί	5.471	6.321	59.733	49.911	50.038	49.253	800%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	11.237	11.760	13.594	17.086	21.346	24.186	115%
	Ημεδαποί	36.251	31.494	45.964	53.157	49.585	45.720	26%
Δυτικής Μακεδονίας	**Αλλοδαποί**	**2.111**	**2.843**	**2.138**	**2.992**	**3.229**	**3.620**	**71%**
	Ημεδαποί	**15.398**	**15.518**	**19.552**	**21.696**	**18.445**	**17.466**	**13%**
Σύνολο Χώρας	**Αλλοδαποί**	**2.405.474**	**3.034.733**	**3.715.891**	**4.003.038**	**4.639.951**	**5.029.876**	**109%**
	Ημεδαποί	**1.459.447**	**1.659.619**	**1.941.818**	**1.903.335**	**1.770.408**	**1.632.747**	**12%**
		3.864.921	**4.694.352**	**5.657.709**	**5.906.373**	**6.410.359**	**6.662.623**	**72%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε Περιφερειακό επίπεδο, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής την περίοδο 2014-2019, με τις υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτες διαφορές να σημειώνονται στις Περιφέρειες της Κρήτης (+288% ή +814 χιλ., από 283 χιλ. το 2014 σε 1.096 χιλ. το 2019) και Νοτίου Αιγαίου (+93% ή +913 χιλ., από 980 χιλ. το 2014 σε 1.893 χιλ. το 2019). Οι δύο αυτές Περιφέρειες μαζί με τις επίσης τουριστικές Περιφέρειες της Κεντρικής Μακεδονίας (+22% ή +192 χιλ., από 863 χιλ. το 2014 σε 1.055 χιλ. το 2019) και των Ιονίων Νήσων (+24% ή +131 χιλ., από 540 χιλ. το 2014 σε 671 χιλ. το 2019) αντιπροσώπευαν για το 2019 το 71% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Τέλος, οι αφίξεις αλλοδαπών φαίνονται ότι αυξάνουν το μερίδιο τους την περίοδο 2014-2019 (από 62% το 2014 σε 75% το 2019) σε αντίθεση με τους ημεδαπούς που καταγράφουν μείωση του μεριδίου τους (από 38% το 2014 σε 25% το 2019). Η μείωση του μεριδίου των ημεδαπών οφείλεται στον μικρότερο ρυθμό αύξησης τους και όχι στην μείωση των ημεδαπών αφίξεων.

Διάγραμμα 72: Εξέλιξη των αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019

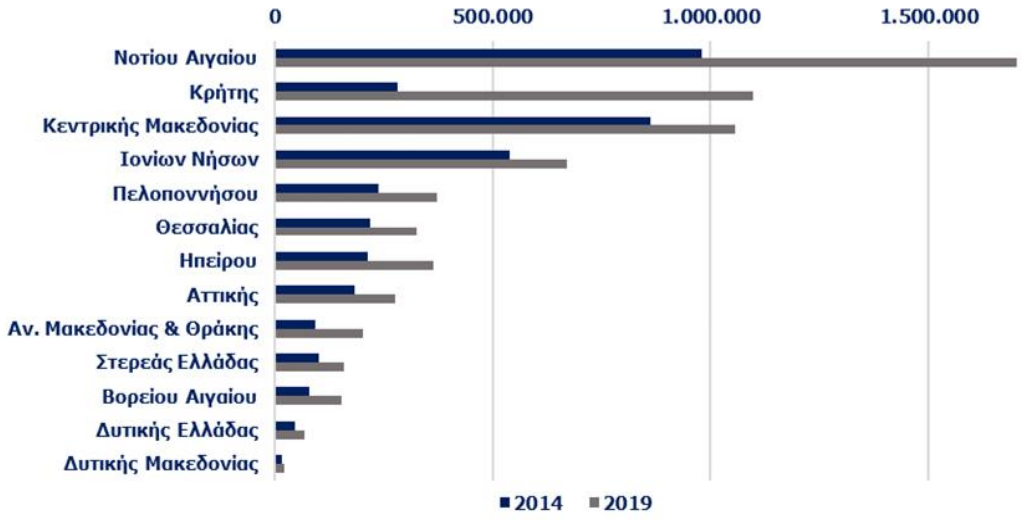

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2014-2019, κατέγραψε αύξηση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά +20% (από 18 χιλ. το 2014 σε 21 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν αύξηση κατά +71% (από 2 χιλ. το 2014 σε 4 χιλ. το 2019) και οι ημεδαποί αύξηση κατά +13% (από 15 χιλ. το 2014 σε 17 χιλ. το 2019). Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας το 2019 αντιπροσώπευε το 0,3% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.5.2 Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής

Οι διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2014-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +61% (από 20,1 εκατ. το 2014 σε 32,3 εκατ. το 2019). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν αύξηση κατά +82% (από 14,5 εκατ. το 2014 σε 26,4 εκατ. το 2019) και των ημεδαπών κατά +6% (από 5,6 εκατ. το 2014 σε 5,9 εκατ. το 2019).

Πίνακας 61: Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Διανυκτερεύσεις ημεδαπών και αλλοδαπών σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) ανά Περιφέρεια, 2014 - 2019								
Περιφέρεια		**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2014 - 2019**
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	2.090.100	2.851.139	4.361.076	4.762.368	5.670.704	6.081.967	191%
	Ημεδαποί	1.967.103	2.949.992	2.714.558	2.696.700	2.513.071	2.282.470	16%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	4.894.872	5.234.343	4.341.666	4.545.408	4.715.306	5.217.908	7%
	Ημεδαποί	852.027	824.851	624.097	559.092	455.847	415.978	-51%
Κρήτης	Αλλοδαποί	1.486.787	2.956.125	4.610.092	4.892.542	5.264.633	5.253.003	253%
	Ημεδαποί	121.699	220.222	497.530	391.537	355.889	338.956	179%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	3.324.918	3.417.034	4.184.767	4.369.939	4.825.807	4.772.731	44%
	Ημεδαποί	472.481	411.606	333.670	347.807	282.842	264.017	-44%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	605.339	608.667	736.144	923.796	1.147.878	1.404.505	132%
	Ημεδαποί	300.978	256.681	322.440	335.926	338.054	317.732	6%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	552.472	731.251	666.830	722.911	829.258	865.636	57%
	Ημεδαποί	381.497	464.025	513.813	574.178	509.998	489.003	28%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	316.156	458.064	770.427	844.303	863.817	907.484	187%
	Ημεδαποί	96.396	90.667	210.119	183.141	157.310	142.932	48%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	381.593	397.501	469.905	487.642	551.422	553.012	45%
	Ημεδαποί	517.357	577.764	750.735	565.296	508.362	474.427	-8%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	570.957	674.740	526.768	586.352	631.470	646.245	13%
	Ημεδαποί	36.017	36.524	334.904	272.120	258.301	238.649	563%
Αττικής	Αλλοδαποί	251.487	290.077	304.826	300.482	345.224	361.572	44%
	Ημεδαποί	312.308	312.834	382.309	429.258	389.845	353.863	13%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	6.700	4.651	157.389	189.064	230.890	242.460	3519%
	Ημεδαποί	259.804	285.950	437.221	444.756	392.097	379.992	46%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	50.899	54.848	50.471	58.426	71.199	84.228	65%
	Ημεδαποί	214.750	140.380	164.803	187.524	162.135	146.720	-32%
Δυτικής Μακεδονίας	**Αλλοδαποί**	**4.607**	**6.022**	**4.718**	**5.918**	**6.297**	**6.355**	**38%**
	Ημεδαποί	**32.320**	**42.364**	**45.427**	**47.306**	**40.085**	**35.720**	**11%**
	Αλλοδαποί	**14.536.887**	**17.684.462**	**21.185.079**	**22.689.151**	**25.153.905**	**26.397.106**	**82%**
	Ημεδαποί	**5.564.737**	**6.613.860**	**7.331.626**	**7.034.641**	**6.363.836**	**5.880.459**	**6%**
Σύνολο Χώρας		**20.101.624**	**24.298.322**	**28.516.705**	**29.723.792**	**31.517.741**	**32.277.565**	**61%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε Περιφερειακό επίπεδο, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής την περίοδο 2014-2019, με εξαίρεση τις Περιφέρειες της Δυτικής Ελλάδας (-13%, από 266 χιλ. το 2014 σε 231 χιλ. το 2019) και της Κεντρικής Μακεδονίας (-2%, από 5,7 εκατ. το 2014 σε 5,6 εκατ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτες διαφορές καταγράφηκαν στις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (+106% ή +4,3 εκατ., από 4,1 εκατ. το 2014 σε 8,4 εκατ. το 2019), της Κρήτης (+248% ή +4,0 εκατ., από 1,6 εκατ. το 2014 σε 5,6 εκατ. το 2019), των Ιονίων Νήσων (+33% ή +1,2 εκατ., από 3,8 εκατ. το 2014 σε 5,0 εκατ. το 2019) και της Ηπείρου (+90% ή +816 χιλ., από 906 χιλ. το 2014 σε 1,7 εκατ. το 2019). Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, της Κεντρικής

Μακεδονίας και των Ιονίων Νήσων το 2019 αντιπροσώπευαν το 76% των συνολικών διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Η πλειοψηφία των διανυκτερεύσεων έγινε από αλλοδαπούς με αυξητική τάση την περίοδο 2014-2019 (από 72% το 2014 σε 82% το 2019) ενώ αντίθετα το μερίδιο των ημεδαπών μειώθηκε (από 28% το 2014 σε 18% το 2019).

Διάγραμμα 73: Εξέλιξη των διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019

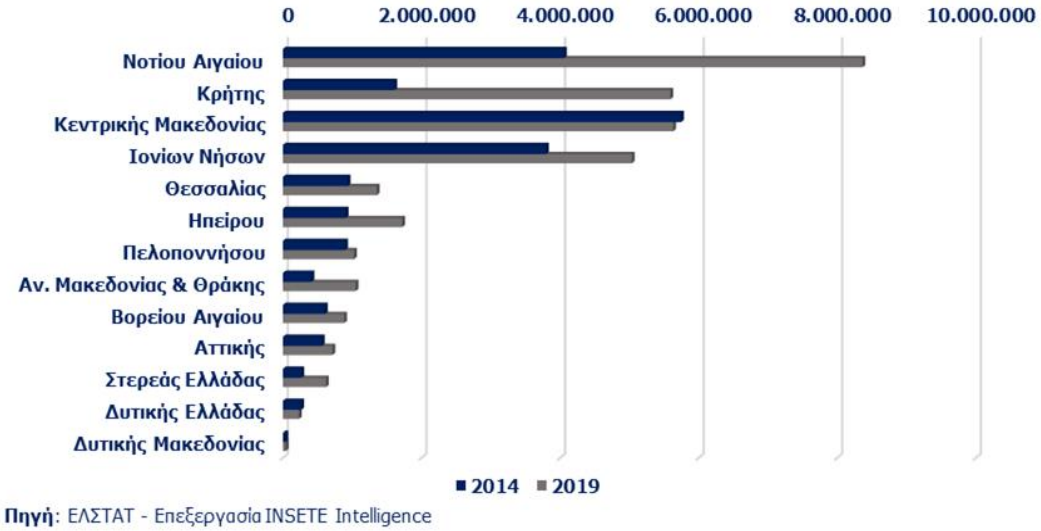

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας την περίοδο 2014-2019, κατέγραψε αύξηση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά +14% ή +5 χιλ. (από 37 χιλ. το 2014 σε 42 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις από αλλοδαπούς εμφάνισαν αύξηση κατά +38% (από 5 χιλ. το 2014 σε 6 χιλ. το 2019) και από ημεδαπούς αύξηση κατά +11% (από 32 χιλ. το 2014 σε 36 χιλ. το 2019). Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας το 2019 αντιπροσώπευε μόλις το 0,1% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.6 ΤΙΜΕΣ ΔΩΜΑΤΙΩΝ, 2018-2019

Σε αυτή την Ενότητα, αποτυπώνονται οι τιμές των ξενοδοχειακών δωματίων ανά κατηγορία αστεριού και ανά Περιφέρεια. Τα στοιχεία προέρχονται από την trivago και ως εκ τούτου αφορούν μάλλον στην αγορά μεμονωμένων ταξιδιωτών. Παρ' όλα αυτά δίνουν σημαντικές πληροφορίες για την τάση στους επιμέρους προορισμούς. Για την καλύτερη ερμηνεία των στοιχείων, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, ότι προκύπτουν από διοικητικά στοιχεία από το αρχείο της trivago, χωρίς στατιστική επεξεργασία για αναγωγή στο σύνολο. Συνεπώς υπόκεινται στους ακόλουθους περιορισμούς:

- Οι τιμές των ξενοδοχείων βασίζεται σε clickouts[9],
- Ο μήνας αφορά στον μήνα άφιξης στο ξενοδοχείο και όχι στον μήνα κράτησης.
- Οι τιμές των ξενοδοχείων αποτελούν σταθμισμένους μέσους όρους των τιμών. Η στάθμιση γίνεται με βάση τον αριθμό clickouts.

5.6.1 Τιμές ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Οι τιμές των δωματίων ανά κατηγορία αστεριού τα έτη 2018–2019 στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σημειώνουν διακυμάνσεις ανά μήνα. Επίσης, σε αντίθεση με τις υπόλοιπες Περιφέρειες οι τιμές των δωματίων ανά κατηγορία αστεριού δεν σημειώνουν σημαντικές αποκλίσεις ανά μήνα. Συγκεκριμένα στα 5* δωμάτια, όλοι οι μήνες σημειώνουν αρνητικό πρόσημο με εξαίρεση τους μήνες Ιανουάριο (+9%, από € 83 το 2018 σε € 90 το 2019), Μάρτιο (+21%, από € 91 το 2018 σε € 110 το 2019), Ιούνιο (+1%, από € 92 το 2018 σε € 93 το 2019) και Νοέμβριο (+0,1%, από € 89 το 2018 σε € 89 το 2019). Οι μεγαλύτερες ποσοστιαίες μειώσεις καταγράφηκαν τους μήνες Φεβρουάριο (-21%, από € 109 το 2018 σε € 86 το 2019) και Μάιο (-9%, από € 96 το 2018 σε € 88 το 2019).

Αναφορικά με τα 4* δωμάτια η εικόνα είναι επίσης αρνητική, με εξαίρεση τους μήνες Μάρτιο (+4%, από € 77 το 2018 σε € 80 το 2019), Οκτώβριο (+22%, από € 73 το 2018 σε € 89 το 2019) και Νοέμβριο (+5%, από € 68 το 2018 σε € 71 το 2019). Οι υψηλότερες ποσοστιαίες μειώσεις καταγράφηκαν τους μήνες Φεβρουάριο (-26%,

[9] Το clickout γίνεται όταν ο επισκέπτης μεταβεί από το site της trivago κάνοντας «κλικ» σε ένα συνεργαζόμενο online travel agent.

από € 91 το 2018 σε € 68 το 2019), Αύγουστο (-20%, από € 87 το 2018 σε € 70 το 2019), Μάιο (-15%, από € 78 το 2018 σε € 66 το 2019), Ιούλιο (-15%, από € 80 το 2018 σε € 68 το 2019) και Ιανουάριο (-14%, από € 90 το 2018 σε € 77 το 2019).

Στα 3* δωμάτια η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση τους μήνες Φεβρουάριο (-22%, από € 81 το 2018 σε € 63 το 2019), Μάιο (-0,3%, από € 61 το 2018 σε € 61 το 2019) και Ιούλιο (-3%, από € 61 το 2018 σε € 59 το 2019). Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις σημειώθηκαν στους μήνες Μάρτιο (+20%, από € 65 το 2018 σε € 78 το 2019), Ιούνιο (+13%, από € 58 το 2018 σε € 66 το 2019) και Οκτώβριο (+13%, από € 64 το 2018 σε € 72 το 2019).

Παρόμοια είναι η εικόνα και στα δωμάτια 1*-2*, με τους μήνες Ιανουάριο (+3%, από € 50 το 2018 σε € 51 το 2019), Μάρτιο (+10%, από € 46 το 2018 σε € 51 το 2019), Απρίλιο (+1%, από € 52 το 2018 σε € 53 το 2019), Ιούνιο (+8%, από € 44 το 2018 σε € 48 το 2019), Ιούλιο (+2%, από € 48 το 2018 σε € 49 το 2019), Αύγουστο (+2%, από € 48 το 2018 σε € 49 το 2019), Σεπτέμβριο (+2%, από € 45 το 2018 σε € 46 το 2019), Οκτώβριο (+6%, από € 47 το 2018 σε € 50 το 2019) και Νοέμβριο (+9%, από € 43 το 2018 σε € 47 το 2019) να καταγράφουν αύξηση και τους μήνες Φεβρουάριο (-4%, από € 48 το 2018 σε € 46 το 2019) και Μάιο (-5%, από € 49 το 2018 σε € 47 το 2019) μείωση.

Πίνακας 62: Τιμές ξενοδοχειακών δωματίων ανά κατηγορία αστεριού στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2018-2019

Τιμές ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ανά κατηγορία αστεριού (σε €), 2018 - 2019												
	5*			4*			3*			1*-2*		
Μήνας	2018	2019	%Δ	2018	2019	%Δ	2018	2019	%Δ	2018	2019	%Δ
Ιανουάριος	83	90	9%	90	77	-14%	77	80	4%	50	51	3%
Φεβρουάριος	109	86	-21%	91	68	-26%	81	63	-22%	48	46	-4%
Μάρτιος	91	110	21%	77	80	4%	65	78	20%	46	51	10%
Απρίλιος	98	93	-5%	87	78	-10%	68	71	5%	52	53	1%
Μάιος	96	88	-9%	78	66	-15%	61	61	-0%	49	47	-5%
Ιούνιος	92	93	1%	73	71	-3%	58	66	13%	44	48	8%
Ιούλιος	94	91	-3%	80	68	-15%	61	59	-3%	48	49	2%
Αύγουστος	92	91	-2%	87	70	-20%	61	61	0%	48	49	2%
Σεπτέμβριος	89	88	-1%	67	65	-4%	59	62	4%	45	46	2%
Οκτώβριος	110	109	-1%	73	89	22%	64	72	13%	47	50	6%
Νοέμβριος	89	89	0%	68	71	5%	61	64	5%	43	47	9%
Δεκέμβριος	104	Μ.Δ.		90	Μ.Δ.		80	Μ.Δ.		55	Μ.Δ.	

Πηγή: Trivago - Επεξεργασία INSETE Intelligence

6 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

6.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, 2018

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης βασίζεται σε στοιχεία ισολογισμών 1.505 εταιρειών, για τις οποίες βρέθηκε ισολογισμός για το 2018, οι οποίες ταυτοποιήθηκαν με τα 1.594 ξενοδοχεία[10] τα οποία τους ανήκουν και τα οποία διαθέτουν 129.101 δωμάτια στις κατηγορίες 2*, 3*, 4* και 5*. Με τον τρόπο αυτό κατέστη δυνατό να αναλυθούν όχι μόνο χρηματοοικονομικοί αλλά και λειτουργικοί δείκτες ανά κατηγορία και ανά προορισμό[11].

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 40% των μονάδων και το 47% των δωματίων των 5* ξενοδοχείων, το 28% των μονάδων και το 40% των δωματίων των 4* ξενοδοχείων, το 20% των μονάδων και το 30% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων και το 11% των μονάδων και το 14% των δωματίων των 2* ξενοδοχείων.

Για τις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας, Δυτικής Μακεδονίας και Στερεάς Ελλάδας για τα ξενοδοχεία 5*, Δυτικής Μακεδονίας για τα ξενοδοχεία 4* και Θεσσαλίας, Δυτικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας και Κυκλάδων για τα ξενοδοχεία 2*, δεν υπήρχε επαρκές δείγμα για την ανάλυση των ισολογισμών των ξενοδοχείων που ευρίσκονται σε αυτές. Στις περιπτώσεις αυτές προβήκαμε μόνο σε εκτίμηση του Κύκλου Εργασιών τους, ενώ τα μεγέθη ΚΠΦΤΑ[12], ΚΠΦ[13], Καθαρά Πάγια, Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια δεν εκτιμήθηκαν. Εκτιμούμε όμως ότι λόγω του μικρού αριθμού δωματίων στις εν λόγω Περιφέρειες, η παράλειψή τους δεν αλλοιώνει ουσιωδώς την εκτίμηση των συνολικών μεγεθών που προαναφέρθηκαν, ανά κατηγορία.

[10] Λόγω μη δημοσίευσης πλέον των στοιχείων του ΜΗΤΕ, η ταυτοποίηση των ξενοδοχείων έγινε αποκλειστικά και μόνο από την βάση του ΞΕΕ, ενώ την προηγούμενη χρονιά (2018) στα στοιχεία συμπεριλαμβάνονταν και τα στοιχεία του ΜΗΤΕ.

[11] Για αναλυτική μεθοδολογία βλ. σελ. 8 και 9 αντίστοιχης μελέτης με στοιχεία 2015.

[12] Κέρδη Προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.

[13] Κέρδη Προ Φόρων

6.1.1 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα

Πίνακας 63: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Ελλάδα, 2018

Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Ελλάδα, 2018				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Δωμάτια	82.856	115.970	99.219	101.570
Κύκλος Εργασιών	2.941.495.981	2.189.870.403	988.629.544	699.449.071
ΚΠΦΤΑ	863.077.696	542.784.689	210.627.481	110.776.888
ως % του Κύκλου Εργασιών	29%	25%	21%	16%
ΚΠΦ	142.679.063	232.456.728	60.475.942	37.080.164
ως % του Κύκλου Εργασιών	5%	11%	6%	5%
Καθαρά Πάγια	1.893.281.519	1.051.359.492	376.545.212	190.008.075
Ίδια Κεφάλαια	5.582.619.328	3.545.016.844	2.038.342.293	1.554.048.054
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	4.567.534.467	1.509.276.884	651.694.485	206.947.393
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	0,8	0,4	0,3	0,1
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	5,3	2,8	3,1	1,9

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι:

- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 2*, 3*, 4* και 5* υπερβαίνει τα € 6,8 δισ. αθροιστικά ενώ τα συνολικά επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια υπερβαίνουν τα € 12,7 δισ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός τα € 6,9 δισ. Η αξία των Παγίων μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) ανέρχεται σε € 3,5 δισ. περίπου.
- Αν και τα ξενοδοχεία 5* έχουν μικρότερο συνολικό αριθμό δωματίων από τα ξενοδοχεία 3* και 4*, έχουν σημαντικά μεγαλύτερη οικονομική σημασία με όρους Κύκλου Εργασιών, Κερδοφορίας (ΚΠΦΤΑ), Επενδεδυμένων Παγίων και Επενδεδυμένων Κεφαλαίων, τόσο Ιδίων όσο και Δανείων.
- Έχουν επίσης καλύτερο δείκτη κερδοφορίας ΚΠΦΤΑ ενώ σε επίπεδο ΚΠΦ υστερούν έναντι μόνο των 4*. Συγκεκριμένα, ο δείκτης κερδοφορίας ΚΠΦΤΑ για τα 5* ξενοδοχεία κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός ενώ ο δείκτης ΚΠΦ ως μάλλον χαμηλός, για τα 4* ως ικανοποιητικοί και οι δύο, για τα 3* ως ικανοποιητικός και ως μάλλον χαμηλός αντίστοιχα ενώ για τα 2* ως μάλλον χαμηλοί.
- Τέλος, η χρηματοοικονομική επάρκεια (βάσει των δεικτών Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ) κρίνεται ως υγιής για τις κατηγορίες 2*, 3* και 4* ενώ για την κατηγορία 5* αυτό ισχύει μόνο για τον πρώτο δείκτη (Μακροπρόθεσμων Δανείων προς Ίδια Κεφάλαια), ενώ ο δεύτερος δείκτης (Μακροπρόθεσμων Δανείων προς ΚΠΦΤΑ) κρίνεται ως μάλλον υψηλός.

Πίνακας 64: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Ελλάδα, 2018

Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Ελλάδα, 2018				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	35.501	18.883	9.964	6.886
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	22.850	9.066	3.795	1.871
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	67.377	30.568	20.544	15.300
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	55.126	13.014	6.568	2.037

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με τον πίνακα 63, προκύπτει ότι, ανά Δωμάτιο, τόσο ο Κύκλος Εργασιών όσο και τα Επενδεδυμένα Πάγια, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια είναι σημαντικά υψηλότερα όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι ενώ ο Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* είναι περίπου διπλάσιος από αυτόν των 4* (που με τη σειρά τους είναι διπλάσιος αυτού των 3*), τα Επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο είναι υπερδιπλάσια στα ξενοδοχεία 5* σε σχέση με τα αντίστοιχα 4*. Δηλαδή η απόδοση, με όρους Κύκλου Εργασιών ανά Δωμάτιο σε σχέση με τα Επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* υπολείπεται αυτής των ξενοδοχείων 4*. Η εικόνα αυτή συνάδει και με την εικόνα στους δείκτες χρηματοοικονομικής επάρκειας του Πίνακα 62.

6.1.2 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας βασίζεται σε στοιχεία ισολογισμών 10 εταιρειών, για τις οποίες βρέθηκε ισολογισμός για το 2018, οι οποίες ταυτοποιήθηκαν με τα 10 ξενοδοχεία τα οποία τους ανήκουν και τα οποία διαθέτουν 404 δωμάτια στην κατηγορία 3*.

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 16% των μονάδων και το 24% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων.

Πίνακας 65: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2018

Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2018				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Δωμάτια	61	343	1.656	641
Κύκλος Εργασιών	1.057.582	3.102.322	12.740.424	1.972.283
ΚΠΦΤΑ	-	-	1.978.035	-
ως % του Κύκλου Εργασιών	-	-	16%	-
ΚΠΦ	-	-	-2.224.775	-
ως % του Κύκλου Εργασιών	-	-	-17%	-
Καθαρά Πάγια	-	-	0	-
Ίδια Κεφάλαια	-	-	35.117.337	-
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	-	-	25.633.195	-
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	-	-	0,7	-
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	-	-	13,0	-

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι:

- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 2*, 3*, 4* και 5* ανέρχεται σε € 19 εκατ. περίπου. Τα συνολικά Επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια για την κατηγορία 3* υπερβαίνουν τα € 35 εκατ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός τα € 25 εκατ. ενώ δεν καταγράφονται Πάγια μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια).
- Ο δείκτης ΚΠΦΤΑ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών στα 3* ξενοδοχεία κρίνεται ως χαμηλός ενώ ο δείκτης ΚΠΦ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών είναι αρνητικός.
- Τέλος, ο δείκτης Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια στα 3* ξενοδοχεία κρίνεται ως υγιής ενώ ο δείκτης Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ κρίνεται ως πολύ υψηλός.

Πίνακας 66: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2018

Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 2018				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	17.337	9.045	7.693	3.077
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	-	-	0	-
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	-	-	21.206	-
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	-	-	15.479	-

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με τον Πίνακα 66, προκύπτει ότι ανά δωμάτιο, ο Κύκλος Εργασιών είναι σημαντικά υψηλότερος όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου. Τα Καθαρά Πάγια των 3* ξενοδοχείων είναι μηδενικά, τα Ίδια Κεφάλαια ανέρχονται σε € 21.206 ενώ τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια σε € 15.479.

Στους επιμέρους δείκτες για τα 3* ξενοδοχεία, η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας σε σύγκριση με το σύνολο της Ελλάδας (βλ. Πίνακα 64) εμφανίζει υψηλότερα Ίδια Κεφάλαια ανά Δωμάτιο και Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο και χαμηλότερο Κύκλο Εργασιών ανά Δωμάτιο. Τα Καθαρά Πάγια ανά Δωμάτιο στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας για τα 3* ξενοδοχεία είναι μηδενικά.

6.2 ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, 2018-2019

Ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) πελατών ξενοδοχείων υπολογίζεται από την ReviewPro, εταιρεία που ειδικεύεται στην μέτρηση της online φήμης των ξενοδοχείων. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται για κάθε ξενοδοχείο, μέσω ανάλυσης των μεταβλητών που συνδέονται με τις αναρτήσεις σχολίων πελατών σε εκατοντάδες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, ιστοσελίδες σχολιασμού ξενοδοχείων και ιστοσελίδες OTAs (online travel agents – διαδικτυακά ταξιδιωτικά γραφεία). Επίσης, λαμβάνει υπόψιν όχι μόνο τις ημερήσιες κριτικές αλλά και τα ιστορικά δεδομένα των τελευταίων 365 ημερών δίνοντας μεγαλύτερη βαρύτητα στις πιο πρόσφατες κριτικές. Δείκτες άνω του 80% υποδηλώνουν θετική εμπειρία. Ο δείκτης είναι ποιοτικός και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση της εξέλιξης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Για τον υπολογισμό έχουν αναλυθεί τα στοιχεία 1.126 ξενοδοχείων από την Ελλάδα, διαφόρων κατηγοριών και από διαφορετικές περιοχές της χώρας. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι τα στοιχεία που παρουσιάζονται για το 2019 βασίζονται σε 470 χιλ. αξιολογήσεις από πελάτες ελληνικών ξενοδοχείων. Συνεπώς, ο δείκτης GRI αποτυπώνει το ανταγωνιστικό επίπεδο του ελληνικού ξενοδοχειακού προϊόντος.

6.2.1 Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Πίνακας 67: Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018-19

Δείκτες Ποιότητας των ξενοδοχείων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018-19		
	2018	2019
Ήπειρος	89,9%	91,0%
Κυκλάδες	90,0%	90,5%
Βόρειο Αιγαίο	86,2%	87,1%
Κρήτη	86,2%	87,1%
Θεσσαλία	86,2%	87,0%
Κεν. Μακεδονία	86,0%	86,9%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	85,6%	86,7%
Δωδεκάνησα	85,8%	86,4%
Πελοπόννησος	84,9%	86,2%
Στερεά Ελλάδα	85,1%	85,8%
Αττική	84,6%	85,9%
Ιόνια Νησιά	85,0%	85,3%
GRI	**86,3%**	**87,1%**

Πηγή: Review Pro - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στον Πίνακα 67 καταγράφεται ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) των πελατών ξενοδοχείων τόσο ανά Περιφέρεια (με εξαίρεση τις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας και Δυτικής Ελλάδας όπου δεν διαθέτουμε στοιχεία) όσο και για το σύνολο της χώρας. Από τα στοιχεία, παρατηρούμε ότι οι πελάτες που επέλεξαν για την διαμονή τους ξενοδοχεία έμειναν ικανοποιημένοι από τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στις επιμέρους Περιφέρειες (βλ. άνωθεν).

Συγκεκριμένα, το επίπεδο ικανοποίησης των πελατών ξενοδοχείων στο σύνολο της Ελλάδας, σημείωσε βελτίωση την περίοδο 2018-2019 (από 86,3% το 2018 σε 87,1% το 2019). Επιμέρους όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν βελτίωση του επιπέδου ικανοποίησης των πελατών ξενοδοχείων τους. Συγκεκριμένα, Ήπειρος (από 89,9% το 2018 σε 91,0% το 2019), Κυκλάδες (από 90,0% το 2018 σε 90,5% το 2019), Βόρειο Αιγαίο (από 86,2% το 2018 σε 87,1% το 2019), Κρήτη (από 86,2% το 2018 σε 87,1% το 2019), Θεσσαλία (από 86,2% το 2018 σε 87,0% το 2019), Κεντρική Μακεδονία (από 86,0% το 2018 σε 86,9% το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (από 85,6% το 2018 σε 86,7% το 2019), Δωδεκάνησα (από 85,8% το 2018 σε 86,4% το 2019), Πελοπόννησος (από 84,9% το 2018 σε 86,2% το 2019), Στερεά Ελλάδα (από 85,1% το 2018 σε 85,8% το 2019), Αττική (από 84,6% το 2018 σε 85,9% το 2019) και Ιόνια Νησιά (από 85,0% το 2018 σε 85,3% το 2019). Τέλος, αξιοσημείωτο είναι ότι η Ήπειρος και οι Κυκλάδες εμφάνισαν τα υψηλότερα επίπεδα ικανοποίησης ενώ η Αττική και τα Ιόνια Νησιά από τα χαμηλότερα.

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε από το ΙΝΣΕΤΕ στο πλαίσιο της Πράξης:
«Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του»
με κωδικό MIS 5003333, η οποία εντάσσεται στο **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020" και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)**